

HERØY KOMMUNE

Årsrapport 2018

Herøy kommune

Olaus-Jon Kopperstad
29.04.2019

Innhald

1. Rådmannen sine kommentarar	3
2. Om Herøy	4
2.1 Slik står det til i kommunen	4
2.2 Kommunal økonomi	5
2.3 Organisering	5
3. Framtidsutsikter	7
3.1 Vurdering av framtidsutsikter	7
4. Styring og kontroll	9
4.1 Styring og kontroll av verksemda	9
4.2 Revisjonsordning	9
4.3 Rekneskapsrevisjon	9
4.4 Forvaltningsrevisjon	9
4.5 Tilsyn	9
4.6 Organisering	9
4.7 Mål- og resultatstyring	9
4.8 Rekneskapsutvikling og økonomisk styring	10
4.9 Risikostyring og internkontroll	10
4.10 Selskapskontroll	10
4.11 Tryggleik og beredskap	10
4.12 Etisk standard	11
4.13 Utfordringar og planar	11
4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen)	11
4.15 Verdigrunnlag	11
4.16 Heilskapleg system	11
4.17 Plansystemet	13
4.18 Styringssystemet	15
4.19 Organisering, arbeidsprosessar og ressursbruk	16
5. Fokusområde samfunnsutvikling	18
5.1 Kommuneplanen 2013 – 2025. Samfunnsdel.	19
5.2 Innbyggjarundersøkinga 2017:	21
5.3 Lokaldemokratiundersøking 2017	21
6. Fokusområde Organisasjon	22
6.1 Organisasjonsutvikling	24
6.2 Personalpolitikk og opplæring	25
7. Fokusområde Tenester	37
7.1 Kommunebarometeret	37
7.2 Brukarundersøkingar 2017:	40
7.3 Tilsyn og klagesaker	41

7.4	Årsrapport sektor Stab.....	41
7.5	Årsrapport sektor Oppvekst	48
7.6	Årsrapport sektor Helse og omsorg.....	51
7.7	Årsrapport sektor Samfunnsutvikling	57
8.	Fokusområde Økonomi	62
8.1	Nøkkeltal	62
8.2	Hovudtal drift	66
8.3	Rekneskapsprinsipp.....	70
8.4	Rammevilkår/resultat	71
8.5	Hovudtalsanalyse	72
8.6	Hovudoversikt	81
9	Resultatvurdering og endringsbehov.....	86
9.1	Endringsbehov.....	86
9.2	Andre forhold	86
9.3	Prioritering	86

Forsidefoto: Sunnmørsjekta ved Herøy Gard av Øyvind Sunde.

1.Rådmannen sine kommentarar

Økonomisk resultat

Netto driftsutgifter for 2018 var på -0,5 %. Det gjennomsnittlege netto driftsresultatet dei siste 4 åra har vore på om lag 2,0 %. Det er litt over bransjenorma på 1,75 prosent. Men det er berre 2016 som har gitt eit betre netto driftsresultat enn 1,75 prosent.

Herøy har iflg KOSTRA eit disposisjonsfond på 6,0 %. Det er eit lågt resultat på landsbasis og det er svakt i høve til kommunegruppa. Det gledelege er at vi ikkje trengde å bruke av disposisjonsfondet i 2018 slik vi budsjetterte med. No er ikkje KOSTRA tala heilt rette for Herøy sin del. Vi har om lag 49,5 mill. i disp. fond noko som utgjer om lag 7,4% av driftsinntektene. Gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 er 10,1 prosent. Meir om dette i kapittel 8.

Tenestekvalitet

Herøy kommune hamnar på ein 70. plass i Kommunebarometeret frå Kommunal Rapport i 2019. Då er det korrigert med omsyn til økonomiske rammevilkår. Dette er opp 52 plassar frå 2018 då kommunen hamna på ein 132. plass. Herøy kommune har i 2019 den beste plasseringa sidan målinga starta i 2010. Det er gjort nærare greie for dette i kap. 7.1.

Forvaltningspraksis

Evalueringa av Herøy kommune etter Kommunekompasset viser at resultatata no ligg godt over gjennomsnittet for kommunar mellom 5000-10000 innbyggjarar. Herøy kommune skårar totalt 435 poeng. Gruppensnittet ligg på 355 poeng og gjennomsnittet for alle norske kommunar ligg på 364 poeng. Det kan vere at kommunen framleis har ein gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gi ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon. Sjå elles kap. 6.1.

Folketalet

Folketalsveksten har stoppa opp siste 4 åra, samtidig har skatteveksten også stoppa opp, talet på arbeidsledige har vore høgt og utbetalingane til økonomisk sosialhjelp har auka mykje i 2018. Dette har konsekvensar for den kommunale økonomien og gir store prioriteringsutfordringar.

Tilbakemeldingane frå innbyggjarundersøkinga og lokaldemokratiundersøkinga var grunnlaget for vedtaket om kjerneverdiane **Tillit, Respekt og Samhandling** og utarbeidinga av **Serviceplakaten**.

Olaus-Jon Kopperstad

2. Om Herøy

2.1 Slik står det til i kommunen

Folketalsutvikling og sysselsetjing

Folketalsveksten har stoppa opp siste 4 åra, samtidig har talet på arbeidsledige vore høgt (rundt 5 %).

Innbyggjarundersøkinga 2017

Undersøkinga viser at i snitt er innbyggjarane i Herøy like fornøgde med kommunen som landsgjennomsnittet (4,3 på ein skala 1-6).

Innbyggjarane er mest fornøgde med barnehagane og biblioteket (5,4) og minst fornøgde med transport og tilgjenge (3,1). Spørsmål om **møte med kommunen** (3,7) og **tillit** (3,8) kjem også ut med lav score. Desse resultatane samsvarar også med resultatane for landsgjennomsnittet.

Undersøkinga viser at det er lagt godt til rette for næring og arbeid (4,4) og bustadtilbodet (4,3) i forhold til landsgjennomsnittet.

Lokaldemokratiundersøking 2017

Lokaldemokratiundersøkinga viser at dei folkevalde i større grad enn innbyggjarane meiner at vi har eit godt lokaldemokrati. Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste spørsmåla.

Brukarundersøkingar 2017

Kommunen scorar om lag på snittet for ulike brukarundersøkingar.

Medarbeidarundersøking (10-faktor)

Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste faktorane. I forhold til landssnittet kjem kommunen best ut når det gjeld oppgåvemotivasjon og fleksibilitetsvilje.

Kommunekompasset

Evalueringa av Herøy kommune etter Kommunekompasset viser at resultatane no ligg godt over gjennomsnittet for kommunar mellom 5000-10000 innbyggjarar. Det kan vere at kommunen framleis har ein gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gi ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon.

Kommunebarometeret

Herøy kommune hamnar på ein 70. plass i Kommunebarometeret frå Kommunal Rapport for 2019. Då er det korrigert med omsyn til økonomiske rammevilkår. Dette er opp 52 plassar frå 2017 då kommunen hamna på ein 132. plass. Herøy kommune har i 2018 den beste plasseringa sidan målinga starta i 2010.

Føremålet med barometeret er å gje eit lettforståeleg bilete av korleis kommunen presterer/kor gode tenestene er målt mot resten av Kommune-Noreg.

Det vert spesielt framheva at målt mot folketalet er det ikkje mange kommunar som har færre tilsette enn Herøy som er registrert med vidareutdanning innan psykisk helsearbeid.

2.2 Kommunal økonomi

Utvikling i lånegjeld og disposisjonsfond:

	Lånegjeld	Disp fond
2018	866.861.000	39.648.000
2017	840.732.000	39.642.000
2016	840.261.000	19.492.000
2015	776.977.000	7.615.000
2014	653.110.000	10.642.000
2013	604.802.000	12.070.000
2012	562.254.000	15.847.000
2011	501.792.000	15.276.000
2010	462.423.000	16.896.000
2009	428.853.000	7.031.000

Disposisjonsfondet kan auke til om lag kr 50.838.000,- om rekneskapen for 2018 vert godkjent slik rådmannen tilrår.

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

Netto driftsresultat i kommunekonsernet utgjorde -0,5 prosent av driftsinntektene i Herøy i 2018. Det er under bransjenorma på 2 prosent. 2017 og 2016 er dei beste åra kommunane har hatt sidan 2006 når det gjeld driftsresultat.

2.3 Organisering

Ny politisk struktur blei vedteken 07.05.2012.

Kommunestyret har 33 medlemmer og er kommunen sitt øvste politiske organ. Kommunestyret gjer vedtak på vegne av kommunen så langt ikkje anna følgjer av lov og delegeringsvedtak.

Formannskapet har 9 medlemmer og er kommunen sitt nest øvste politiske organ. Formannskapet handsamar og avgjer ei rekkje saker som er delegert av kommunestyret. I tillegg handsamar formannskapet forslag til budsjett og økonomiplan, og gir innstilling i ei rekkje andre saker som skal til kommunestyret.

Kommunen har fire **komitear**, alle med 7 medlemmer. Komiteane førebur og innstiller i saker som vert handsama av kommunestyret. Formannskapet, kontrollutvalet og administrasjonsutvalet (likestillingsutvalet) og arbeidsmiljøutvalet er lovpålagde organ. Det same er eldrerådet og rådet for menneske med nedsett funksjonsevne.

Administrativ leiding

Ny administrativ leiding vart vedtatt av kommunestyret 29.09.2016. Kommunen gjekk over til ein **kommunalsjefmodell** med 4 kommunalsjefar under rådmannen med slike ansvarsområde:

Helse og omsorg

Omfattar dagens avdelingar for pleie og omsorg, bu og habilitering, barn, familie og helse og tenestekoordinering.

Oppvekst

Omfattar dagens avdelingar for grunnskule, PPT, kulturskule, vaksenopplæring og barnehage.

Samfunnsutvikling

Omfattar dagens avdelingar for utvikling og kultur med tillegg av folkehelse og brann og beredskap.

Stab

Omfattar dagens avdelingar for :

- Personal
- Økonomi
- Innkjøp
- Dokumentsenter/politisk sekretariat
- IKT
- Servicetorg
- Eigedom

3. Framtidsutsikter

3.1 Vurdering av framtidsutsikter

Vi har utfordringar framfor oss, men gode føresetnader for å lukkast. Kompetansen, motivasjonen og omstillingsevna som finst i Herøy, vil vere avgjerande.

Samfunn

Som samfunnsaktør har Herøy kommune ei viktig rolle. I Herøy samarbeider politikk, administrasjon, kultur og næringsliv godt gjennom mange uformelle arenaer for felles nytte.

Kommunen kan vere ein pådrivar for å motverke effektane ein lågare aktivitet i næringslivet skaper. Kommunen sin økonomiske status vil sette grenser for tiltak for å stimulere næringsaktivitet. I så måte hastar det å forbetre økonomien vår.

Framskriving av folketalet

SSB presenterte nye befolkningsframskrivingar i 2016. Framskrivingane er usikre sidan dei er avhengig av fleire faktorar.

Framskrivinga av folketalet i Herøy kommune varierer, alt etter om ein legg til grunn låg elles middels nasjonal vekst.

	Eldre + 80	Born 0-5	Born 6-15
2016	461	605	1153
2020	473	599	1156
2021	470	598	1138
2022	488	604	1125
2023	496	606	1126
2024	512	610	1104
2025	533	608	1100
2030	665	597	1098
2035	791	581	1102
2040	893	576	1087

Kjelde: SSB, alt MMMM

Framskriving av folketal viser stabilt/ein svak auke i gruppa over 80 år fram til 2023. Deretter har vi ein sterk auke fram til 2040. Ungdomsgruppa 0 – 15 år vil vere relativt stabil dei komande åra.

Medverknad

Det er mange i Herøy som ynskjer å bidra til lokalsamfunnet, og kommunen må vere ein koordinerande, konstruktiv og positiv samarbeidspart. Medverknad frå innbyggjarane er vitalt for å lukkast som kommune i framtida. Her har Herøy gode føresetnader.

Medarbeidarar

Motivasjon og kompetanse er viktig for alle kunnskapsbedrifter. Herøy kommune tar dette på alvor og har gjennomført mange kompetanseprogram innanfor fagområda. I tillegg har vi prioritert å fokusere på leiing som eit eige fag.

Læring og fornying

Medan læring dei siste åra i hovudsak har føregått på individnivå, vil vi i framtida sjå meir på den organisatoriske læringa. Omorganisering kom på plass i løpet av 2017. Vi skal evaluere endringane opp mot tidlegare praksis over dei neste åra. Målet er å få full gevinstrealisering av desse endringane.

Økonomi

Når det gjeld resultatet er kommunen i balanse, men vi treng mindreforbruk over tid for å skaffe oss det handlingsromet vi treng for å møte nye utfordringar og ta ein meir aktiv del i samfunnsutviklinga.

4. Styring og kontroll

God kommunal eigenkontroll skal bidra til å gi innbyggjarane tillit til at kommunen utøver mynde og leverer tenester på ein trygg måte. Eigenkontroll er ein viktig del av styringssystemet og skal bidra til å unngå kritikkverdige hendingar. I tillegg til eigenkontroll, fører mange statlege organ tilsyn med kommunen.

Kommunestyret har tilsyns- og kontrollansvar for kommunen si verksemd. Selskapskontroll inngår som ein del av kontrollansvaret. Kontrollutvalet fører kontinuerleg tilsyn med den kommunale forvaltninga på vegne av kommunestyret og ser til at kommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Kommunen sin revisor gjennomfører rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og revisjon av rådmannen sin internkontroll så langt det følgjer av god kommunal revisjonsskikk.

Rådmannen er ansvarleg for at kommunen har eit føremålstenleg og heilskapleg system for styring og kontroll og at det vert utøvd internkontroll i verksemda.

4.1 Styring og kontroll av verksemda

Styringsdialogen mellom kontrollutvalet og kommunestyret har vore open og gir retning for vidare utvikling av verksemda.

4.2 Revisjonsordning

Herøy kommune er med i interkommunal revisjonsordning saman med seks andre kommunar.

4.3 Rekneskapsrevisjon

Revisjonsmeldinga for rekneskapsåret ligge føre når rekneskap og årsrapport er kontrollerte.

4.4 Forvaltningsrevisjon

Kommunerevisjonen gjennomfører forvaltningsrevisjon retta mot økonomi og økonomirapportering. Framdrifta og kvaliteten på oppfølginga er avhengig av saksmengda og personalressursane.

4.5 Tilsyn

Kommunen hadde løpet av 2017 23 tilsyn med 60 avvik.

4.6 Organisering

Vi fullførte organisasjonsendringane i 2017. Denne omstruktureringa skal saman med nye linjeleiarar og endringar i administrativ leiing, levere forsvarlege tenester og robust økonomi i tida framover.

4.7 Mål- og resultatstyring

Målekort vert nytta som kommunen sitt administrative system for oppfølging når det gjeld vedtekne mål- og resultatkrav i budsjett og økonomiplan. Det er gjennomført ei vidareutvikling av innhaldet i korta på bakgrunn av erfaringane gjennom åra.

Mål- og resultatstyring inngår i kommunen sine årsplanar. Resultatkrava er fylgd opp gjennom medarbeidersamtalar med den enkelte leiaren. Ein felles leiingspraksis er under utarbeiding og arbeidet vil bli vidareført i 2019..

4.8 Rekneskapsutvikling og økonomisk styring

Det har vore god oppfølging og kontroll på prosjekt gjennom året.

Formannskapet får månadsrapportar om status på økonomi og sjukefråvær, kommunestyret får tertialrapportar. Resultat i forhold til overordna mål i kommuneplanen, samt resultatkrav knytt til målekorta, er rapportert i årsrapporten.

4.9 Risikostyring og internkontroll

Kommunen har eit overordna kvalitetssystem og eige sak- og arkivsystem som skal sikre oppfølging av lovverk, politiske vedtak og interne rutinar.

Det elektronisk kvalitetssystemet skal ivareta-dokumentstyring, avvikshandtering, årshjul, risiko- og sårbaranalyser (ROS) samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen.

Revisjon av kommunen sitt økonomireglement vart gjennomført i 2017.

4.10 Selskapskontroll

Ny rutine for lovpålagt eigarskapskontroll var vedteke i K-sak 76/16 den 25.05.2016. Omgrepet eigarskapskontroll vert no nytta i staden for selskapskontroll.

Kommunestyret handsama saka om eigarskapskontrollen for 2017 i møte 25.10.2018.

4.11 Tryggleik og beredskap

Beredskapsplanen for Herøy kommune vart vedteken av kommunestyret 15.12.2016.

Fylkesmannen konkluderte slik i tilsyn med kommunal beredskapsplikt 11.04.18:

Heilskapleg ROS-analyse er frå 2015 og moden for ein revisjon. Analysen er forankra i kommunestyret, men oppfyller ikkje alle minimumskrava i forskrifta. Analysen er i stor grad basert på kommunen si grovanalyse frå 2013, og manglar konkrete vurderingar på sannsyn og konsekvensar på dei hendingane som er med i analysen. I tillegg manglar ei vurdering av kommunen sin evne til å oppretthalde drift ved uønskte hendingar. Det går ikkje fram av ROS-analysen i kva grad relevante offentlege og private aktørar har vore invitert med/tatt del i arbeidet.

Kommunen har skildra mål og strategiar for arbeid med samfunnstryggleik i kommuneplanens samfunnsdel. Mål og strategiar for oppfølging av arbeidet med samfunns-tryggleik og beredskap bør forankrast tydelegare med bakgrunn i heilskapleg ROS. Vi saknar ein prioritert handlingsplan med tiltak for oppfølging av funna i ROS-analysen.

Organisering av Herøy brann og redning skal gjennomgåast i 2018.

4.12 Etisk standard

Revisjon av Etiske prinsipp for tilsette og folkevalde i Herøy kommune vart vedteken av kommunestyret 15.12.2016. Etisk standard vert fylgd opp og sikra gjennom kommunen sitt kvalitetssystem.

4.13 utfordringar og planar

I planperioden er målet å etablere eit heilskapleg system som sørgjer for at vi har styring og kontroll i ein organisasjon som er effektiv og framtidsretta. Kommunen sitt planverk må vere fokusert, målretta og skal fungere som eit referansedokument for den operative gjennomføringa av planar. 4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen).

4.14 Kvalitetssystemet Compilo (Losen)

Bruken av systemet har vore aukande. Graden av aktivitet varierer mellom tenesteområda. Mangelfull opplæring og oppfølging kan vere hovudårsaka til variasjonane.

4.15 Verdigrunnlag

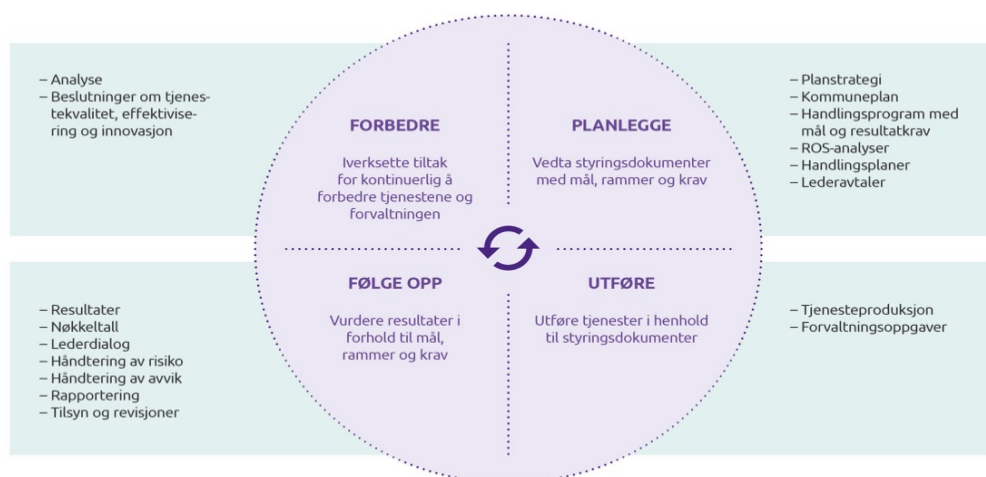
Verdigrunnlaget er revider i 2018. Dei kommunale kjerneverdiane er:

- Tillit
- Respekt
- Samhandling

4.16 Heilskapleg system

Plan- og styringssystemet i kommunen omfattar ei rekkje plan- og styringsprosessar som går fram av figuren under. Gjennom god leiing og gode plan- og styringsprosessar skal kommunen ivareta rolla som tenesteytar, samfunnsutviklar og demokratisk arena.

PUFF (PUKK) – Forbettringssirkel

Kommunen arbeider etter elementa i forbettringssirkelen. Gjennom plan- og styringsprosessane vert det planlagt og utført aktivitetar som skal sikre kvalitet i tenestene og forvaltninga. Resultata frå aktivitetane vert fylgd opp i forhold til dei måla og krava som er sett, og vert nytta til å iverksette tiltak for kontinuerleg å betre tenestene og forvaltninga. Alle plan- og styringsprosessar skal gjennomførast med bakgrunn i kommunen sitt verdigrunnlag, og verdiane skal vere retningsgivande for den enkelte si åtfærd.

Plansystem

Plansystemet er kommunen sitt overordna og politisk vedtekne planverk som skal sikre gjennomføring av politiske mål og prioriteringar.

Styringssystem

Styringssystemet er rådmannen sitt verktøy for å setje i verk og følgje opp politiske vedtak, mål og prioriteringar.

Leiing

Elementa i PUFF-sirkelen ligg til grunn for all leiaraktivitet knytt til kommunen sitt plan- og styringssystem. Gode plan- og styringsprosessar har som føresetnad eit leiarskap som gir retning, utnyttar handlingsrommet og er resultatorientert. Samstundes skal leiarane legge til rette for ein arbeidskultur som fremjar læring og forbetring i heile organisasjonen. Forslag til innovative løysingar vil verte følgde opp. Det vert utarbeidd årsplanar. I årsplanane konkretiserer rådmannen krav til resultat og utvikling for den enkelte leiar. I løpet av året vert det gjennomført dialog om status og evaluering av oppnådde resultat i «ein til ein»- møte. I tillegg utøver rådmann styringsdialog gjennom fellesmøte.

Utfordringar og planar

Rådmannen vil vidareutvikle grunntanken om at godt partssamarbeid skal bidra til ei omstillingsdyktig og serviceinnstilt kommune til beste for innbyggjarane og våre tilsette.

Rådmannen er oppteken av å legge til rette for at leiarane kan bruke mindre tid til administrasjon og meir tid til tenesteutvikling og leiing. Auka fokus på digitalisering, samhandling og samordning skal bidra til dette.

Rådmannen vil arbeide vidare med å utvikle og profesjonalisere kommunen. I alle styringsformer skal kommunen oppfattast som ein profesjonell part og agere deretter.

4.17 Plansystemet

Kommunen sine oppgåver følgjer av kommunelova, plan- og bygningslova, andre lover og føreskrifter, nasjonale føringar og politiske vedtak. Mange av oppgåvene blir operasjonalisert og implementert gjennom planar som inngår i kommunen sitt plansystem. Alle kommunen sine overordna planar vert vedtekne av kommunestyret. Det skal vere konsistens i kommunen sine styringsdokument ved at styringsdokument på eit lågare nivå skal vere ei operasjonalisering av dokument på eit høgare nivå.

Planstrategi

Kommunestyret skal minst ein gong i kvar valperiode (fireårsperioden), og seinast innan eitt år etter konstituering, utarbeide og vedta ein kommunal planstrategi. Gjeldande planstrategi for Herøy kommune 2016 – 2020 vart vedteken i kommunestyret 24.11.2016.

Føremålet med planstrategien er å vurdere kva for planar som skal utarbeidast og reviderast i valperioden. For å vurdere planbehovet skal planstrategien drøfte kommunen sine strategiske val for samfunnsutvikling, langsiktig arealbruk, miljøutfordringar og tenesteområda sine utfordringar. Det skal i tillegg vurderast om det er behov for å revidere heile eller delar av kommuneplanen.

Kommuneplanen

Kommuneplanen er kommunen sitt overordna strategiske styringsdokument og inneheld mål og retningsval for kommunen si utvikling. Kommuneplanen består av ein samfunnsdel og ein arealdel. Planen skal ivareta både kommunale, regionale og nasjonale mål og interesser. I forkant av kommuneplanarbeidet vert det utarbeidd eit planprogram. Planprogrammet omtalar kva for tema som vert planlagt revidert i kommuneplanen, utgreiingsbehov og medverknads-prosesser.

Samfunnsdelen konkretiserer mål, strategiar og ønska utvikling for Herøysamfunnet og kommuneorganisasjonen.

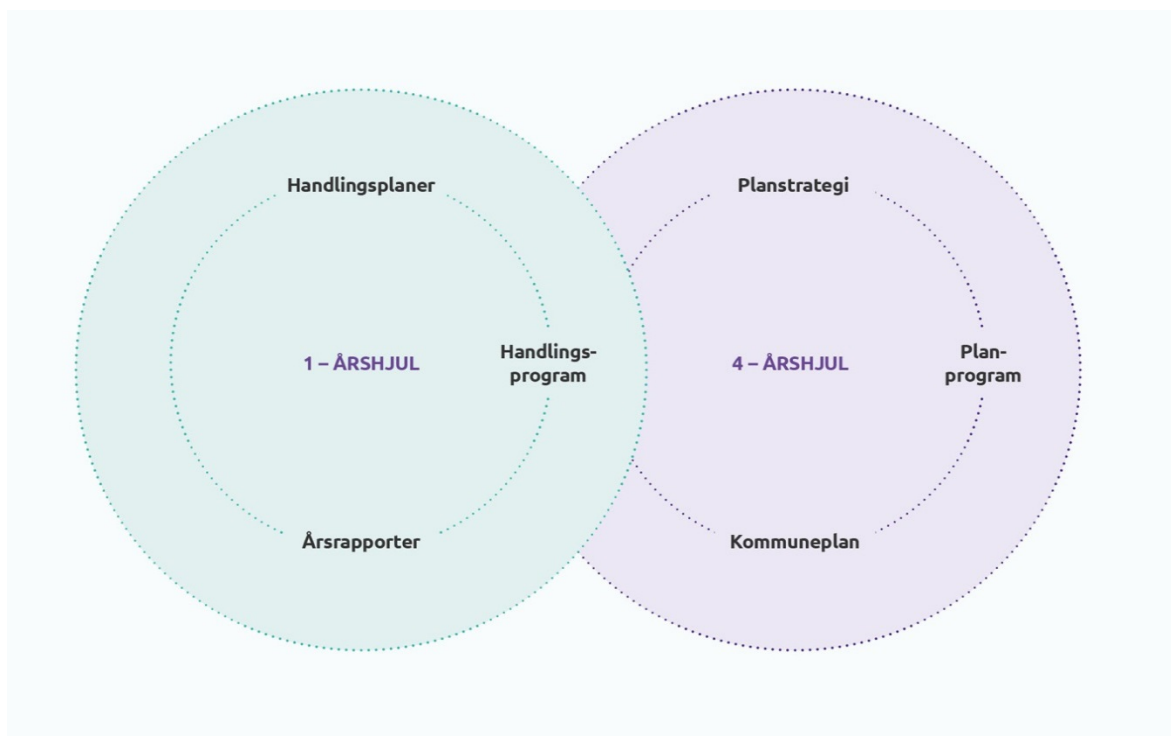
Arealdelen viser samanhengen mellom framtidig samfunnsutvikling og arealbruk, der avveging mellom vern og utbygging er viktig. Planen er juridisk bindande.

Kommuneplanen vert utarbeidd for ein periode på 12 år og vert revidert kvart fjerde år. Kommuneplanen skal ha ein handlingsdel (økonomiplan) som seier korleis planen skal fylgjast opp i fireårsperioden. I Herøy kommune bør kommuneplanen sin handlingsdel i større grad innarbeidast i økonomiplanen.

Kommuneplanen har **seks gjennomgåande perspektiv:**

- Universell utforming
- Folkehelse
- Barn og unge
- Likestilling
- Verdiskaping
- Miljø og klima

Årshjul

Figuren illustrerer dei overordna strategiske prosessane knytt til kommuneplanen (4-årshjulet) og handlingsprogrammet (1-årshjulet).

Handlingsprogrammet

Kommunen sitt årsbudsjett og økonomiplan utgjør handlingsprogrammet. Årsbudsjettet og økonomiplanen vert utarbeidd gjennom ein felles prosess og vert integrert i same dokument.

Økonomiplanen har eit 4. årsperspektiv med årsbudsjettet som første år. Planen vert rullert årleg.

Årsbudsjettet er kommunen sitt dokument der det vert gitt løyvingar til ulike føremål. Det vil seie at vedteke budsjett gir kva for rammer kommunestyret har løyvd til kommunen si verksemd det komande året – rammene er bindande for rammeområda.

Gjennom handlingsprogrammet skal kommunen realisere målsetjingar fastsett i kommuneplanen sin langsiktige del, planlegge nye tiltak og føre kontroll med kommunen sin ressurstilgang og ressursbruk. Dei økonomiske rammene bygger på rammefaktorar i kommuneproposisjonen og statsbudsjettet. Økonomiske konsekvensar knytt til mål og tiltak i kommunen sine temaplanar, jamfør planstrategien, skal også innarbeidast i handlingsprogrammet for oppfølging. I tillegg kjem ei rekkje måleindikatorar basert på kommunen si mål- og resultatstyring.

Handlingsplanar

Mål og tiltak frå handlingsprogrammet, felles gjennomgåande planar og anna relevant planverk som fylgjer av planstrategien, vert vidareført og fylgd opp i ulike handlingsplanar. Handlingsplanen er eit administrativt dokument som skal sikre samanheng mellom organisasjonen sine mål, tiltak og resultat, samt oppfylging av politiske vedtak, lover og forskrifter.

Felles gjennomgåande planar

Kommunen har fleire gjennomgåande planar som gjeld for heile organisasjonen. Desse vert revidert normalt kvart fjerde år.

Utfordringar og planar

Rådmannen vil heve kvaliteten på kommunen sine plandokument. Dette skal resultere i eit meir gjennomgåande planverk som både er smalare, med betre tverrfagleg koordinering, og meir målretta.

4.18 Styringsystemet

Verksemdsstyring femner all leiingsaktivitet, styring og kontroll som skal bidra til å iverksette politiske vedtak, prioriteringar og mål, og å skape best mogleg resultat og kvalitet i tenestene. Verksemdsstyring omfattar fullmaktsnivåa i kommunen og sikrar at styringa skjer likt og samordna mellom, og innan tenesteområda.

Prinsipp for verksemdsstyring

Verksemdsstyring skal:

- baserast på mål- og resultatstyring som overordna styringsprinsipp.
- sikre effektiv gjennomføring av politiske vedtak.
- sikre etterleving av lover og forskrifter.
- integrere risikostyring og internkontroll
- sikre ei tenleg organisering, effektive arbeidsprosessar og rett ressursbruk.
- sikre læring, forbetring og innovasjon.

Mål- og resultatstyring

Dette medfører at kommunen skal planleggje, setje mål, og at resultatata skal målast og fylgjast opp for å avdekke avvik. Ein skal også kontinuerleg forbetre og vidareutvikle tenestene. Mål- og resultatstyring skal i tillegg sikre læring i organisasjonen.

Mål- og resultatstyring skjer manuelt ved hjelp av målekort.

Det er definert fire fokusområde. Innanfor kvart hovudmål er det utarbeidd ulike måleindikatorar. Fokusområda har gjennomgåande delmål for heile kommunen. I tillegg er det utarbeidd unike delmål for tenesteområda som skal sikre nødvendig styring og oppfylging av tenestene.

Gjennomføring av politiske vedtak

Kommunen skal ha system som sikrar at politiske vedtak blir fylgd opp og sett i verk.

Vedtaksoppfylging skjer elektronisk i kommunen sitt saks- og arkivsystem ePhorte.

Eigne rapportar viser kva for saker som skal fylgjast opp og kva for saker som er ferdig effektuerte.

Iverksetting av politiske vedtak vert sikra gjennom årsplanar og ulike handlingsplanar. Dette omfattar også gjennomføring av politiske vedtak som vert fatta utanom handlingsprogrammet.

Alle leiarar skal halde seg orienterte om dei vedtaka som direkte gjeld eige ansvarsområde, samt forhold som vedkjem heile kommunen.

Etterleving av lover og forskrifter

Dette medfører rett sakshandsaming og tenesteutøving, samt å ivareta kommunen sine juridiske interesser som forvaltningsmynde, tenesteprodusent og eigar.

Sakshandsaminga skjer elektronisk i kommunen sitt saks- og arkivsystem ePhorte.

Tenesteutøving skjer etter gjeldande fullmakter og aktuelt lov- og regelverk som har betyding for oppgåva.

Risikostyring og internkontroll

Kravet til internkontroll går fram av kommunelova. I tillegg er det innanfor fleire område av kommunen si verksemd særlege lovpålagde krav til internkontroll. Internkontroll er ein del av kommunen si daglege leiing og styring innan og mellom fullmaktsnivåa.

Risikostyring og internkontroll skjer elektronisk i kommunen sitt kvalitetssystem Compilo (KvalitetsLosen).

Systemet tek hand om dokumentstyring, avvikshandtering, årshjul, risiko- og sårbaranalysar samt varsling av kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Verktøyet sikrar at daglege arbeidsoppgåver blir utført, styrt og forbetra i samsvar med krava i lova.

4.19 Organisering, arbeidsprosessar og ressursbruk

Ei føremålstenleg organisering, effektive arbeidsprosessar og god ressursbruk skal sikre at innbyggjarane får ta imot tenester av rett kvalitet og til rett tid, samstundes som organisasjonen sine ressursar vert nytta på ein effektiv måte og innafor vedtekte økonomiske rammer.

Føremålstenleg organisering skjer ut frå omsynet til samordning, effektiv oppgåveløysing og kvalitet for brukarane.

Effektive arbeidsprosessar skjer gjennom optimalisering av prosessar og betre samhandling i tillegg til ei digitalisering av kommunen sine system. Elementa i PUFF-sirkelen ligg til grunn for utforminga av dei enkelte arbeidsprosessane.

God ressursbruk skal skje innafor dei mål og budsjettammer som kvart år vert vedteke av kommunestyret.

Læring, forbetring og innovasjon

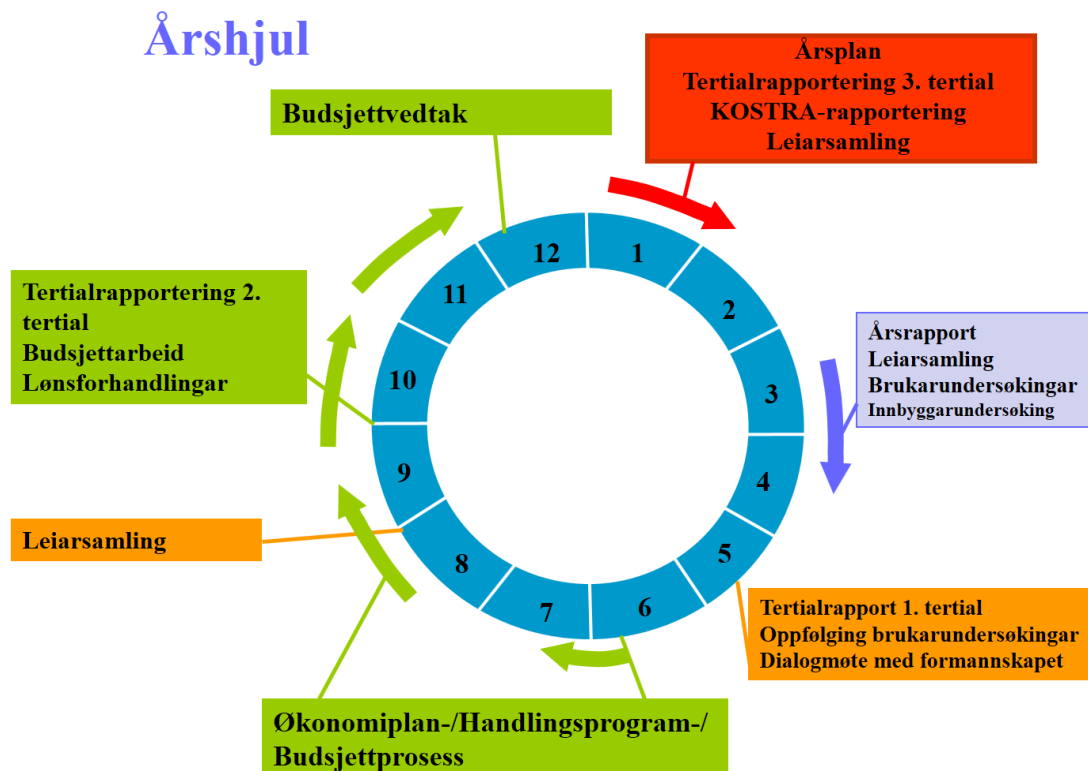
Organisasjonen skal sikre kontinuerleg utvikling av innhaldet i tenestene sine og medarbeidarane sin kompetanse.

Vi skal jobbe med målsetjinga om å bli ein moderne og lærande organisasjon som fremjar utvikling gjennom involvering, styringsdialog og resultatfokus.

Kommunen sin forvaltningspraksis vert evaluert eksternt gjennom Kommunekompasset. Evalueringa gir eit samandrag av kommunen sin styrke, svake sider og utfordringar og dannar grunnlag for vidare utvikling. I tillegg vert det gjennomført tilsyn og forvaltningsrevisjon innafør ulike områder.

Årshjul

Kvart år vert det gjennomført ei rekkje styringsprosessar. Desse er sett inn i eit overordna årshjul som viser korleis arbeidet med ulike dokument og prosessar vert fasa inn i forhold til kvarandre politisk og administrativt. I tillegg til det overordna årshjulet, har kommunen detaljerte årshjul for enkeltstående prosessar/aktivitetar.

Utfordringar og planar

Det er ei målsetjing at verksemdsstyringa skal forenklast og bli meir effektiv. Samstundes skal organisasjonen si forståing på området styrkast.

Rådmannen vil arbeide for at kommunen skal levere gode tenester ut frå dei rammevilkåra som vert vedtekne. Gjennom mål- og resultatstyring skal det arbeidast systematisk med å sikre rette og effektive tenester til brukarane. I tillegg til generelle og gjennomgåande mål, skal spesifikke mål innafør alle rammeområda sikre rett utvikling av dei enkelte tenestene. Rådmannen vil ha fokus på å hente ut samordningsgevinstar mellom einingar og sektorområde.

Rådmannen vil ha fokus på vidareutvikling av styringsdata, slik at ein kan fylgje utviklinga gjennom året og ved behov iverksette førebyggjande tiltak.

5. Fokusområde samfunnsutvikling

Gjennom arbeidet med samfunnsdelen av kommuneplanen 2013 – 2025 er det utarbeidd mål, strategiar og handlingsplan for samfunnsutviklinga. Fylgjande mål er nedfelte i budsjett og økonomiplan 2017 – 2020:

Mål	Herøy kommune skal vere ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.	Innbyggjarane, frivillige organisasjonar og næringsliv er tilfredse med kommunen si rolle som tilretteleggjar for tryggleik, trivsel og utvikling og kommunen si rolle som samfunnsbyggjar.	Herøy kommune skal ha godt omdøme.
Korleis lukkast?	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan	Oppfølging samfunnsplan
Korleis måle?	Innbyggjarundersøking Folketalsutviklinga. Data reiseliv.	Innbyggjarundersøking	Innbyggjarundersøking
Status 2018	8 965 innbyggjarar.	Innbyggjarundersøking 2017	Innbyggjarundersøking 2017
Ambisjon 2022	9 200 innbyggjarar	Positiv utvikling	Positiv utvikling
Resultatmål 2019	9 000 innbyggjarar	Positiv utvikling	Positiv utvikling

Kommune-NM

NHO lagar årleg eit kommune-NM der kommunane vert rangert etter attraktivitet og lokal vekstkraft basert på forhold ved næringsliv, arbeidsmarknad, demografi, kompetanse og kommunal økonomi. Kunnskapsbasen gir indikasjonar på utviklinga for den enkelte kommune, men også den relative utviklinga i samanlikning med dei andre kommunane.

Kommune	TOTAL		Næringsliv		Arbeids- marknad		Demografi		Kompetanse		Kommune- økonomi	
	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2016	2018	2016	2018
Herøy	135	108	20	14	315	212	189	211	222	240	129	126

Tabellen viser at Herøy ligg ganske bra an i forhold til andre kommunar når det gjeld attraktivitet og vekstkraft. Kommunen har hatt ein framgang totalt sett frå 2016 til 2018.

<https://www.nho.no/Politikk-og-analyse/Offentlig-sektor-og-naringslivet/kommunenm/>

Samhandling mellom kommune, næringsliv, lag og organisasjonar

Kommunen har gjennomført fleire partnerskapsprosjekt med næringsliv, lag og organisasjonar. Mellom anna med/om: Herøy kyrkje, Sunnmørsbadet, Fosnavåg konserthus, parkeringshus, idrettsanlegg, flytebrygger m.m.

Folketalsutviklinga

Utvikling av folketalet pr. 01.01:

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Folketal	8383	8533	8727	8847	8847	8934	8972	8957	8965

Herøy kommune har ein uttalt ambisjon om å auke folketalet.

Folkehelse

Folkehelseinstituttet har utarbeidd folkehelseprofilar for kommunane.

Profilane er eit bidrag til kommunen sitt arbeid med å skaffe seg oversikt over helsetilstanden, og faktorar som påverkar denne:

- Det er færre barn (0-17 år) som bur i husstandar med låg inntekt enn landsnivået.
- Ungdomskuleelevane som oppgjev å vere nøgde med lokalmiljøet, er likt med landsnivået.
- Antibiotikabruken i Herøy er høgare enn landsnivået.

<http://khp.fhi.no/PDFVindu.aspx?Nr=1515&sp=2&PDFaar=2017>

Samhandling mellom kommune, næringsliv, lag og organisasjonar

Kommunen har gjennomført fleire partnerskapsprosjekt med næringsliv, lag og organisasjonar. Mellom anna med/om: Herøy kyrkje, Sunnmørsbadet, Fosnavåg konserthus, parkeringshus, idrettsanlegg, flytebryggjer m.m.

5.1 Kommuneplanen 2013 – 2025. Samfunnsdel.

Visjonen

Herøy – ei båtlengd føre

Kommunen skal gjere medvitne val om kvar vi skal vere i forkant, og kvar andre kan drage utviklinga vidare.

Kommunen skal vere nyskapande og attraktiv med lokal identitet og regional slagkraft. Vi skal vidareutvikle kommunen innafor havbasert verdiskaping.

Misjonen (oppdraget)

Herøy – ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i.

Kommunen skal vere ein attraktiv kommune å busetje seg i gjennom:

- eit attraktivt og definert sentrum, attraktive bygder og bustadområde.
- ein interessant og mangfaldig arbeidsmarknad.
- eit framifrå kultur- og idrettsmiljø.

Innbyggjarane skal oppleve gode tenester av høg kvalitet. Kommunen skal vektleggje og gi eit heilskapleg, likeverdig og tverrfagleg tilbod til alle innbyggjarane.

Ny teknologi og andre og smartare måtar å arbeide på, skal takast i bruk innafor dei ulike tenesteområda.

Reiselivet i kommunen har stort potensial som kan gi positive ringverknader i ei samordna satsing.

Styringsprinsipp

I samfunnsdelen av kommuneplanen er det formulert fylgjande styringsprinsipp:

- samhandling
- kommunikasjon
- medverknad
- nytenking

Kommunen skal vise evne til **samhandling** mellom ulike nivå, eksternt og internt.

Kommunen skal vere tydeleg i **kommunikasjonen** sin, eksternt og internt.

Kommunen skal gjennom **medverknad** vere open for dialog med ulike aktørar for å kome fram til løysingar som fremjar samfunnsutviklinga på lang sikt.

Kommunen skal ha mot til å **tenkje nytt** slik at vi kan finne løysingar som betre samsvarar med innbyggjarane sine behov. Det kan handle om nye funksjonar, problemløysing, service og utvikling.

Satsingsområde

I samfunnsdelen i **Kommuneplan for Herøy 2013-2025** er det peika ut fem satsingsområde:

- **Heilskapleg sentrums- og samfunnsutvikling**

Utviklinga av sentrum er avhengig av at bygdene gjer seg attraktive som bustadområde. For at bygdene skal kunne gjere seg attraktive er dei avhengige av eit sentrum som utviklar seg og har dei tilboda som vert etterspurde. Sentrumsutvikling og samfunnsutvikling er såleis to sider av same sak.

- **Infrastruktur**

Med infrastruktur meiner vi strukturen av faste anlegg som er grunnlaget for at eit lokalsamfunn kan fungere. Døme: vegsystemet til lands, hamner og farleier til sjøs, vassforsyning, avlaupsnett, straumnett og tele-/fibernet.

- **Kompetanse og næringsutvikling**

Herøy kommune har prosentvis færre innbyggjarar med universitets- og høgskuleutdanning enn fylket og landet. Nye arbeidsplassar vert stadig meir kompetanseintensive.

- **Rekruttering, busetjing og inkludering**

Herøy kommune har hatt positiv folketalsutvikling siste åra og det er mykje på grunn av utanlandsk innvandring. Sentrums- og samfunnsutviklinga er avhengig av folketalsvekst.

- **Barn, unge og identitetsbygging**

Barn og unge som satsingsområde, tek utgangspunkt i at trivsel i oppveksten aukar sjansen for tilbakeflytting seinare.

I kommuneplanen er det utarbeidd målsetjingar og strategiar for kvart satsingsområde. Det er også utarbeidd ein **handlingsdel** til kommuneplanen sin samfunnsdel.

Handlingsdelen til kommuneplanen sin samfunnsdel er det viktigaste strategiske verktøyet for å sikre at kommunen arbeidar mot målsetjingane som er sett i samfunnsdelen. Handlingsdelen skal konkretisere tiltak knytt til visjonen og målsetjingane i planen.

Planstrategi

Planstrategi for Herøy kommune 2016-2020 vart sist revidert 07.12.2016.

5.2 Innbyggjarundersøkinga 2017:

Undersøkinga viser at i snitt er innbyggjarane i Herøy like fornøgde med kommunen som landsgjennomsnittet (4,3 på ein skala 1-6).

Innbyggjarane er mest fornøgde med barnehagane og biblioteket (5,4) og minst fornøgde med transport og tilgjenge (3,1). Spørsmål om **møte med kommunen** (3,7) og **tillit** (3,8) kjem også ut med lav score. Desse resultatane samsvarar også med resultatane for landsgjennomsnittet.

Undersøkinga viser at det er lagt godt til rette for næring og arbeid (4,4) og bustadtilbodet (4,3) i forhold til landsgjennomsnittet.

Når det gjeld frie kommentarar, vert hotell, konserthus, kino, badeland og turstiar trekke fram av mange som område der kommunen har lukkast. Når det gjeld område kommunen ikkje har lukkast, er Skarabakken, Fosnavåg hamn, pumpehuset på Almenningen, bruene, NAV og vedlikehald av vegar gjengangarar.

5.3 Lokaldemokratiundersøking 2017

Lokaldemokratiundersøkinga viser at dei folkevalde i større grad enn innbyggjarane meiner at vi har eit godt lokaldemokrati. Det er små avvik mellom vår kommune og landsgjennomsnittet på dei fleste spørsmåla.

<http://www.bedrekommune.no/bedrekommune.no/bk/lokaldemokrati/>

6. Fokusområde Organisasjon

Kommunen gjennomførte Kommunekompasset i 2018 og fekk ein skår på 435 av 800 moglege. Resultata er jamt over gode. Herøy kommune skårar nest høgast av kommunane med mellom 5000 og 10000 innbyggjarar.

Utfordringane for kommuneorganisasjonen dei komande åra:

- Nedbemanning som følgje av nødvendig økonomisk omstilling.
- Kompetanseutvikling.
- Gode leiarar på alle nivå for å lukkast med økonomistyring, omstilling, tilsette, tenestene og brukarane.
- Ta i bruk ny teknologi. Til dømes: digitalisering og velferdsteknologi.

Mål	Kommunen skal vere ein effektiv, kompetent, utviklingsorientert, lærande og politisk målstyrt kommuneorganisasjon.	Alle medarbeidarane skal oppleve Herøy kommune som ein god arbeidsplass der det er lagt til rette for trivsel og motivasjon i tråd med arbeids-gjevarpolitikken sine mål.	Auka nærvær i samsvar med målsetjinga i IA-avtalen og totalt på heile kommunen minimum 92,5 %	Avgrense tidleg avgang: Flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.
Korleis lukkast?	Oppfølging Kommunekompasset.	Oppfølging arbeids-gjevarpolitikken.	Førebyggje og følgje opp sjukemelde.	Oppfølging seniorpolitikken.
Korleis måle?	Ny gjennomgang Kommunekompasset.	Medarbeidarundersøking.	Sjukefråværstatistikk.	Statistikk.
Status 2018	435 poeng	Ikkje undersøkt.	8,3 %	65 år = 67% 67 år = 45%
Ambisjon 2022	500 poeng	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	65 år = 90% 67 år = 50%
Resultatmål 2019	Neste måling i 2018.	Betre enn landsgjennomsnittet.	7,5 %	65 år = 90% 67 år = 50%

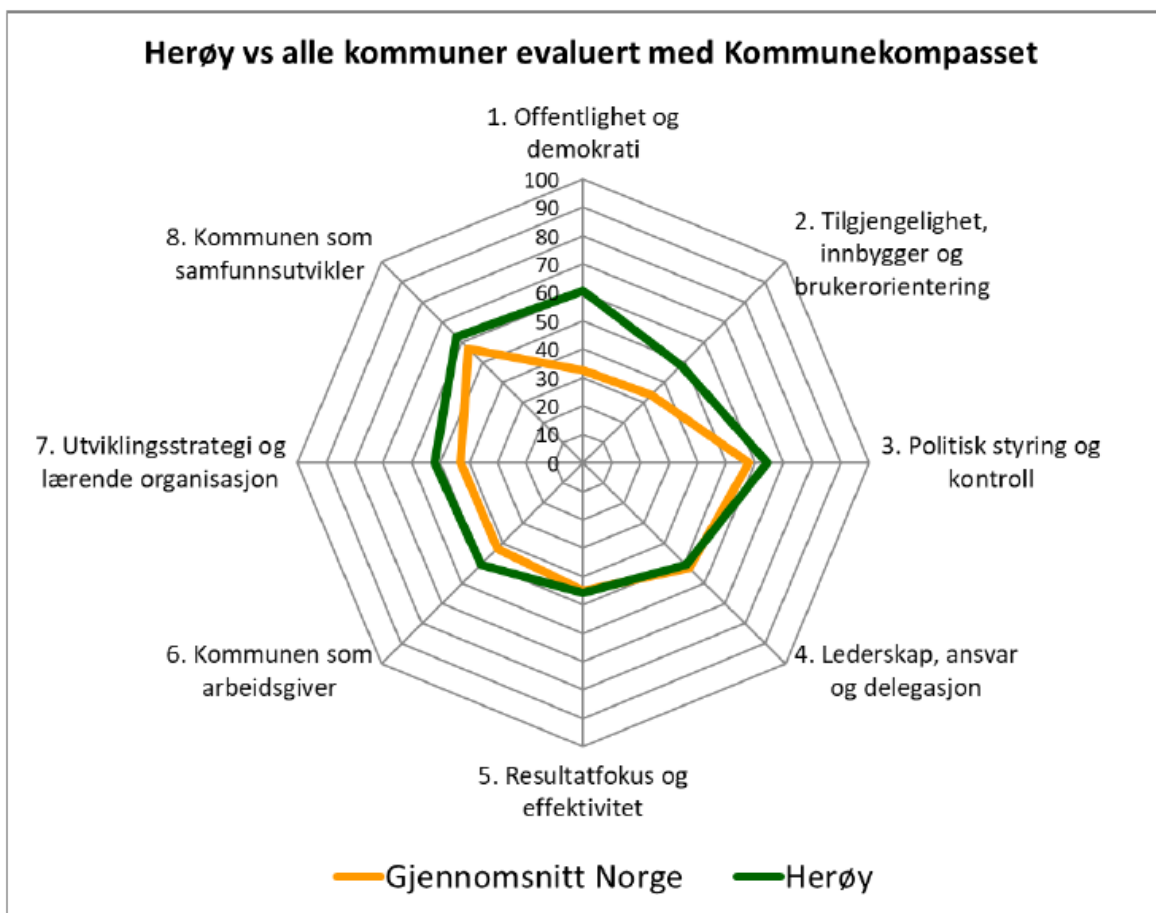
Tiltak 2018				
Alle sektorar	Gjennomføre Kommunekompasset	Medarbeidardag	Implementering av nytt HMS-regime i heile organisasjonen, med dei oppgåver som ligg til det.	
Status:	Gjennomført	Gjennomført	Gjennomført	

Stab	Gjennomføre samarbeidsprosjekt med Vanylven/Sande kommune.	Obligatorisk HMS-opplæring av leiarar, tillitsvalde og verneombod.	Rapporter på sjukefråvær kvart tertial.	Revidere og oppfølging av medarbeidarar i tråd med seniorpolitikken og senioravtale.
Status:	Gjennomført:	Gjennomført	Gjennomført	- Pågår
	Opplæring av leiarar i løn- og personalarbeid.	Framleis arbeid med revidering av arbeidsgjevarpolitikk og personalrutinar m.m.	Gjennomføre regelmessige IA-møter.	
Status:	Pågår:	Pågår:	Gjennomført	
	Korrigere og vedlikehalde system (Compilo og tidBANK m.m.) i høve ny organisering.			
Status:	- Pågår			
	Konkludere på organisasjonsform (KF) og behov for delegeringar m.m. for Eigedomsavdelinga. Politisk vedtak.			
Status:	Gjennomført			
	Kartlegging og samla oversyn over fagsystem.			
Status:	Gjennomført:			

6.1 Organisasjonsutvikling

Evalueringa av Herøy kommune etter Kommunekompasset viser at resultatene no ligg godt over gjennomsnittet for kommunar mellom 5000-10000 innbyggjarar. Herøy kommune skårar totalt 435 poeng. Gruppensnittet ligg på 355 poeng og gjennomsnittet for alle norske kommunar ligg på 364 poeng. Det kan vere at kommunen framleis har ein gevinst å hente når det gjeld kvaliteten på forvaltningspraksisen, noko som igjen vil gi ein betre og meir effektiv tenesteproduksjon.

KS-K rår til at kommunen systematiserer styringsinformasjonen som allereie finst, med fokus på resultat og indikatorstyring. I tillegg bør ein hente inn og systematisere brukarperspektivet, innbyggjarperspektivet og medarbeidarperspektivet. Konsulenten rår til at denne styringsinformasjonen vert sett inn i ei årshjultenking for oppfølging, dialog, evaluering og utvikling basert på brukar-, medarbeidar- og innbyggjarundersøkingar kombinert med objektiv informasjon om kvalitet og økonomi. Dette for at kommunen får utvikle seg i eit heilskapleg styrings- og utviklingsperspektiv. På denne måten kan ein få lagt eit godt grunnlag for både å utvikle dialogen og samspelet med innbyggjarane, men også ein god prosess saman med politikarane med planarbeid og tilbakerapportering på korleis kommunen jobbar, kva ein prioriterer og kva som vert levert av resultat. Dermed ser ein ikkje berre på mengda, men også kvaliteten på dei tenestene som vert leverte.

Alle områda vil vere viktig for utviklingsarbeidet i Herøy kommune, men i perioden denne utviklingsstrategien fokuserer på (2018-2020), så ynskjer vi å ha særleg fokus på områda vedtekne i K-sak 104/18 :

- Område 2 Tilgjengeleg, innbyggjar- og brukarorientering
- Område 4 Leiarskap, ansvar og delegasjon
- Område 5 Resultatfokus og effektivitet
- Område 6 Kommunen som arbeidsgjevar
- Område 7 Utviklingsstrategi og lærande organisasjon

Dette arbeidet vert fylgd opp i 2019.

6.2 Personalpolitikk og opplæring

Dei tilsette i Herøy kommune er vår viktigaste ressurs og difor er arbeidet med oppfølging, opplæring og arbeid i grupper sentrale verkemiddel. Arbeidet med 10-faktor har halde fram i 2018, der avdelingane har arbeida med valde faktorar for å utvikle eigne aktivitetar og mål i høve til måleindikatorane i 10-faktor. Den enkelte avdeling har nytta sine avdelingsvise resultat, til å jobbe med dei faktorene som avdelinga/seksjonen sjølve meiner er viktig for å oppnå gode resultat. Dette med utgangspunkt i dei resultatata som låg føre i 2017. I 2019 vil det på nytt verte gjennomført medarbeidarundersøking i tråd med planen om å gjennomføre undersøkinga anna kvart år. 10-faktor dannar difor grunnlag for ein kontinuerleg prosess.

I forlenging av arbeidet med medarbeidarundersøkinga 10-faktor, har alle avdelingar jobba med risikovurdering og tiltak med handlingsplanar for dette.

Tabell 1

Viktige aktivitetar og tiltak i 2018
1. Etablert HMS-grupper for dei ulike HMS områder
2. HMS-kurs for leiarar, verneombod og tillitsvalde i samarbeid med dei andre kommunane i Sjustjerna
3. Vidareføring av arbeidet med 10 faktor, HMS, ROS og verdiforankring kjerneverdier og serviceplakat
4. Førebudd grunnlag for opplæring av leiarar knytt til HR og løn
5. Kurs i sjukefråværsoppfølging og sjukefråværsforebygging for leiarar
6. Kurs i ergonomi i regi av bedriftshelsetenesta Stamina. Eit kurs som kom i stand etter arbeid med 10-faktor for dei ulike grupper av tilsette på rådhuset.

Sjukefråvær

Målet for sjukefråværet for 2018 var 7,5% eller lågare. Det vil sei eit nærvær på 92,5% eller høgare.

Det totale sjukefråværet for 2018 enda på 8,71%. Dette er ein auke på 0,41% frå 2017. Målet på 92,5 % nærvær (7,5 % sjukefråvær) er såleis ikkje nådd for 2018. Sjå tabell 2.

Av tertialmålingane ser vi at sjukefråværet 1. tertial var monaleg mykje høgare enn 2. og 3. tertial, sjå tabell 3 og 4. Dette syner seg vere eit fast mønster frå eine året til det andre, og har naturlege forklaringar.

Oversyn over utvikling sjukefråvær:

Tabell 2

Sjukefråvær	Korttid	Langtid	Totalt
2002	3,0	7,6	10,6
2003	3,0	6,9	9,9
2004	2,8	5,9	8,7
2005	3,4	5,7	9,1
2006	2,8	6,1	8,8
2007	2,0	7,3	9,7
2008	2,0	6,3	8,6
2009 ¹	-	-	9,0
2010	1,7	8,0	9,7
2011	2,1	6,3	8,4
2012	1,9	6,4	8,3
2013	1,9	5,6	7,5
2014	1,85	6,13	7,98
2015	2	6,42	8,42
2016	1,97	5,22	7,19
2017	1,85	6,45	8,3
2018	1,99	6,72	8,71

Tabell 3

Sjukefråvær i prosent 2009-2018 – Mål for 2018 7,5% eller lågare				
År / Kvartal	1.kvartal	2.kvartal	3.kvartal	4.kvartal
2009 ²	-	9,8	8,1	9,5
2010	10,9	10	8,6	9,4
2011	10,1	8,7	6,5	8,1
2012	9,7	7,8	6,2	8,9
2013	9,7	8,6	5,2	5,64
2014	7,78	7,85	7,28	7,52
2015 ³	10,53	7,25	7,52	8,42
2016	8,61	5,57	7,39	7,19
2017	9,05	6,83	9,32	8,3
2018	11,51	8,13	6,3	8,15

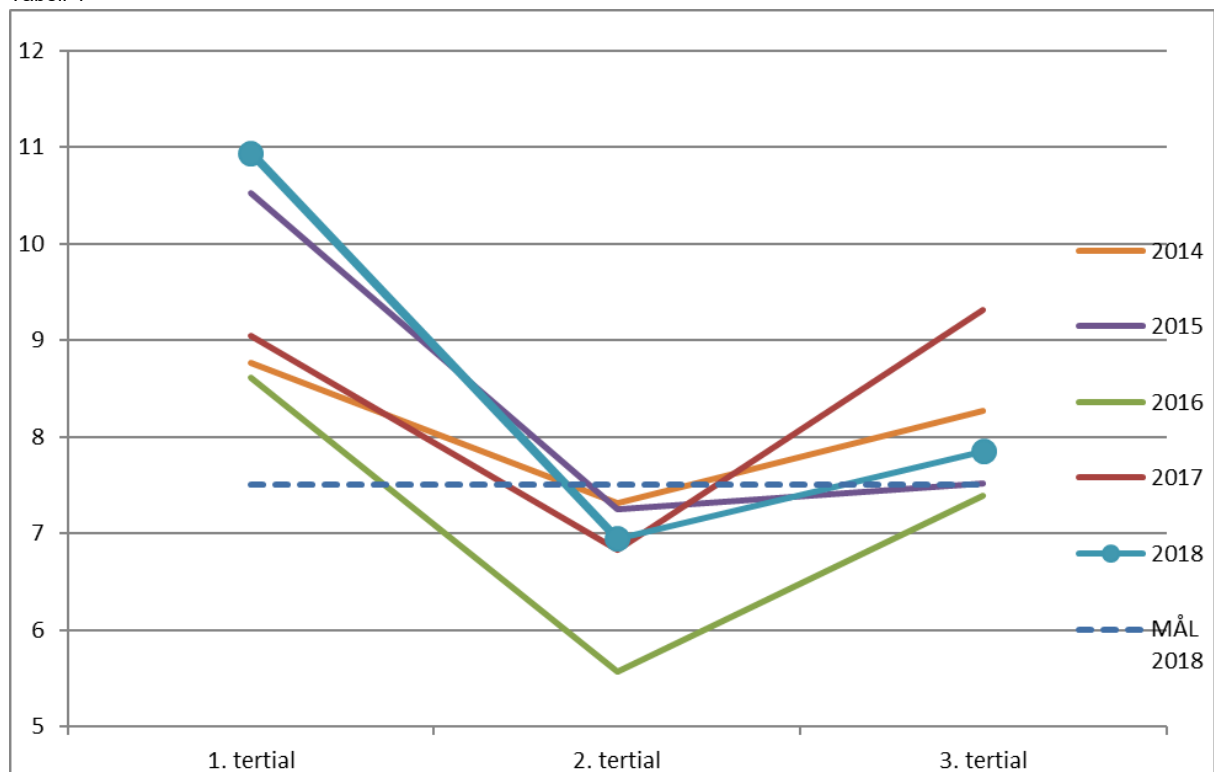
Sjukefråværstala gir ein statusrapport om nærværet i Herøy kommune, samtidig gir det eit uttrykk for dei utfordringane som vi må løyse. Sjukefråværet medfører ei meirbelastning for dei som til ei kvar tid er på jobb og skal utføre arbeidet, samtidig som det utgjer ein meirkostnad. Storleiken på sjukefråværet kan også nyttast som ein indikator for motivasjon og trivsel på arbeidsplassen, utan at vi har eit empirisk belegg for dette.

¹ Tala for 2009 er feil, usikre eller vantar pga. omlegging av datasystem.

² Tala for 2009 er feil, usikre eller vantar pga. omlegging av datasystem.

³ Frå og med 2015 er det rapportert per tertial, slik at ein rapporterar like intervallar i tertialrapportar og til AMU.

Tabell 4

Med utgangspunkt i å finne indikatorar for kva som hemmar og fremjar trivsel og motivasjon på arbeidsplassen, vil det såleis vere spanande når vi våren 2019 gjennomfører medarbeidarundersøkinga 10-faktor og får eit samanlikningsgrunnlag frå 2017 for korleis arbeidsmiljøet vert oppfatta to år etter den første undersøkinga.

Herøy kommune har avtale med Stamina Helse om leveransar av bedriftshelsetenester, og Stamina har i 2018 ytt bistand og tenester til 18 ulike avdelingar eller arbeidsplassar i Herøy kommune. Stamina har ytt bistand innan systematisk HMS-arbeid, livsstil, arbeidshelse, helsekontrollar, arbeidsmiljø og yrkeshygiene. I dette arbeidet ligg mellom anna kartlegging av arbeidsmiljø, opplæring, rettleiing, gjennomføring av obligatoriske prøver og testar knytt til sertifisering og lovpålagde aktivitetar. Herøy kommune har valt å sette inn ressursane frå bedriftshelsetenesta der vi har sett at behovet har vore størst, men også satsa på den førebyggjande delen som til dømes kurs og rettleiing i ergonomi og kurs i risikovurdering knytt til tema innan vald og trugsel om vald. Dette ut i frå ei risikovurdering og innspel om behov ute i organisasjonen.

Gjennom forslag til Arbeidsmiljøprisen for 2018 og gjennom den dialog som Personal- og organisasjonsavdelinga har med dei ulike sektorar, avdelingar og seksjonar i løpet av året er det mykje godt engasjement og arbeidsglede ute i organisasjonen. Dette både for å løyse utfordringar og til å bli betre på ulike felt. Det er likevel utfordringar som har behov for kontinuerleg arbeid for at Herøy kommune skal lukkast med høgare nærværprosent, og der vi kan sjå av resultatane i 10-faktor at tilsette trivest og er motiverte i arbeidet. I ein kompleks organisasjon med mange ulike tenester og samansette oppgåver, vil det alltid vere ulike utfordringar og grader av utfordringar. Med stadige endringar i organisasjon og tilsette, må Herøy kommune vere omstillingsdyktige samtidig som tilsette skal trivast og vere motiverte.

Inkluderande arbeidsliv (IA)

Herøy kommune har vore inkluderande arbeidslivsverksemd sidan juli 2003. I juni 2014 vart IA-avtalen resignerte. Herøy kommune kan syne til systematisk og kontinuerleg IA-arbeid, gjennom bl.a. faste møter i IA-utvalet og deltaking på kurs og seminar i regi av NAV Arbeidslivsenteret.

Delmål 1) Sjukefråvær

Målet er nærværsprosent på 92,5 % for 2018

- Med eit nærvær på 91,29 % er målet for 2018 ikkje nådd.
- Vi registrerer òg at sjukefråværet fyl det historiske sjukefråværmønsteret i løpet av året

Gravide skal gjennomsnittleg stå i arbeid til veke 30

- Med eit snittmål på 26 veker er målet ikkje nådd i 2018, men likevel ei positiv utvikling frå 2017. Sjå tabell 5

Det er vanskeleg å gje ei presis forklaring på årsakene til at talet på nærvær hos gravide varierer frå år til år, men det er likevel grunn til å tru at arbeidsoppgåver og kva avdeling den enkelte høyrer til vil vere med å påverke sjukmeldingsfrekvensen. Eit anna element som er verd å merke seg når ein les statistikken, er at tala ikkje tek høgde for grad av sjukmelding. Personane som skjuler seg bak statistikken kan vere delvis sjukmeld t.d.. i 20% av 100% stilling.

I enkelte avdelingar/seksjonar vil gravide tilsette ikkje kunne utføre arbeidet i den stillinga dei er tilsett, og dersom arbeidsgjevar ikkje har høve til å tilby desse anna arbeid, vil dei gå ut i sjukmelding.

Tabell 5

Gravide i arbeid						
Målepunkt i % og veker / År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Ikkje sjukmeld før fødselspermisjon	7,1%	30%	0%	18%	8%	24%
Sjukmeld før veke 30	21,4%	50%	78,94%	68%	77%	47%
Sjukmeld etter veke 30	71,5%	20%	21,06%	14%	15%	29%
Snitt veker i arbeid (mål veke 30)	Veke 30	Veke 22	Veke 22	Veke 25	Veke 22	Veke 26

Delmål 2) Personar med redusert funksjonsevne:

Det vert sett i gang tiltak for personar med redusert funksjonsevne, der vurderingar og aktivitetar knytt til aktivitet og aktivitetsmål vert dokumentert.

- Organisasjonen fylgjer i all hovudsak NAV sine retningslinjer for oppfølgingsplan, aktivitetskrav og dialogmøte
- Gjennomføring av dialogmøte er systematisert og organisasjonen har høve til å nytte fagkompetanse frå Personal- og organisasjonsavdelinga
- Det er lagt til rette for å nytte bedriftshelsetenesta i einskildsaker
- Arbeidsavklaringsutval (AAU), som er eit rådgjevande organ. Det skal medverke til å leggje til rette arbeidet slik at arbeidstakar, som er blitt hemma i sitt yrke på grunn av sjukdom eller skade, skal kunne fortsette i arbeid så langt som det er mogleg

Ta imot 28 personar frå NAV (inkludert praksis / tiltaksplassar)

- Herøy kommune har stilt plassar til disposisjon, so langt det har vore mogleg sett i lys av ressursar og tenesteleveranse m.m.
- Herøy kommune er ei kunnskapsverksemd, der det vert stilt krav til spesifikk kunnskap. Administrasjonen registrere at førespurnader om praksisplassar ofte er knytt opp til merkantile- og sakshandsamaroppgåver. Førespurnadane kjem difor somme tider i konflikt med det ansvaret Herøy kommune har for å legge til rette for eigne medarbeidarar, som også ynskjer slike stillingar. Dette er ei kjent problemstilling, og er kommunisert til NAV
- Det er difor slik at ikkje alle plassane har blitt nytta, men somme plassar har blitt nytta fleire gongar

Delmål 3: Avgangsalder

Aktivitetmålet er at flest mogleg og minst 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år, sjå tabell 6. Dette måler vi ved å samanlikne tal på medarbeidarar som var 63 år to år før rapportåret, med tal på medarbeidarar som var 65 år på rapportåret.

- I 2016 var 18 medarbeidarar på 63 år i arbeid, og av desse var 7 framleis i arbeid i 2018 ved 65 år
- I 2016 var 12 medarbeidarar 64 år, og av desse var 11 framleis i arbeid i 2018 Ved 66 år

Flest mogleg og minst 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år, sjå tabell 6. Dette måler vi ved å samanlikne tal på medarbeidarar som var 65 år to år før rapportåret, med tal på medarbeidarar som var 67 år på rapportåret.

- I 2016 var 6 medarbeidarar i arbeid ved 65 år, av desse var 2 framleis i arbeid ved 67 år

Måltala for avgang i seniorperioden er ikkje eintydige og dette skuldast både at utgangspunktet for målingane og tala som har vore nytta frå år til år ikkje er like. I tillegg er føresetnadane for å arbeide etter 65 år endra seg, og dette påverkar vala om uttak av pensjon eller AFP. Nokre vel å arbeide i tillegg til uttak av full pensjon. Dei gruppene som har sær-aldersgrense, kan ta ut alderspensjon og samtidig jobbe fullt ved sida av, på pensjonistløn. Tala for 2018 som går fram av tabell 6, viser kor mange prosent av dei som var 65 år i 2016 som framleis er i arbeid i 2018.

Tabell 6

Målepunkt i % / År	2009 ⁴	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017 ⁵	2018 ⁷
I arbeid ved 65 år	84,6	94,7	89,8	92,9	90,9	77,6	67,7	-	50	38,88
I arbeid ved 67 år	68,8	38,9	68,8	81,8	88,2	40,0	45,5	-	33,33	33,33

Likestilling

I den vedtekne arbeidsgjevarepolitikken er det utarbeidd mål og verkemiddel for auka likestilling mellom kjønna. Likestilling i høve, etnisk tilhøyrse og personar med nedsett funksjonsevne er og innbakt i arbeidsgjevarepolitikken. Administrasjonsutvalet er likestillingsutval. I medarbeidarundersøkinga frå 2010, var der mellom anna spørsmål om arbeidsplassen er integrerande når det gjeld kjønn, etnisk tilhøyrse,

⁴ Tala for 2009 er feil, usikre eller vantar pga. omlegging av datasystem.

⁵ Tala er manuelt innsamla, då Herøy kommune ikkje har eit personalsystem gjer dette. Tala er difor usikre.

religion osv. Svaret er 4,95 på ein skala frå 1 til 6, der 6 var beste indikator og 1 var dårlegast. Herøy kommune har dei siste 4 åra tilsett personar frå mellom 15-20 ulike land.

Kjønnsbalanse

Den kjønnsmessige fordelinga på stillingar har endra seg lite over tid, sjølv om der er noko variasjonar frå år til år. Framleis er det slik at det er stor kvinneleg dominans i dei tradisjonelle pleie- og omsorgsyrka og blant reinhaldarane. Det er mannleg dominans innan dei tekniske faga og i brannvernet. Vi registrerer likevel at fleire menn enn tidlegare søker stillingar knytt til stab- og støttefunksjonar. Sjå meir i tabell 7 nedanfor.

Tabell 7

Målepunkt	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009 ⁶	Snitt
Talet på årsverk *	545,7	541,2	532,3	520	527,2	524	525	589	597	642	554,3
Talet på tilsette **	779	831	728	815	835	760	735	714	854	1225	827,6
Talet på kvinner **	660	699	607	678	679	624	582	575	685	956	674,5
% del kvinner	84,7	84,11	83,4	83,2	81,3	82,1	79,6	80,5	80,2	78,0	81,7
Talet på menn **	119	132	121	137	156	136	153	139	169	269	153,1
% del menn	15,28	15,89	16,6	16,8	18,7	17,9	20,4	19,5	19,8	22,0	18,3
Talet på kvinner i høgare stillingar	37	35	35	35	33	34	33	30	29	28	32,9
% del kvinner i høgare stillingar	72,5	70	71,4	63,6	66	70,8	66	63,8	61,7	60,9	66,7
Talet på menn i høgare stillingar	14	15	14	20	17	14	17	17	18	18	16,4
% del menn i høgare stillingar	27,5	30	28,6	36,3	34	29,2	34	36,2	38,3	39,1	33,3
Tal på tilsette i deltidstillingar	514	564	453	562	584	516	487	464	622	-	529,6

⁶ Tala for 2009 er feil, usikre eller vantar pga. omlegging av datasystem.

⁷ Tala er manuelt innsamla, då Herøy kommune ikkje har eit personaldatasystem som gjer dette.

Tal på kvinner i deltidsstillinger	465	497	408	499	511	456	419	411	537	-	467
% del kvinner i deltidsstillinger	90,5	88,12	90,1	88,8	87,5	88,4	86	88,5	86,3	-	88,24
Tal på menn i deltidsstillinger	49	67	45	63	73	59	68	53	85	-	62
% del menn i deltidsstillinger	9,5	11,88	9,9	11,2	12,5	11,6	14	11,4	13,7	-	11,7
Undervisningspersonell ***	118	148	147	137	151	151	147	144	155	269	156,7
Turnuspersonell	308	292	273	299	290	275	253	260	278	607	313,5
Anna personell	353	391	308	379	394	334	335	310	421	349	357,4

* Årsverk pr. 31.12.2018
** Tilsette pr. 31.12.2018
*** Undervisningspersonell i grunn- og kulturskule

Når det gjeld leiande stillingar ser ein at menn har vore underrepresentert, både i rådmannen si leiargruppe og blant mellomleiarane, sjå tabell 8 og 9. I 2018 er fordelinga mellom menn og kvinner i rådmannen si leiargruppe lik mellom kvinner og menn.

Samanliknar ein desse tala med fordeling av tilsette samla sett i Herøy kommune, er det prosentvis fleire menn som har leiande stillingar enn kvinner, samanlikn tabell 7, 8 og 9.

Tabell 8

Utvikling i kjønnsballansen på leiarnivå	Kvinner 2015	Menn 2015	Kvinner 2016	Menn 2016	Kvinner 2017	Menn 2017	Kvinner 2018	Menn 2018
Leiarar i rådmannen si leiargruppe	7 av 12	5 av 12	6 av 10	4 av 10	2 av 4	2 av 4	2 av 4	2 av 4
Mellomleiarar	26 av 36	10 av 36	29 av 38	9 av 38	33 av 46	13 av 46	32 av 45	13 av 45

Tabell 9

Utvikling i kjønnsballansen på leiarnivå i %	Kvinner 2015	Menn 2015	Kvinner 2016	Menn 2016	Kvinner 2017	Menn 2017	Kvinner 2018	Menn 2018
Leiarar i rådmannen si leiargruppe	57,1	42,9	60	40	50	50	50	50
Mellomleiarar	72,2	27,8	76,3	23,7	71,74	28,26	71,1	28,9

Likelønn

Det vart gjennomført lokalt lønsoppgjer for tilsette i kapittel 3 og 5 i 2018 etter HTV. Oppgjeret i 2018 ynskja partane å vidareføre det langsiktige arbeidet med likelønn. I tillegg hadde partane fokus på rekruttering, behalde kompetanse og at utdanning skal løne seg.

Vi ser at lønsskilnadane mellom kvinner og menn har endra seg frå 2017 til 2018. Avstanden har auka mellom kvinner og menn, og det i favør av mennene. Dette gjeld særleg mellomleiarar og fagarbeidarar. Den største skilnaden i 2018 finn vi hos fagarbeidarane på 5,2% og for mellomleiarane er avstanden 2,8%. Dette er ein auke på høvesvis 1,7% og 1,1%. Rådmannen si leiargruppa har ei endring på 0,1% , og det er også her vi ser den minste avstanden mellom kvinner og menn. Når det gjeld gruppa fagarbeidar er det verd å understreka at dei ikkje var med i det lokale lønsoppgjeret, då dei sorterer under kapittel 4 i HTA.

Tabell 10

Gjennomsnittslønn	2015			2016 ⁷			2017 ⁸		
	Menn	Kvinner	Diff. i favør menn i %	Menn	Kvinner	Diff. i favør menn i %	Menn	Kvinner	Diff. i favør menn i %
Rådmannen si leiargruppe	652 920	644 500	1,3	674 250	676 167	-0,3	791 950	779 150	1,6
Mellomleiarane	588 940	568 642	3,6	597 200	585 003	2,1	621 130	610 476	1,7
Fagarbeidarstillingar	415 729	421 674	-1,4	415 889	397 943	4,5	427 965	413 131	3,5
Høgskule	470 420	436 141	7,9	494 954	450 767	9,8	492 747	481 892	2,2
Undervisningspersonell	485 083	485 484	-0,1	491 152	490 320	0,2	-	-	-
Utvikling samla sett i snitt			2,3			3,3			2,3

⁷ Tala i rådmannen si leiargruppe er utrekna utan løna til rådmannen, og utan løna til assisterande rådmann. Løna til assisterande rådmann er òg teke ut av høgskulegruppa sidan ein i 2015 og 2016 ikkje har hatt assisterande rådmann.

⁷ Tala i rådmannen si leiargruppe er utrekna utan løna til rådmannen, og utan løna til assisterande rådmann. Løna til assisterande rådmann er òg teke ut av høgskulegruppa sidan ein i 2015 og 2016 ikkje har hatt assisterande rådmann.

⁸ Undervisningspersonell er i felles gruppe med høgskuleutdanna.

2018			
Gjennomsnittslønn	Menn	Kvinner	Diff. i favør menn i %
Rådmannen si leiargruppe	835000	822500	1,5
Mellomleiarane	654125	635784	2,8
Fagarbeidarstillingar	436675	413785	5,2
Høgskule	518239	491622	5,1
Undervisningspersonell	-	-	-
Utvikling samla sett i snitt			3,7

Arbeidstid

Tilsette som ikkje har ynskja deltid kan variere frå eit år til eit anna, alt etter samansettinga av personalgruppa. Ønska stillingsstorleik er også livsfaseorientert.

Herøy kommune fører tilsyn med ønske om auka stilling, og kartlegging av slikt ønske vert sendt til Personal- og organisasjonsavdelinga frå dei ulike sektorane. Herøy kommune sette seg eit mål om at alle tilsette innan 01.01.17 minimum skulle ha ei stilling på 60%. Omsynet til målet om minimum 60% stilling vert og teken med i rekrutteringsprosessane. Unntaket for 60%-målet er rekrutterings- og helgestillingar, samt stillingar i brannvernet. Herøy kommune har enno ikkje innfridd målet, men jobbar både bevist og kontinuerleg med dette arbeidet.

Herøy kommune har dei siste 5 år redusert «ikkje ynskja deltid» med heile 63% blant kvinner og menn, frå 62 i 2014 til 23 i 2018. Av dei som er definert under uønskt deltid var det ein mann i 2018, slik tabell 11 viser. Dette er eit svært godt resultat, og syner at heile organisasjonen tek dette arbeidet på alvor.

Tabell 11

Ikkje ynskja deltid pr. avdeling	Menn 2015	Menn 2016	Menn 2017	Menn 2018	Kvinner 2015	Kvinner 2016	Kvinner 2017	Kvinner 2018
Skuleavd. lærarar	0	0	0	0	0	0	0	0
Skuleavd. assistentar	0	0	0	0	4	4	4	3
Eigedomsavdelinga, reinhald	0	0	0	0	5	3	1	1
Pleie og omsorgs-	1	0	0	0	7	4	4	4

avdelinga, sjukepleiarar								
Pleie og omsorgs-avdelinga, fagarbeidar	1	1	0	1	19	16	12	8
Bu- og habiliterings-avdelinga	1	1	0	0	9	8	4	5
Administra-sjon og andre avdelinga	0	0	0	0	3	0	0	1
Totalt	3	2	0	1	47	37	25	22

Tabell 12

Ikkje ynskja deltid totalt sett i heile organisasjonen	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	82	78	62	50	39	25	23

Foreldrefråvær

Statistikken viser prosent av dei tilsette fordelt på kjønn som er heime med sjukt barn. Fråværet er rekna ut i frå tal på menn og kvinner som jobbar i organisasjonen. I høve tilsette menn og kvinner har kvinner tradisjonelt meir fråvær enn menn p.g.a. sjukt born, slik også i 2018, sjå tabell 13 og 14.

Tabell 13

Kjønn / År	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017	2018	2018
Tal på tilsette som har hatt fråvær p.g.a. sjuke born	21	114	27	122	21	131	25	157	18	124

Tabell 14

Kjønn / År	M	K	M	K	M	K	M	K	M	K
	2014	2014	2015	2015	2016	2016	2017	2017	2018	2018
Fråvær i % p.g.a. sjuke born	13,5	16,8	19,7	18,0	17,4	21,6	20,5	25,8	15,1	18,8

Helse, miljø og tryggleik (HMS)

Hovudmålet for HMS- arbeidet er at dei tilsette skal ha eit trygt og godt fysisk og psykisk arbeidsmiljø. Gjennom ei slik målsetjing vil ein oppnå betre kvalitet på arbeidsmiljøet for dei tilsette, og i sin tur betre kvalitet på tenestene som kommunen leverer til innbygarane.

Herøy kommune har eit nært samarbeid med bedriftshelsetenesta (BHT) og hovudverneombod (HVO). I 2018 har HVO vore tilsett i 50% stilling. Dette har gjeve ytterlegare styrke inn mot det overordna HMS-arbeidet i organisasjonen. Gjennom blant anna etablering av ny versjon av overordna HMS-plan (HMS-handbok),

handlingsplan for bruk av bedriftshelsetenesta, målretta arbeidshelseundersøkingar, kurs og samlingar arbeider vi aktivt og systematisk med arbeidsmiljøet i organisasjonen. Avvik vert rapportert og følgt opp i avdelingane.

Herøy kommune har eit Arbeidsmiljøutval (AMU) som arbeider for eit fullt ut forsvarleg arbeidsmiljø i organisasjonen. AMU tek del i planlegging og oppfølginga av verne- og HMS-arbeidet i organisasjonen. Arbeidsavklaringsutvalet er eit underutval av AMU.

I tillegg til det som omfattar lovpålagt HMS-arbeid har Herøy kommune som målsetting å ha fokus på folkehelse i «alt ein gjer». Fokus er heile mennesket gjennom desse delområda: biologi (fysisk helse), kultur (ånd, skjel og psykisk helse) og politikk (samhaldet og fordeling av godane).

Tillitsvalde

Føremålet i Hovudavtalen er å skape eit best mogleg samarbeidsgrunnlag mellom partane på alle nivå. Hovudavtalen skal være eit verkemiddel for å sikre og legge til rette for gode prosessar mellom partane og for ei positiv utvikling av kvalitativt gode tenester i kommunen. Samarbeidet vert basert på tillit og gjensidig forståing for partane sine ulike rollar.

Det er avgjerande for eit godt resultat at dei tilsette og deira organisasjon vert involvert så tidleg som mogleg når omstilling og reform skal gjennomførast. Tenester av god kvalitet som er tilpassa brukaren sitt behov, føreset gode prosessar og medverknad. Hovudavtalen skal gjennom ordninga med tillitsvalde gje arbeidstakarane reell innflytelse på korleis arbeidsplassen skal organiserast og korleis arbeidsmetodane skal utviklast. Slik innflytelse bidreg til ein fleksibel og brukarvenleg tenesteyting.

I Herøy møtes dei tillitsvalte og kommuneadministrasjonen ein gong i månaden i Kontaktutvalet. Det vert òg sett ned partsamansette arbeidsgrupper ved behov, t.d. under omorganisering og revideringsarbeidet av personalpolitiske tiltak. I 2015 byrja Kontaktutvalet eigenevaluering, sjå tabell 15.

Tabell 15

EVALUERING AV KONTAKUTVALET				
Spørsmålsstillingar/målepunkt	Resultat 2015	Resultat 2016	Resultat 2017	Resultat 2018
Innkallingsmåte	8,9	8,8	8,8	8,2
Agenda	7,1	8,8	7,9	7,8
Oppmøte og deltaking	4,6	6,1	6,1	6,5
Gjennomføring av sjølve møte	8,1	7,9	7,8	7,1
Ansvarsfordeling	6,9	8	7,5	6,8
Samhandling mellom partane	6	8,1	7,6	7,2
Referat	8,6	9	8	8,3
Oppfølging av det som vert bestemt	7,3	6,7	7,1	7,1
Er Kontaktmøte føremålstenleg?	9	9,3	9,2	9
Snitt resultat per år	7,4	8,1	7,8	7,6
Respondentar	8	12	12	12

Etter ei samla vurdering konkluderte Kontaktutvalet med at utvalet fungerer godt etter sitt føremål. Det vart vidare konkludert med at det ikkje var naudsynt å gjere store endringar.

I Herøy kommune er det tillitsvalte/kontaktpersonar i 16 ulike arbeidstakarorganisasjonar. I organisasjonen er det 5 personar frå 4 arbeidstakarorganisasjonar som er kjøpt fri, heilt eller delvis, for å drive med tillitsvaldarbeid. Frikjøpet er berekna ut frå berekningsnøkkel jamfør Hovudavtalen.

Arbeidstakarorganisasjonar som har frikjøp er:
Fagforbundet, Utdanningsforbundet, Sjukepleiarforbundet og Delta

Arbeidsgjevar og tillitsvalde har gjensidig plikt for å skape og oppretthalde eit godt samarbeid. Arbeidsgjevar har både informasjons- og drøftingsplikt med dei tillitsvalde, og det er i samarbeid oppretta gode rutinar for å innfri dette. Nokre avdelingar involverer tillitsvalte meir bevisst enn andre, men stadig fleire avdelingar ser nytten av eit nært og godt samarbeid mellom leiar og tillitsvalt.

Ein har òg eit IA-utval der bedriftshelsetenesta, NAV Arbeidslivssenter og NAV Herøy, arbeidsgjevar og tilsette er representert. Hovudfokuset er å arbeide med tiltak og oppfylging av delmåla i IA-avtalen.

Partane er samde om at det er viktig å arbeide for eit meir inkluderande arbeidsliv (IA) til beste for den enkelte arbeidstakar, arbeidsplass og samfunnet elles. Målet er redusert sjukefråvær og reduserte tal på dei som fell ut av arbeidslivet/blir ståande utanfor arbeidslivet.

Arbeidsgjevarpolitikk

«Arbeidsgjevarpolitikk i Herøy kommune» presenterer grunnlaget for ein felles organisasjonskultur. Verdiane til kommunen som organisasjon er nedfelt i denne. I denne er det også nedfelt forventingar til leiarar og medarbeidarar.

Arbeidsgjevarpolitikken synleggjer definisjonar, målsetjingar og prinsipp retta mot konkrete verkemiddel for å nå måla. Den er på eit overordna, strategisk nivå og er utgangspunkt for planar og prosedyrar på neste nivå. Arbeidsgjevarpolitikken har eit livsfaseorientert fokus og skal vere eit levande dokument i organisasjonen.

Ei partssamansett arbeidsgruppe byrja i 2016 med å utarbeide ny arbeidsgjevarpolitikk for Herøy kommune. Forslaget til arbeidsgjevarpolitikk skal handsamast og godkjennast av Kommunestyret.

Seniorpolitikk

Målsetting for Herøy kommune er at 90 % av dei som fyller 62 år skal stå i arbeid fram til fylte 65 år. Minimum 50 % av desse skal stå i arbeid fram til fylte 67 år.

Målet med seniorpolitikken er å auke den gjennomsnittlege avgangsalderen. Å jobbe for økt avgangsalder er i samsvar med IA-avtale og kommunen sin arbeidsgjevarpolitikk. At folk står lenger i arbeid er gunstig i forhold til å bevare opparbeidd kompetanse lengst mogleg i organisasjonen, noko som er økonomisk gunstig for arbeidsgjevar. Vi har tru på at ein god, raus og samla arbeidsgjevarpolitikk legg til rette for og motiverer vår medarbeidarar til å stå lenger i arbeid.

7. Fokusområde Tenester

Utfordringane for dei kommunale tenestene vil variere frå tenesteområde til tenesteområde. Dei felles utfordringane er:

- Oppnå og dokumentere tilfredsstillande resultat og kvalitet innanfor dei ulike tenesteområda.
- Sikre god brukarmedverknad og løypande utvikling i tenesteytinga
- Leverer tenester i samsvar med brukarane sine lovfesta rettar.
- Digitalisering, innovasjon og bruk av ny teknologi

Det er formulert spesifikke **utviklingsmål for dei ulike tenestene**.

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis lukkast?	Brukarfokus.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming.
Korleis måle?	Brukarundersøkingar.	Avvik og klager.
Status 2018	Positiv utvikling.	2017: 23 tilsyn, 60 avvik
Ambisjon 2022	Betre enn landsgjennomsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt
Resultatmål 2019	Betre enn landsgjennomsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt

7.1 Kommunebarometeret

Herøy kommune hamnar på ein 70. plass i Kommunebarometeret frå Kommunal Rapport for 2019. Då er det korrigert med omsyn til økonomiske rammevilkår. Dette er opp 52 plassar frå 2018 då kommunen hamna på ein 132. plass. Herøy kommune har i 2019 den beste plasseringa sidan målinga starta i 2010. Det er viktig å hugse på at det kan finnast gode forklaringar bak ei svak tabellplassering og ei god plassering kan skuldast flaks eller tilfeldige forhold. Det er også naturleg at ein kommune har nokre gode og nokre dårlege plasseringar.

Føremålet med barometeret er å gje eit lettfatteleg bilete av korleis kommunen presterer/kor gode tenestene er målt mot resten av Kommune-Noreg, for å bidra til ein meir opplyst lokaldemokratisk diskusjon

Kommunebarometeret er ei årleg rangering av alle kommunar gjennomført av Kommunal Rapport på grunnlag av offentleg tilgjengeleg data frå offisielle kjelder. 2018-barometeret inkluderer 151 ulike nøkkeltal innan 12 forskjellige kategoriar.

Kommunebarometeret er inga vurdering av om innbyggjarane får gode **nok** tenester, men om det ser ut til at kommunen har noko å lære av andre – basert på kor nær kommunen sine målbare resultat er kommunane med best resultat. Barometeret er heller ikkje ein konkurranse i å drive billigast, utan omsyn til tenestene. Viktigare enn

tabellplasseringa er om kommunen har fått betre eller dårlegare nøkkeltal det siste året.

Utvikling over tid (sammenliknbar serie)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Nøkkeltallene alene	141	196	168	206	137	228	318	215	257	189
Totaltabellen - justert for økonomiske forutsetninger	141	133	110	195	121	188	251	159	122	70
Grunnskole				81	97	122	231	236	152	199
Pleie og omsorg	263	276	235	203	308	292	334	283	269	307
Barnevern					172	137	199	245	130	82
Barnehage						269	299	221	321	112
Helse	227	381	402	419	253	390	381	295	381	317
Sosial	58		77	73	138	178	92	75	123	160
Kultur	272	365	346	328	331	290	232	279	268	270
Miljø og ressurser	282	235	201	98	14	283	205	215	170	190
Saksbehandling	181	285		88	55	40	76	30	77	90
Vann og avløp							138	134	125	189
Økonomi	146	180	269	272	291	293	361	255	356	309
Kostnadsnivå					55	84	83	17	64	69
Nøkkeltall i bruk i barometeret	47	69	110	116	127	123	126	141	152	151
Antall kommuner rangert totalt	429	429	429	429	428	428	428	426	423	422

Plasseringene i denne tabellen er oppdatert med nøkkeltallene som er brukt i 2019-barometeret. Plasseringene vil derfor avvike fra det som ble rapportert for ett eller flere år siden. På den annen side er tidsserien så sammenliknbar som det er mulig å få den.

Vær oppmerksom på at det for noen nøkkeltall som er i bruk nå, ikke finnes ti års historikk. Denne tabellen er derfor aller mest relevant for de siste fire-fem årene.

Eg tek med fylgjande frå hovudanalysen:

«Herøy havner på en 70. plass i den foreløpige utgaven av Kommunebarometeret 2019 fra Kommunal Rapport. Da har vi justert plasseringen med hensyn til økonomiske rammebetingelser. Nøkkeltallene er mye bedre enn hva økonomiske forutsetninger skulle tilsi. Ser vi bare på nøkkeltallene og ignorerer økonomiske forutsetninger, er kommunen på en 189. plass. Samlet sett er nøkkeltallene til Herøy ørlite bedre enn normalen i Kommune-Norge.

Andelen lærere som oppfyller kompetansekravene i norsk, engelsk og matematikk har økt nasjonalt de siste årene. 78 prosent av norsklærerne, 69 prosent av matematikklærerne og 57 prosent av engelsklærerne oppfylte i 2018 kompetansekravene. En del lærere i barneskolen som underviser i norsk, engelsk og matematikk i kommunen mangler fordypning ifølge statistikken. De beste kommunene ligger på 97 prosent. På ungdomsskolen oppfyller de aller fleste lærerne i matematikk, engelsk og norsk nye krav til fordypning.

I pleie og omsorg er det en rekke data som ikke er oppdatert for 2018. Rangeringen i denne sektoren er derfor langt mer usikker enn normalt. Ifølge Statistisk sentralbyrå blir resten av dataene publisert 15. juni. 9 av 19 nøkkeltall mangler 2018- data i denne målingen. I disse tilfellene har vi benyttet 2017-tall for å gi et bredest mulig bilde for øyeblikket.

Av dem som bor på sykehjem, har 80,3 prosent omfattende pleiebehov landet sett under ett, per 2017. Andelen øker klart over tid. Det indikerer at innsatsen fortsatt dreies over mot hjemmebasert omsorg, og at man må være mer pleietrengende enn før for å få sykehjems plass. Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i omsorgstrappa, bør de fleste som bor på sykehjem ha omfattende bistandsbehov. I Herøy er det 80 prosent som er i denne kategorien.

Det er anslått nasjonalt at fire av fem over 80 år på sykehjem har en grad av demens. Antallet skjermede plasser for demente på sykehjem nasjonalt ligger på omtrent halvparten av dette nivået. Snittet per 2017 ligger på 37,4 prosent. Målt mot hvor mange over 80 som faktisk bor på sykehjem, har kommunen noen flere skjermede plasser enn gjennomsnittet. I Herøy tilsvarer antall plasser i skjermet enhet for demente 52 prosent av antallet over 80 som faktisk bor på sykehjem. Denne dekningsgraden er omtrent som for ett år siden.

Fra 2020 vil kommunene få en lovpålagt plikt til å ha et dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med demens. Mange kommuner har dette for en større eller mindre andel av målgruppa. Bare 155 kommuner har rapportert tall for dette til Helsedirektoratet. I disse kommunene er det i snitt hver fjerde hjemmeboende med demens, som har vedtak om dagtilbud. Ingen av de hjemmeboende med demens i Herøy har vedtak om dagaktivitetstilbud. Her må det skje noe for å oppfylle nye lovkrav fra neste år.

Nasjonalt har andelen saker i barnevernet som tar mer enn 3 måneder å behandle, gått litt ned også i fjor. I snitt overholder kommunene nå den normale saksbehandlingsfristen i lovverket i 88 prosent av sakene. Andelen fristbrudd er halvert på noen få år, og har aldri vært lavere. I Herøy ble 91 prosent av sakene behandlet innen den vanlige tremånedersfristen. Sett de fire siste årene under ett, er statistikken middels.

Bemanningen i de kommunale barnehagene i Herøy er klart lavere enn i de beste kommunene. Som regel er bemanningen lavere jo større kommunen blir. Ifølge tall fra Statistisk sentralbyrå ble bemanningen -6,35 prosent dårligere i fjor. Var det et planlagt kutt eller mer tilfeldige variasjoner?

Andelen av barn med minoritetsbakgrunn som går i barnehage, fortsetter å øke nasjonalt. Snittet er nå 85,3 prosent. Det er den høyeste andelen som er målt. I Herøy går 90 prosent av barna med minoritetsbakgrunn i barnehage, ifølge tallene. Det er midt på treet målt mot resten av landet. Ulike telletidspunkt for barn i barnehage og antall minoritetsspråklige barn er en marginal feilkilde. I årets kommunebarometer har vi tre nøkkeltall for utslipp av klimagasser. Tallene viser at utslippene i alle tre kategorier har gått tydelig tilbake de siste årene. Herøy slipper ut 9694 kilo klimagasser per innbygger (målt i CO₂-ekvivalenter). Kommunens utslipp er litt høyere enn de fleste i KommuneNorge.

Kommunal Rapport korrigerer netto driftsresultat for å vurdere driftsøkonomien. Nytt av året er at en del kommuner får inntekter fra Havbruksfondet. Denne utbetalingen er trukket fra, for å gi et bedre bilde av den langsiktige, løpende driftssituasjonen.

Nasjonalt ble korrigert netto driftsresultat på 1,6 prosent i 2018. For dette nøkkeltallet kan det være viktigere å se på kommunens eget resultat, enn hvordan man klarer seg mot resten av landet.

Korrigert netto driftsresultat var -1,5 prosent i fjor. Teknisk beregningsutvalg anbefaler en pluss på 1,75. Målt over de siste fire årene har driften gått i pluss. Herøy har litt penger på 'bok' i form av disposisjonsfond, men det bør nok bli større for å kunne være en solid buffer i regnskapet. Har kommunestyret vedtatt et mål for hvor stort disposisjonsfondet bør være? Netto renteeksponert gjeld i kommunen er mer enn dobbelt så høy som landsgjennomsnittet. Investeringsnivået har vært ganske lavt i Herøy de fire siste årene.»

7.2 Brukarundersøkingar 2017:

- **Barnehage**

Gjennomsnittresultatet ved dei to førre målingane var 5,3. (1 er dårlegast, 6 er best) Gjennomsnittresultatet i landet i 2017 er 5,2. I Herøy er gjennomsnittresultatet 5,4.

- **Legeteneste**

Brukarundersøking er gjennomført ved den private legetenesta våren 2017. Resultata er positive på dei fleste områda. Det er lavast score når det gjeld tilgjenge og informasjon.

- **Fysioterapi**

Brukarundersøking er gjennomført ved den private fysioterapitenesta våren 2017. Resultata er positive på dei fleste områda. Det er lavast score når det gjeld tilgjenge.

- **PU**

Herøy kommune får ein poengscore på 4,4 poeng, mot landet som har 4,6 poeng.

På kategorien trivsel, som er kategorien Herøy kommune scorar desidert lågast på samanlikna med landet, gjeld dette tilbakemeldingar på jobb/dagaktivitet, fritid og ferietilbod. Det er særskilt på ferietilbod vi kjem dårleg ut, med ein score på 2,9 poeng mot landet som har 4,1 poeng på dette spørsmålet. Trivselen i bustaden er derimot høg, med ein score på 5,1.

Når det gjeld brukarmedverknad, som er den kategorien med lågast poengscore totalt sett både i Herøy og i landet, kjem vi betre ut enn landet på spørsmål om brukaren er med å bestemme innhaldet i individuell plan og om brukaren veit kven som er koordinator. Det spørsmålet vi kjem dårlegast ut på i Herøy, er om brukarmedverknad vert ivaretatt på annan måte enn gjennom individuell plan. Her får vi ein score på 3,6 medan snittet i landet er 4,4.

- **Institusjon (sjukeheim)**

Resultat frå brukarundersøking våren 2017. I denne kartlegginga er det næraste pårørande som har svart på vegne av bebuar på institusjon. Herøy kommune kjem totalt sett betre ut enn landssnittet.

- **Ungdata**

Ungdata er eitt av fleire verktøy som gir oss informasjon om status i oppvekstmiljøet. Vi har i tillegg andre både kvantitative og kvalitative verktøy som vi må nytte når vi skal oppsummere status som grunnlag for strategiar og tiltak.

Resultata frå Ungdata vil bli brukt vidare både på leiarnivå i den enkelte fagavdeling, samt i det tverrfaglege arbeidet, med analyse og vurdering av årsaker og tiltak. I dette arbeidet vil den rapporten som vert kalla Trendrapport Herøy 2017 vere nyttig. Denne viser ei samanlikning mellom svara i 2014 og 2017, og viser dermed positiv og negativ utvikling.

- **Innbyggjarundersøkinga**

Undersøkinga viser at i snitt er innbyggjarane i Herøy like fornøgd med kommunen som landsgjennomsnittet (4,3 på ein skala 1-6).

Innbyggjarane er mest fornøgd med barnehagane og biblioteket (5,4) og minst fornøgd med transport og tilgjenge (3,1). Spørsmål om møte med kommunen (3,7) og tillit (3,8) kjem også ut med lav score. Desse resultata samsvarar også med resultata for landsgjennomsnittet.

Undersøkinga viser at det er lagt godt til rette for næring og arbeid (4,4) og bustadtilbodet (4,3) i forhold til landsgjennomsnittet

7.3 Tilsyn og klagesaker

I 2017 vart det gjennomført 23 tilsyn med til saman 60 avvik. 19 tilsyn har gått på bygningar, 1 på skatt, 1 på sentraladministrasjon og 1 på ROP (rus/psykiatri).

Det ligg ikkje føre ein samla oversikt over klagesaker i 2018.

7.4 Årsrapport sektor Stab

Tenester og oppgåver i sektoren

Sektor Stab omfatta Dokumentsenter og politisk sekretariat, innkjøp, Servicetorget, Personal- og organisasjonsavdelinga, Økonomiavdelinga, Eigedomsavdelinga. IKT-avdelinga vart ved årsskifte 2018 overført til SSIKT. Kommunalsjef Stab er leiar for sektoren og har eiga leiargruppe.

Sektor Stab har som primæroppgåve å syte for interne tenester i organisasjonen innanfor ulike fagfelt. For å levere gode tenester må Stab samhandlar og samarbeider på ulike organisatoriske nivå, med leiarar, medarbeidarar, tillitsvalde og politisk leiing.

Dokumentsenter, politisk sekretariat, innkjøp og leiing:

Dokumentsenter og politisk sekretariat skal yte merkantil internservice til driftseiningane, dei andre stab- og støttefunksjonane, ordføraren, andre folkevald og politiske utval. Dokumentsenter og politisk sekretariat er primært eit internt serviceorgan. Eksterne tenester dreier seg stort sett om utskrifter frå postlista på nett, status for innsende dokument og spørsmål om politiske vedtak.

Dokumentsenter og politisk sekretariat er sekretariat for politisk utval medrekna valstyret og har ansvar for gjennomføringa av kommune- og stortingsvala.

Kommunen har sentralarkiv og all post til sak/arkivsystemet vert skanna, journalført og arkivert. Avdelinga har også ansvar for møteinnkallingar, trykking og distribuering av saklister og møtebøker til dei politiske utvala.

Servicetorget:

Servicetorget har bl.a. ansvar for publikumsmottaket, intern og ekstern informasjonsarbeid. Avdelinga syt for oppdateringar både på Herøy kommune si nettside, intranettside, Facebook, Twitter, Instagram og infoskjerm. Dei skriv nyhendeartiklar, lager annonser for aviser og nettsider, lagar videosnuttar og informasjonsmateriale. Det meste av arbeidstida er knytt til rettleiing, registreringar og sakshandsaming for dei andre avdelingane.

Personal- og organisasjonsavdelinga:

Personal- og organisasjonsavdelinga har stab og støttefunksjon til dei andre avdelingane og skal arbeide med å utvikle kommunen sin personalpolitikk og verkemiddel på personalområdet i samarbeid med leiarar og arbeidstakarorganisasjonane. Avdelinga har ansvar for lønnsutbetaling, søknad om tenestepensjon frå Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) samt innkrevjing av refusjon sjukepengar. Avdelinga har eit overordna ansvar for sjukefråværsoppfølging, koordinering av tenester frå Bedriftshelsetenesta, AKAN arbeidet og HMS i organisasjonen. Ei viktig oppgåve er og å gi leiarane støtte og hjelp i personalfaglege spørsmål og i utøvinga av leiarane sitt personalansvar, samt å være kontaktledd mellom arbeidsgjevar og arbeidstakarorganisasjonane.

Økonomiavdelinga:

Avdelinga fører rekneskapen for Herøy kommune, Opplæringskontoret, Herøy kyrkjelege fellelsråd, Ytre Herøy sokn, Indre Herøy sokn og Leikanger sokn og Sande kyrkjelege fellelsråd.

Avdelinga syter for utsending av kommunale krav (fakturaer) og innfordring av desse. Skatterekneskapen inklusiv kontroll og innfordring (særnamsmannskompetanse). Avdelinga har også ansvar for sakshandsaming, finans (lån og plasseringar) og opplæring innan økonomiområdet.

Eigedomsavdelinga:

Avdelinga er tildelt ansvaret for forvaltning, drift, vedlikehald og vidare utvikling av kommunale bygg. Ansvarsområdet omfattar om lag 64 000 m² BTA bygningsmasse, fordelt på om lag 54 000 m² formålsbygg og 10 000 m² utleigebustadar.

Forvaltning

Forvaltning omfattar personal- og økonomiforvaltning, inn- og utleige av formålsbygg og næringsbygg, utarbeiding av forsikringsavtalar og oppfølging av forsikrings saker innanfor tingsområdet, utarbeiding og revisjon av kommunedelplan for bustadpolitikk og kommunedelplan for klima og energi, oppfølging av offentlege tilsyn og pålegg og strategisk vidareutvikling av kommunale bygg.

Byggdrift

Byggdrift omfattar alle oppgåver som er naudsynte for at kommunale formålsbygg og utleigebustadar fungerer som tiltenkt i det daglege.

Bustadforvaltning, startlån og tilskot:

Bustadforvaltning omfattar inn- og utleige av kommunale utleigebustadar og handsaming av søknadar om startlån og tilskot til etablering og/eller tilpassing.

Reinhold

Reinhold omfattar dagleg og periodisk reinhold samt hovudreingjering i kommunale formålsbygg og einskilde kommunale utleigebustadar.

Kantinedrift

Kantinedrift ved Herøy rådhus.

Prosjekt

Prosjekt omfattar planlegging og gjennomføring av større vedlikeholdstiltak, byggeprosjekt (nybygg, tilbygg og totalrehabilitering av kommunale bygg) og andre mindre investeringstiltak i tilknytning til kommunale bygg.

IKT - SSIKT

Det vert syn til lokal prosjekttiltaksplan 2018.

Årsverk

Stillingsheimlar inklusiv vakanse	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011
Personal- og organisasjonsavdelinga	4,0	4,5	5,0	5,0	5,1	5,3	4,7	4,45
Økonomiavdelinga	7,0	7,0	7,0	7,3	8,3	-	-	-
Servicetorget	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5	-	-	-
Eigedomsavdelinga	30,1	30,1	30,1	30,1	30,1	-	-	-
Dokumentsenter og politisk sekretariat	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	-	-	-
Innkjøp	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	-	-	-
Kommunalsjef stab	1,0	0,5	-	-	-	-	-	-
IKT-avdelinga	-	3,0	3,0	3,0	4,0	-	-	-
Totalt	51,1	54,1	54,1	54,4	56,5	-	-	-

Sektoren har hatt 2,4 stillingsheimlar vakant i 2018:

- Servicetorget 1,0 stilling
- Økonomiavdelinga 0,8 stilling
- Dokumentsenteret 0,6 stilling

Frå 1.1.2019 er det bestemt å redusere med 1,4 stillingsheimlar:

- Servicetorget 1,0 stilling
- Økonomiavdelinga 0,3 stilling
- Dokumentsenteret 0,1 stilling

Dokumentsenteret nyttar 0,5 stilling ved tilsetning av avdelingsleiar og Økonomistillinga har 0,5 stilling vakant.

Tenestene:

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis lukkast?	Brukarfokus.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming.
Korleis måle?	Brukarundersøkingar, Kommunebarometeret.	Avvik og klager. Tilsyn.
Status 2017		23 tilsyn, 60 avvik
Ambisjon 2021	Betre enn landsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt
Resultatmål 2018	Betre enn landsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt
Tiltak 2018		
Alle sektorar		Sektorvis oppfølging og rapportering av avvik i Compilo kvart tertial.
Status:		Gjennomført: - Totalt 9 avvik er rapport til Stab
		Implementering av nytt personvernreglement, med dei oppgåvene som ligg til det. Samarbeid med SSIKT.
Status:		Gjennomført:
Stab	Betre digital plattform for publikum, tilpassa mobil og nettbrett.	Kontinuerleg oppdatering av nettside som gir betre søk og informasjon. T.d. ved: - Samle alt planverk på ei side - Samle resultat av brukarundersøkingar på ei side
Status:	Gjennomført:	Gjennomført
	Digitalisering og kvalitetssikring av reinhaldsplan for kommunale bygg. Dette betyr: - digitalisering av planteikningar - revisjon av romnummerering - kvalitetssikring av reinhaldsnivå og standard.	Kassasjon og arkivering hos IKA (fjernarkiv).
Status:	Gjennomført	Pågår, og vil halde fram i 2019

	Intern brukarundersøking for Stabs- tenestene.	Arbeide med å auke del EHF-faktura frå 62% i 2017 til 75% i 2018.
Status:	Gjennomført:	Pågår, oppnådd 73%. Vil halde fram i 2019
	Etablere forslagskasse for innbyggjarane til politikarane.	Oppretting av avvikskanal for innbyggjarar.
Status:	Gjennomført	Gjennomført
		Eablering av rutinar og handsaming av kommunal borgarleg vigsel.
Status:		Gjennomført

Prosjektplanar Eigedom og IKT:

Prosjekt som går over lokalt investeringsbudsjett i Herøy kommune er påført estimert kostnad. Økonomiske rammer IKT-investeringar i Herøy 2018 er på 1 500 000, i tillegg til 500 000 som er øymerka velferdsteknologi.

Investeringstiltak lokalt IKT:

Infrastruktur	Tal	Kroner	Status
Kabling velferdsteknologi eRom Myrvåg omsorgssenter		250 000	Gjennomført
Kabling velferdsteknologi og utbygging av trådlusdekning PO/BuHab		250 000	Gjennomført, held fram i 2019
Utbygging av trådlusdekning skule		250 000	Gjennomført
Utbygging 10G nettverk mellom kommunale bygg		200 000	Gjennomført
Maskinrullering			
Herøy legesenter	25	250 000	Gjennomført
Myrvåg Legekontor	13	130 000	Gjennomført
Herøy og Sande legevakt	3	30 000	Gjennomført
Herøy kyrkjelege fellesråd	14	140 000	Gjennomført
Stokksund skule klassesett	30	200 000	Gjennomført
Tynnklientar administrasjon		100 000	Gjennomført
Lånepc/kurstralle rhu og po	25	200 000	Gjennomført

Andre prosjekt			
Meiroke/sjølvetent bibliotek		Felle/eige budsjett	Gjennomført
Nytt skuleadministrativt system		SSIKT	Gjennomført
Oppdatering Agresso, elektronisk reiserekning		SSIKT	Køyrer pilot i Vanylven kommune og SSIKT
Totalt	110	2000 000	

Investeringsiltak Eigeomsavdelinga:

Generelle postar	Aktivitet	Status
Asbestsanering	1. Kartlegging av asbest.	Gjennomført
	2. Sanering av asbest	Pågår
	3. Naudsynte fylgjetiltak	Pågår
Asfaltering	Asfaltering av uteområde.	Pågår
Brannsikring	Prioritering mellom meldte avvik	Pågår
	Gjennomføring av tiltak	Pågår
Desentralisert ventilasjon	Etablering av desentralisert vent.	Pågår
EPC	Ferdigstilling av analysefase.	Avslutta
Leikeplassar	Oppgradering av uteområde.	Pågår

Stab	Aktivitet	Status
Herøy rådhus	1. Ombygging av hovudinggang	Utført
	2. Bygging av rullestolrampe	Utført
	3. Sanering av trappeheis	Utført
	4. Nye ytterdører og skalsikring.	Utført
	5. Nye branndører og soneinndeling	Utført
Nedre Dragsund 2	Tilrettelegging for vidare utleige.	Pågår
Oppvekst	Aktivitet	Status
Bergsøy skule Borga	1. Klargjering for asbestsanering	Ikkje påbegynt

	2. Asbestsanering	Ikkje påbegynt
	3. Etablering av desentralisert ventilasjon	Pågår
	4. Rehabilitering fasade sør-aust	Ikkje påbegynt
	5. Ombygging av varmesystem	Ikkje påbegynt
Bergsøy skule Blåhaugen	1. Utarbeiding av skisseprosjekt	Utført
	2. Utarbeiding av kostnadskalkyle	Utført
Einedalen skule	Fleirbrukshall	Pågår
Leikanger skule og grendahus	1. Asfaltering	Utført
	2. Økonomisk avslutning	Pågår
Moltu skule	Solskjerming	Ikkje påbegynt.
Stokksund skule	Nye vindauge - byggetrinn 1	Ikkje påbegynt
Helse og omsorg	Aktivitet	Status
Herøy omsorgssenter – blå	Bygging av uteplass ved Dagsenteret. Finansiert med private midlar	Utført
Herøy omsorgssenter – gul	Miljøkartlegging	Utført
	Miljøsanering og riving	Utført
Herøy omsorgssenter - raud/grøn	Prosjektering av fullsprinkling	Utført
Myrvåg omsorgssenter	Planlegging av ombygging	Utsett
Sjukeheimsvegen 14	1. Nytt yttertak	Utsett
	2. Nye ytterdører	Utsett
	3. Nytt verandarekkverk	Utsett
Storenesvegen 30-36	1. Nytt yttertak	Utsett
	2. Ny fasadekledning	Utsett
Samfunnsutvikling	Aktivitet	Status
Herøy kulturhus og idrettshall	1. Nye ytterdører og skalsikring.	Utført
	2. Nye branndører og soneinndeling	Utført
	3. Fasaderehabilitering	Påbegynt
	4. Rehabilitering av publikumstoalett	Utsett
	5. Andre naudsynte tiltak	Utsett
Herøy gard	Prosjektering av brannsikring	Pågår
Herøy brannstasjon	Kjøp av tomt	Utgår
	Klargjering av tomt	Påbegynt.
	Nybygg	Påbegynt.

7.5 Årsrapport sektor Oppvekst

Tenester og oppgåver i sektoren

Sektor Oppvekst omfattar barnehage, grunnskule, kulturskule, pedagogisk- psykologisk tenestekontor og Internasjonal skule.

Barnehagen skal i samarbeid og forståing med heimen ta i vare barna sine behov for omsorg og leik, og fremje læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggande verdiar i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfridom, nestekjærleik, tilgjeving, likeverd og solidaritet, verdiar som kjem til uttrykk i ulike religionar og livssyn og som er forankra i menneskerettane.

Kommunen har 4 kommunale og 5 private barnehagar.

Grunnskulen arbeider etter nasjonale styringsdokument som opplæringslova m/forskrifter, læreplanverket, ulike stortingsmeldingar og rundskriv.

Det er eit mål at alle elevar skal oppnå grunnleggande ferdigheiter og oppleve meistringar og utfordringar i skulen. Grunnskulen bygger på prinsippet om likeverdig og tilpassa opplæring for alle i ein inkluderande fellesskule.

Målet for dei vaksne på Internasjonal skule, er å hjelpe den enkelte til eit meir meningsfylt liv i det norske samfunnet. Dei skal få tilstrekkeleg norskopplæring og kunnskap om det norske samfunnet til å styrkje grunnlaget for sjølvstendig innsats og samarbeid med andre i yrke og samfunnsliv.

Alle kommunar skal ha eit kulturskuletilbod til barn og unge, i tråd med opplæringslova. Kulturskulen i Herøy er mellom dei største i fylket, med undervisning i fleire musikkuttrykk, dans og drama.

PPT skal hjelpe skular og barnehagar i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling, for å legge opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Tenesta skal i tillegg vere eit sakkunnig organ.

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet. Oppstarta satsingar skal fullførast	Kvalitet i tenestene. Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis måle?	Nasjonale prøver Elevundersøkinga Avgangseksamen Profesjonelt skjønn	Avvik og klager. Tilsyn.
Tiltak 2018		
	Revidere strategi- og handlingsplanar.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming
	Kompetansebygging i barnehagane, fokus på	

	kvalitet, vaksenrolla, læring og utvikling.	
	Tiltak for å inkludere, samt meistring i barnehagar og skular	
	Beredskapsteam og innsatsteam for trygge elev- og læringsmiljø	
	Tiltaksplan for auka leseferdigheiter	
	Implementere nytt digitalt adm. program	Kvalitetssikre malar og prosedyrar
Resultat 2018		
	Alle tiltak er gjennomførde, med godt resultat og vidare oppfølging. Unntaket er felles tiltaksplan for auka leseferdigheiter, som er under vurdering.	Tiltak gjennomført. Har hatt 1 tilsyn frå Fylkesmannen, med merknader om punkt som skal rettast. Gjennomført og godkjent.

Nøkkeltal	2016	2017	2018
Kommunale barnehagar	4	4	4
Barneskular	5	5	5
Kombinerte skular (1-10)	1	1	1
Ungdomsskular	1	1	1
Barn i kommunale barnehagar	121	116	119
Andel barn med barnehageplass	95,3%	92,6%	-
Elevar barnetrinn	749	739	726
Elevar ungdomstrinn	303	322	311
Elevar i SFO	299	271	238
Elevplassar musikkundervisning	301	242*	227*
Elevplassar andre kulturuttrykk	302	299	279

* I tillegg: Prosjekt "Korps i barnehage og skule", der barn får opplæring i messingblåseinstrument og samspel. Dette er eit samarbeid mellom grunnskule, kulturskule og lokale korps.

	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Tal på elevar	1052	1059	1061	1037
Tal på årsverk lærarar	99,7	100	98,5	96,5
Tal på lærarar	113	113	115	114
Tal på elevar pr. årsverk til undervisning	12,4	12,2	12,3	12,1
Årsverk ass/fagarb. i undervisning	12	12	13	14
Årsverk ass/fagarb. SFO	9	11	13	13,6
Lærartettleik 1.-7.trinn	12,9	12,6	12,6	12,3
Lærartettleik 8.-10.trinn	14,9	15,3	15,8	16,1
Undervisningstimar totalt pr. elev	58	58	58	59
Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning	98,4	97	98,6	99,3
Årsverk pedagogar i barnehage	12,9	11,2	13,8***	16,7%***
Årsverk assistentar/fagarb. i barnehage	11,7	13,3	12,1	13,8****
Årsverk tilsette PPT	5,05	5,05	5,05	5,05
Årsverk tilsette kulturskulen	8,76	8,68	8,19	
Årsverk tilsette Vaksenopplæring (norsk, samfunnsfag)	4,0	7,5*	4,0	4,0
Årsverk stab Oppvekst, Inkl. kommunalsjef	3,0	3,0	4,0 **	4,0

*Pga. mindreårige asylsøklarar, avd EMA

** Pga. omorganisering, og tidl. barnehageleiar inn i stab oppvekst

*** Inklusiv styrarar, samt spesial- og støttepedagogar (4) felles for alle barnehagar

**** 5 årsverk ekstra assistent til funksjonshemma barn i kommunale og private bhg.

Nokre samanlikningar for 2018 (skuleåret 2018/19)

	Herøy	Nasjonalt
Tal på elevar pr. årsverk til undervisning	12,1	12,0
Lærartettleik 1.-7.trinn	12,3	12,8
Lærartettleik 8.-10.trinn	16,1	14,3
Undervisningstimar totalt pr. elev	59	60
Andel årstimar gitt av godkjent personale (prosent)	99,3	95,8

Nasjonale kvalitetsindikatorar grunnskule

Prøvetype Nasjonale prøver	Herøy kommune	Nasjonalt
Lesing 5. kl.	47	50
Rekning 5.kl	48	50
Engelsk 5. kl.	48	50

Prøvetype Nasjonale prøver	Herøy kommune	Nasjonalt
Lesing 8.trinn	46	50
Lesing 9.trinn	49	53
Rekning 8.trinn	47	50
Rekning 9.trinn	52	54
Engelsk 8.trinn	48	50

Fag Eksamen	Herøy	Nasjonalt
Norsk hovudmål skriftleg eksamen	3,1	3,5
Norsk Munnleg eksamen	4,4	4,5
Matematikk skriftleg eksamen	3,3	3,6
Engelsk Skriftleg eksamen	3,6	3,7
Engelsk Munnleg eksamen	3,9	4,5

	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018
Grunnskolepoeng gjennomsnitt	39,9	42,1	39,1	41,6	40,6

For resultat elles, viser ein til Tilstandsrapporten for grunnskulen 2018.

Viser også til revidert Strategi for skuleutvikling, med kvalitetsmål og handlingsplanar for 2018-22.

7.6 Årsrapport sektor Helse og omsorg

Tenester og oppgåver i helse og omsorg

Sektor helse og omsorg omfattar avdelingane pleie og omsorg, barn, familie og helse, bu og habilitering og tenestekoordinerings.

Gjennom helse og omsorg skal kommunen

- sikre at alle som har behov for helse- og omsorgstenester vert gitt tryggleik for nødvendige og individuelt tilpassa tenester.
- sikre at det vert gitt eit heilskapleg, samordna og fleksibelt tenestetilbod som tek i vare kontinuiteten i tenesta.
- bidra til at den enkelte får høve til å leve og bu sjølvstendig og til å ha eit aktivt og meningsfullt tilvære i fellesskap med andre.
- sikre at tenestetilbodet så langt som råd vert utforma i samarbeid med brukaren.
- fremje innbyggjarane si velferd ved mellom anna å fokusere på folkehelse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, søkje og førebyggje og behandle sjukdom, skade eller lyte innan dei områda avdelinga har ansvar for.
- særleg sikre at innbyggjarar som lever under forhold som kan skade deira helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg i rett tid, samt bidra til at born og unge får trygge oppvekstvilkår.
- spreie opplysning om, og auke interessa for, kva den enkelte sjølv og allmenta kan gjere for å fremje sin eigen trivsel og helse.

Standard for heimehjelp, heimesjukepleie og institusjonsomsorg er fastsette i tenesteerklæringar som er vedtekne av kommunestyret.

Mål og måloppnåing tenester

Mål	Resultat av brukarundersøking og nasjonale resultatmålingar skal vere over landssnittet.	Tenesteyting og sakshandsaming i samsvar med lov- og regelverk.
Korleis lukkast?	Brukarfokus.	Opplæring i lovverk og sakshandsaming.
Korleis måle?	Brukarundersøkingar, Kommunebarometeret.	Avvik og klager. Tilsyn.
Status 2017		23 tilsyn, 60 avvik
Ambisjon 2021	Betre enn landsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt
Resultatmål 2018	Betre enn landsnittet.	Mindre enn 1 avvik per tilsyn i snitt
Tiltak 2018		
Alle sektorar		Sektorvis oppfølging og rapportering av avvik i Compilo kvart tertial.
Status helse og omsorg		Gjennomført
		Implementering av nytt personvern-reglement, med dei oppgåvene som ligg til det. Samarbeid med SSIKT.
Status helse og omsorg		GDPR-protokoll er på plass
Helse og omsorg	Gjere undersøkingar så tilgjengeleg (brukarvenleg) som mogleg, og betre annonseringa i forkant, for å auke deltakingsprosenten	Kompetanseheving for alle sakshandsamarar, med fokus på heilskapleg og lik sakshandsaming i heile sektoren
Status:	Under arbeid	Gjennomført
	Deltaking i læringsnettverket, heilskaplege pasientforløp, men tanke på å auke i kvalitet og koordinering	Gjennomgang av praksis for å sikre at «like tilfelle handsamast likt»
Status:	Gjennomført	Under arbeid
	Deltaking i velferdsteknologiens ABC. Ulike velferdsteknologiske tiltak vil kunne gi auka oppleving av kvalitet og dermed bidra til betre resultat på brukarundersøking eller resultatmålingar.	Utvikling og oppdatering av prosedyrar i Compilo. Prioritere særleg prosedyrar kor ulike fagfolk har ulike roller men må samarbeide for å utvikle ei god teneste overfor den einskilde brukar
Status:	Under arbeid	Under arbeid

	Enda større fokus på fagleg utvikling og samhandling mellom ulike fagområde til beste for den enkelte brukar	Klarspråksatsing – brukarvenleg søknadsskjema med enkel brosjyre, i tillegg til oppdatert nettside om helse og omsorgstenester med folkeleg språk
Status:	Under arbeid	Gjennomført
	Rullering av ny kommunedelplan for helse og omsorg	
Status:	Under arbeid	

Pleie og omsorg og bu og habilitering

Nøkkelinformasjon	2016	2017	2018
Tal på omsorgsbustad helse og omsorg	109	109	150
Ressurskrevjande brukarar	11	12	13
Tal på sjukeheimplassar	101	91	91
Øyeblikkeleg hjelp – senger	2	2	2
Dagplassar institusjon	16	16	16
Døgnbot til HF for utskrivingsklar	0	1	14
Tal på innbyggjarar som har hatt matombering	76	126	103
Tal på innbyggjarar som har hatt tryggleiksalarm	198	208	215
Tal på innbyggjarar som har hatt omsorgsstønad	23	30	31
Tal på innbyggjarar som har hatt støttekontakt	107	145	124
Vedtak om brukarstyrt personleg assistent	1	1	3
Tal på innbyggjarar som har hatt vedtak om familiestøtte	-	-	0
Tal på innbyggjarar som har hatt heimeteneste	337	377	397
Tal på innbyggjarar som har hatt praktisk bistand	220	240	247
Tal på vedtak i helse og omsorg	1583	1764	1713
Tal på personar som har fått vedtak	557	564	583
Avslag	24	44	57
Tal på klage	3	9	8

Merknad:

I 2018 vart tildeling av alle kommunale bustadar samla til Helse og omsorg, avdeling for tenestekoordinering. Tidlegare var omsorgsbustadar tildelt frå pleie og omsorg og bu og habiliteringsavdelinga, og gjennomgangsbustadar tildelt frå eigeomsavdelinga.

Rapport er tatt ut ifrå rolle systembrukar-liggedøgn i Gericca, slik at vi får med folk som har avslutta i løpet av året. Rapport som er brukt på vedtak og avslag er rapport 53.

Rapport som er brukt på tal på folk som har vore innom tenestene i 2018 er rapport 115.

- Avslag gjeld i hovudsak bustadtildeling
- 2 klagesaker vederlag – ikkje handsama hjå Fylkesmannen
- 3 klagesaker kommunal klagenemnd – 1 klagar fekk medhald
- 3 klagesaker Fylkesmannen – kommunen fekk medhald

Tala frå 2016 er samanslåtte tal frå rapportar i pleie og omsorg, og bu og habilitering.

Liggedøgn institusjon:

Herøy helse og omsorgssenter, 56 senger fordelt slik:

Grøn avd 20 senger

Raud avd 20 senger

Blå avd 16 senger

Samla liggedøgn i perioden: 20 521 liggedøgn/365 dagar utgjer 56,22 pas i gjennomsnitt kvar dag av 56 senger (100,39%). I tillegg nyttar vi oss av eit ekstra rom på Blå avdeling i periodar.

Myrvåg omsorgssenter, 35 senger fordelt slik:

Avd A 17 senger

Avd B 18 senger

Samla liggedøgn i perioden: 12 299 liggedøgn/365 dagar utgjer 33,69 pas i gjennomsnitt kvar dag av 35 senger (96,26%).

Til saman: 32 820 liggedøgn/365 dagar er 89,91 pas av 91 senger.

Beleggsprosenten i perioden samla: 98,8%. I 2017 var beleggsprosenten 99,6%.

Øyeblikkeleg hjelp, 2 senger.

150/365 dagar er 0,41 pas i gjennomsnitt, fordelt på 2 senger. Beleggsprosenten i perioden: 20,5% (basert på tall i Gericca). I 2017 var beleggsprosenten 15,3% (basert på tall i Gericca).

Tal på nye brukarar som har fått opphald i institusjon:

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Langtid	56	47	37	53	50	57	45	42	55	36
Korttid	60	57	54	90	87	82	103	99	118	145
Avlastning	0	2	0	3	2	0	2	1	0	3
Sum	116	106	91	146	139	139	165	142	173	184

Pasienttalet har auka etter samhandlingsreforma, og er over dobla sidan 2011. Merk særskilt auken i korttidsopphald.

Brukartilpassing, brukarmedverknad, brukardialog

Det vart ikkje gjennomført brukarundersøkingar i 2018, men avdelingane melder om gjennomgåande god dialog og tilbakemelding frå brukarane, og talet på klager er stabilt. Ny undersøking er planlagt i 2019 for heimetenesta i pleie og omsorg.

Barnevern:

Nøkkelinformasjon	2014	2015	2016	2017	2018
Melding	67	53	94	78	64
Tal på undersøkingar	36	50	76	66	61
Avslutta undersøkingar	46	42	62	62	69
Barn under omsorg	9	8	9	12	11
Barn på midlertidig tiltak (4-6,2). Beredskapsheim	2	0	0	0	0
Barn med hjelpetiltak pr. 31.12.	58	68	81	61	66
Barn i fosterheim	8	8	9	10	10
Barn i ungdomsheim Barn i barneverninstitusjon	1	1	1	2	1
Barn i ettervern (etter fylte 18 år) pr. 31.12.	6	10	9	8	7

Merknad:

Statistikken viser at barnevernet i løpet av 2018 har arbeidd med 64 nye meldingar/barn. Av desse vart det oppretta undersøkingssaker på 61 av desse. Barn under omsorg og i løypande hjelpetiltak kjem i tillegg. Barn som går ut av omsorg ved fylte 18 år og som ynskjer å bli fylgt opp med ettervernstiltak blir prioritert. Barnevernet har tilsyn med 13 fosterbarn som er plassert i Herøy frå andre kommunar. Brukarundersøking vart gjennomført hausten 2018, med resultat over landssnittet.

Fristar for barnevernsundersøkingar:

Første halvår 2017: 3 fristoverskridingar

Andre halvår 2017: 0 fristoverskridingar

Fyrste halvår 2018: 0 fristoverskridingar

Andre halvår 2018: 1 fristoverskridingar

Helsestasjon og skulehelsetenesta:

Aktuelt	2014	2015	2016	2017	2018
Born fødde	102	92	92	99	93
Heimebesøk til nyfødde	72	88	92	86	82
Foreldreførebuande kurs	25 par	21	23	22	
2 -årskonsultasjonar	Tilbod til 100% - Tilnærma 100% oppslutning	81	90	81	74

4 -årskonsultasjonar	Tilbod til 100% - Mellom 95 - 100% oppslutning	98	88	79	80
HFU konsultasjonar (ope 1dag/2t i veka)	78	113	64	147	193
Vaksinasjonsprogrammet	95-100%	95% men SYSVAK melder om 85%	95%	96%	95,5%
Reisevaksiner	258	668	695	673	680

Organisasjon

Årsverk sektor helse og omsorg: 263,1 årsverk

Årsverk kommunalsjef: 1,0

Årsverk:	2017	2018
Talet på årsverk	1	1
Adm årsverk, KOSTRA funksjon 120	1	1

Årsverk pleie og omsorg: 147,7

Årsverk:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Talet på årsverk	143,24	141,73	142,23	143,9	143,182	136,2	147,7
Adm årsverk, KOSTRA funksjon 120	5,3	5,3	5,3	5,3	4,5	1,0	0
Fagressurs teneste	137,94	136,43	136,93	138,6	138,6	135,2	147,7

Årsverk bu og habilitering: 60,5

Årsverk	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Talet på årsverk	58,2	58,8	59,4	62,4	62,4	61,4	60,5
Adm årsverk, KOSTRA funksjon 120	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	0
Fagressurs teneste	57,2	57,8	58,4	61,4	61,4	60,4	60,5

Årsverk barn, familie og helse: 46,4

	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Talet på årsverk	6+32,2	38,2	38,7	38,7	47,4	46,4	46,4
Adm. årsverk KOSTRA, funksjon 120	1,7	1,7	1,2	1,2	1,7	1,7	0,2
Fagressurs teneste	6+26,96	32,96	33,46	33,46	41,5	40,5	46,2

Årsverk tenestekoordinerer: 7,5

Årsverk:	2017	2018
Talet på årsverk	7	7,5
Adm årsverk, KOSTRA funksjon 120	0,2	0
Fagressurs teneste	6,8	7,5

7.7 Årsrapport sektor Samfunnsutvikling

Tenester og oppgaver i sektoren

Å legge til rette for at Herøy kommune er ein god plass å bu, arbeide og besøkje, skal vere gjennomgåande for den aktiviteten som avdelinga styrer etter. Frå 01.01.2017 vart kulturavdelinga ein del av sektor samfunnsutvikling. Frå 01.01.2018 vart sektoren utvida med ei landbruksavdeling. Søre Sunnmøre Landbrukskontor vart omorganisert frå å vere eit interkommunalt selskap til vere organisert i ei vertskommuneavtale om felles landbrukskontor. Herøy kommune vidareførte samarbeidet med kommunane Hareid og Ulstein, og vart vertskommunen i samarbeidet. Avtalen med Sande kommune om sal av kommunale skogtenester held fram.

Avdelinga sitt arbeid omfattar eit vidt spekter av oppgåver som planlegging, byggesak, geodata, gjennomføring av anleggsprosjekt, teknisk drift av infrastruktur, VAR- område, naturforvaltning, friluftsliv, museum, idrettsanlegg, kulturmidlar, førebyggjandearbeid barn og unge, kulturproduksjon, folkebibliotek, frivilligsentral, rettleiing, lov- og tilskotsforvaltning innafor jordbruk, skogbruk og viltområdet m.m.

Utfordringane varierer frå tenesteområde til tenesteområde, men ein skal oppnå og dokumentere tilfredsstillande resultat og kvalitet innanfor dei ulike tenesteområda. Sektoren skal vere kjend for å:

- Sikre god brukarmedverknad og løypande utvikling i tenesteytinga
- Leverer tenester i samsvar med brukarane sine lovfesta rettar.
- Digitalisering, innovasjon og bruk av ny teknologi

Felles mål

Planlagde driftstiltak	Gjennomføring
Forankre serviceplakat, etiske retningslinjer, kommunikasjonsplan og kjerneverdier	Arbeidet har starta og vil bli vidareført i 2019
Gjennomføre samarbeidsprosjekt på tvers avdelingar i sektoren, minimum 3 prosjekt.	AD og Utvikling har hatt samarbeidsprosjekt knytt til Byutvikling. UTV og Kultur har hatt samarbeidsprosjektet Adventsparken. AD og Kultur har hatt samarbeid opp mot NAV prosjektet.
Gjennomføre brukarundersøking på utvalde tenester i alle avdelingar i sektoren. Minimum 1 brukarundersøking pr. avdeling	Ifm. innføringa av GDPR-regelverket knytte det seg usikkerheit kring kva som var lov å nytte av gjeldande telefonnummer/e-postadresse for utsending av brukarundersøkingar. Grunna dette vart det fyrst gjennomført ei (1) elektronisk brukarundersøking på slutten av året, då som eit testprosjekt i regi av utviklingsavdelinga på vegne av heile sektoren.

Utviklingsavdelinga

Planlagde driftstiltak	Gjennomføring
Etterslepet av ubehandla og ikkje ferdigbehandla saker (bygge-, dele- og dispensasjonssaker) skal vere så lavt som råd.	I løpet av 2018 er det registrert inn 169 nye saker medan det vart produsert 169 vedtak. Avdelinga ser ein nedgang av innkomne saker, men kompleksiteten aukar.
Saksbehandlingstida for oppmålings-forretningar skal vere kortare enn lands-gjennomsnittet og kurante saker skal ha ei maks. behandlingstid på 12 veker (frå behandla delesak til tinglyst matrikkelbrev).	I 2018 vart det oppretta 107 grunneigedomar. 50 eigarseksjonar. 7 jordsameige. Ein ser ein klar nedgang i saksmengder innanfor dette ansvarsområdet knytt til frådelingar.

Anlegg og driftsavdelinga

Planlagde driftstiltak og investeringar	Gjennomføring
Bru til Vågsholmen	Prosjekteringsfasen
Infrastruktur Nørvågen	Prosjekteringsfasen
Almenningen	Delvis ferdigstilt.
Myrabakken bustadfelt på Moltu	Ferdigstilt
Solparken	Avklaringsfasen
Mindre prosjekt i bustadfelt og snuplassar.	Løpande
Lisjevatnet i Dragsund	Ferdigstilt
Infrastruktur Bø / Arhaug	Avklaringsfasen
Telenor basestasjon Runde	Ferdigstilt.
Trafikktryggingstiltak	Løpande
Mjølstadneset etappevis utbygging	Løpande
Leine hamn, heving av industriveg m.m.	Ikkje oppstarta
Avlaupsplanen	Løpande
Byutvikling	Løpande
Grøft for overvatn Huldalsvegen	Avklaringsfasen
Oppgradering av veg Kleppeåsen	Ikkje oppstarta

Brann og redning

Brann	Måleindikator	Mål 2018	Resultat 2018
Feiing og tilsyn	Feiing av pipe og tilsyn av eldstad	Halde same frekvens som i 2017.	Feia piper: 1032 Tal på tilsyn: Tilsyn vart ikkje gjennomført i 2018 pga. foreldrepermisjon og nytilsetting av feiar. Tilsyn er i gang i 2019.
Utrykkingar – brann og redningsoppdrag	Rapportar frå 110-sentralen, BRIS og egne tal.	Ikkje fleire utrykkingar enn i 2017.	2017 – 144 utrykkingar 2018 -127 utrykkingar
Beredskap - Trygg og sikker innsats	Måleindikatorar hentast ut frå adaptit, BRIS og egne tal.	0-skadde under innsats	0-skadde under innsats
FØREBYGGANDE			
Tverrfagleg kartlegging av risikogrupper	Rapportering gjennom samarbeid	Kartlegge alle risikogrupper	Vanskeleg å etablere samarbeid. Enkeltstående tiltak utført.
Bekymringsmeldingar	Utføre tilsyn når ein mottek bekymringsmeldingar	100%	Enkeltstående tiltak utført. Manglande rutinar for varsling av kritikkverdige tilhøve.
Nasjonale kampanjar	Ein skal følgje opp nasjonale kampanjar knytt til ansvarsområdet	3 kampanjar	3 kampanjar
Samordna tilsyn. Arb.tilsyn, Fylke, el-tilsyn.	Samordna «felles» tilsyn kor andre etatar er tilsynsleiar.	Delta i alle tilsyn kor vi er inviterte.	3-4 tilsyn
Informasjon og motivasjonsretta tiltak.	Målt opp mot effekt av ordinære tilsyn.	Gjennomføre tiltak retta mot personell i institusjonar, skule, barnehage mm.	Ca 120-150 pers.
Ordinære tilsyn	Risikovurderingar/behov	Systemrevisjon komm. formålsbygg	Utført. Ikkje lukka/ferdigstilt.

Kulturavdelinga

Planlagde driftstiltak	Gjennomføring
Aktiv satsing på kulturtiltak	<p>Barn og unge: Vellukka gjennomføring av UKM (Ung Kultur Møtes) og UNG-festivalen</p> <p>Kulturproduksjon: Det vart tildelt øving og treningstider til alle (100 %) som søkte om dette på kulturhuset og idrettshallen. Kr. 200 000 i tilskot frå kulturrådet til akustisk programserie på konserthuset. Vellukka samarbeid med Thon Hotel Fosnavåg ifm. særskilt satsing på programsamansetning i førjulstida.</p>
Vidareføre kultursatsing i kommunen	<p>Barn og unge: Rusfritt tilbod for born, unge og funksjonshemma på fritidsklubben har vore stabilt og godt besøkt. Opplæring av nye medlemmer til ungdomsrådet.</p> <p>Frivilligsentralen: Oppretthaldt gjeldande aktivitetar og søkt nye samarbeid som m.a. har resultert i samarbeid med Flyktningetjenesten. Det har vore ein tydleg auke i utlån av lokala etter flytting til kulturhuset. Det er særleg to forhold som står i vegen for at sentralen kunne vore enno meir besøkt og brukt og det er at bussen ikkje køyrer via kulturhuset, og at tilrettelagt parkering og tilkomst for rørslehemma frå p-plassen er så tungvindt at målgruppa vegrar seg for å nytte tilboda på kulturhuset.</p> <p>Biblioteket: Utlånet har auka litt på alle område med unntak av musikk. Besøk: 27 525 på biblioteket i 2018, Det er gjennomført fylgjande førebudde arrangement i biblioteklokala i regi av biblioteket og/eller andre: 15 for skular/klassebesøk, 22 for barnehagar, 18 for vaksne og 4 i regi av andre aktørar.</p> <p>Kulturproduksjon: Kino: Selte billetter: 25 618 (25 856 i 2017) Tal framsyningar: 1 095 (1 217 i 2017)</p> <p>Konserthus: Selte billetter: 15 938 (14 157 i 2017) Tal arrangement: 69 (70 i 2017)</p>

Landbruksavdelinga

Planlagde driftstiltak	Gjennomføring																				
Etterslepet av ubehandla og ikkje ferdigbehandla saker skal vere så lavt som råd. Gjeld tilskot til miljøtiltak i jordbruket og til drenering, planering av dyrka mark, jordlov-, skoglov og konsesjonslovssaker. Uttale om tilskot frå Innovasjon Norge og viltsaker.	I løpet av 2018 er det registrert 161 saker som er under arbeid fordelt på Herøy – 69 saker, Ulstein – 57, Hareid – 34 og Sande 1. Det er produsert 140 vedtak i sakene. Det er ein svak nedgang i tal saker frå tidlegare år.																				
Rettleiing til gardbrukarar om tilskotsordningane i landbruket. Handsaming av utbetaling av tilskot til gardbrukarane over jordbruksavtalen: produksjons- og avløysartilskot (PT) og regionalt miljøtilskot (RMP).	<table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Herøy</th> <th>Ulstein</th> <th>Hareid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>PT kr.</td> <td>6.118.794</td> <td>4.927.588</td> <td>2.295.179</td> </tr> <tr> <td>PT tal</td> <td>68</td> <td>34</td> <td>19</td> </tr> <tr> <td>RMP kr.</td> <td>367.584</td> <td>58.044</td> <td>111.320</td> </tr> <tr> <td>PMP tal</td> <td>19</td> <td>6</td> <td>5</td> </tr> </tbody> </table>		Herøy	Ulstein	Hareid	PT kr.	6.118.794	4.927.588	2.295.179	PT tal	68	34	19	RMP kr.	367.584	58.044	111.320	PMP tal	19	6	5
	Herøy	Ulstein	Hareid																		
PT kr.	6.118.794	4.927.588	2.295.179																		
PT tal	68	34	19																		
RMP kr.	367.584	58.044	111.320																		
PMP tal	19	6	5																		

Årsverk

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Talet på årsverk - Utvikling	8,0	8,0	5,0	6,0	7,0	7,0	7,0	7,0	6,9	6,8
Talet på årsverk - Anlegg og drift	9,5	9,5	9,5	12,8	12,8	12,0	12,0	10,3	-	-
Talet på årsverk (og teneste)- Brann og Redning	3,1	3,1	3,1	3,0	3,0	3,0				
Talet på årsverk - Kultur	10,69*	10,69*	10,54	11,19	11,39	9,09	9,4	8,9	-	-
Talet på årsverk – Landbruk	3,5									
Adm. årsverk, KOSTRA funksjon 120	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4

**Timetilsette ved fritidsklubben er ikkje medrekna.*

8. Fokusområde Økonomi

Kommunen har teke i bruk ein slik økonomisk HANDLINGSREGEL:

- Netto dr. res. 1,75 % av samla driftsinntekter (om lag 11,65 mill.)
- Driftsfond 5 % av samla driftsinntekter (om lag 33,29 mill.)
- 20 % eigenkapital ved investeringar

Utfordringar på økonomiområdet:

- Driftsutgiftene er høge i høve til inntektene.
- Lave frie inntekter (vi har ikkje eigedomsskatt)
- Lånegjelda er høg.

Mål 2018	Netto driftsresultat skal vere minimum 1,75 % av netto driftsinntekter innan 2020.	Driftsfondet skal vere på 10 % av netto driftsinntekter innan 2020.
Korleis lukkast?	Realistisk budsjettering og god økonomistyring	Realistisk budsjettering og god økonomistyring
Korleis måle?	Rekneskap	Rekneskap
Status 2018	-0,05%	39.824.000 (5,98%)
Ambisjon 2020	1,75 %	66.500.000 (10,0%)
Resultatmål 2019	0,5 %	43.100.000 (6,5%)

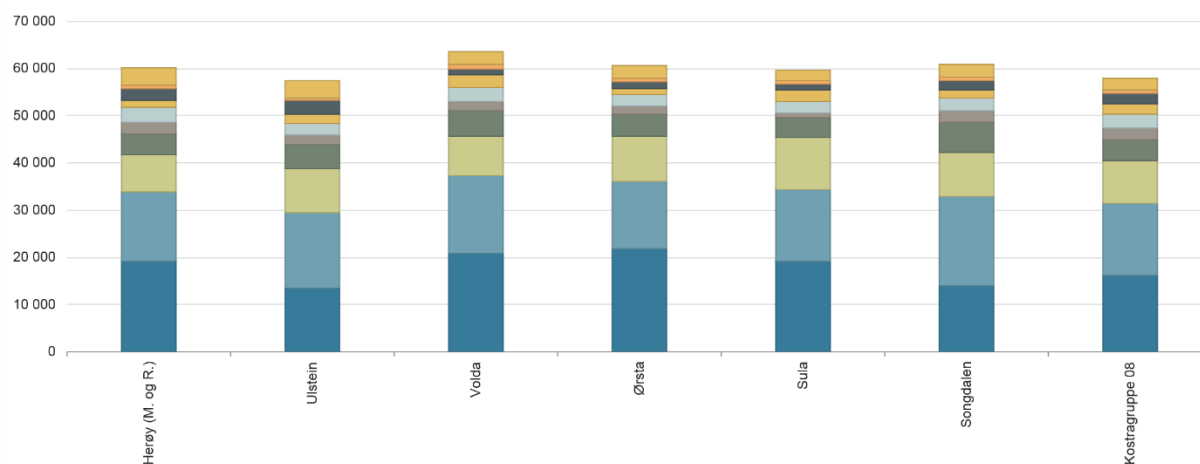
8.1 Nøkkeltal

Utvikling i lånegjeld og disposisjonsfond:

	Lånegjeld	Disp fond
2018	866.861.000	39.648.000
2017	840.732.000	39.642.000
2016	840.261.000	19.492.000
2015	776.977.000	7.615.000
2014	653.110.000	10.642.000
2013	604.802.000	12.070.000
2012	562.254.000	15.847.000
2011	501.792.000	15.276.000
2010	462.423.000	16.896.000
2009	428.853.000	7.031.000

Disposisjonsfondet kan auke til om lag kr 50.832.000,- om rekneskapen for 2018 vert godkjent slik rådmannen tilrår.

Netto driftsutgifter

	Herøy (M. og R.)	Ulstein	Volda	Ørsta	Sula	Songdalen	Kostragruppe 08
■ Pleie og omsorg	19 206	13 434	20 796	21 823	19 213	13 971	16 261
■ Grunnskole	14 654	16 049	16 635	14 370	15 226	18 876	15 106
■ Barnehage	7 805	9 332	8 135	9 485	11 037	9 468	9 075
■ Adm, styring og fellesutgifter	4 408	5 162	5 634	4 681	4 172	6 356	4 494
■ Sosiale tjenester	2 630	1 984	1 781	1 757	875	2 441	2 481
■ Kommunehelse	3 060	2 365	2 925	2 349	2 458	2 589	2 813
■ Barnevern	1 516	2 008	2 709	1 360	2 457	1 850	2 366
■ Kultur og idrett	2 394	2 847	1 282	1 445	1 305	1 861	2 141
■ Plan, kulturminner, natur og nærmiljø	727	528	1 011	660	830	736	720
■ Andre områder	3 871	3 737	2 721	2 748	2 187	2 816	2 600
Totalt	60 271	57 446	63 629	60 678	59 760	60 964	58 057

Netto driftsutgifter i Herøy i 2018 var kr 60.271,- per innbyggjar. Grafen viser netto utgift per innbyggjar og tenesteområde. Av samanlikningskommunane har vi ei billigare drift per innbyggjar enn Volda, Ørsta og Songdalen, men dyrare enn Ulstein og Sula og Kostragruppe 8 som vi høyrer til. Herøy kommune driv dyrt innan sektorane sosiale tenester, kommunehelseteneste, kyrkje og idrett og kultur, medan vi driv rimeleg innan barnevern og adm. styring og fellesutgifter. Samanliknar ein tala med 2017 så er auken per innbyggjar om lag kr 3.672,-. Den største veksten i kroner finn vi innan pleie- og omsorgssektoren med kr 2.122,- per innbyggjar, men prosentvis er auken størst innan sosiale tenester og plan, kulturminne, natur og nærmiljø som har hatt ein utgiftsvekst per innbyggjar på i overkant av 20%. Totalt 4 av områda har hatt ein utgiftsreduksjon per innbyggjar frå 2017 til 2018. Administrativ styring og fellesutgifter står for den største reduksjonen med vel 4,0%.

Oversikt innsparingsmoglegheit ift sammanlikningskommuner (mill. kr)

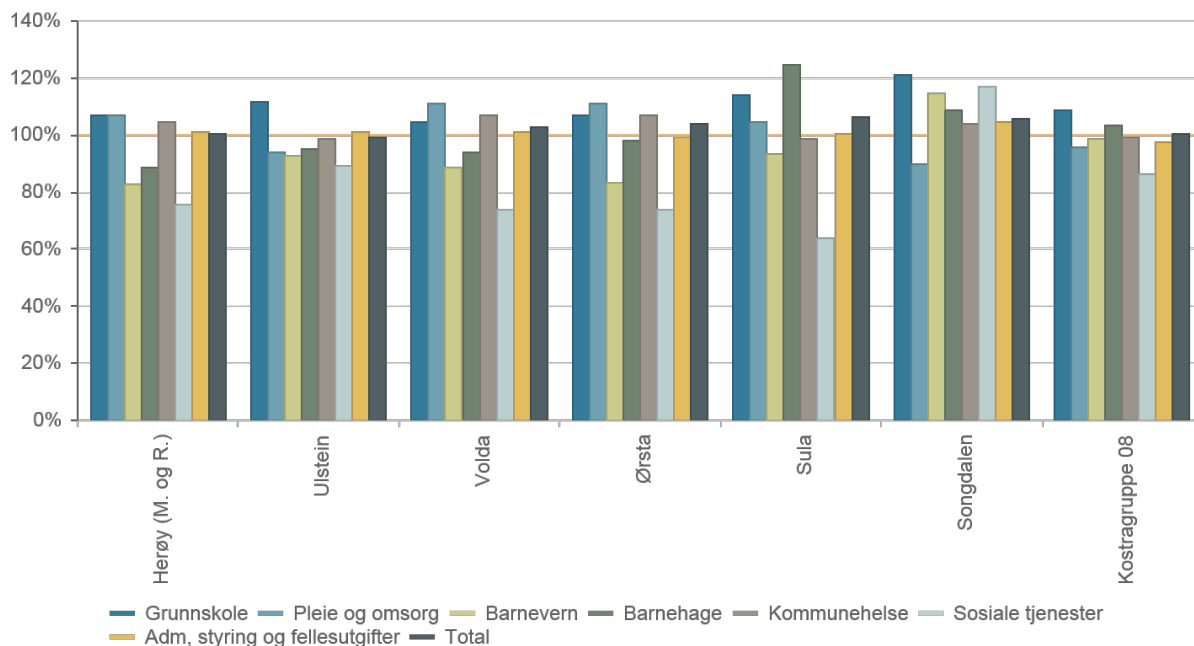

Figuren over syner ulikskapar i kostnader mellom Herøy og andre kommunar i million kroner. Vi ser kor mykje Herøy kan spare ved å drive med same kostnadsnivå som dei andre kommunane. Samla behovskorrigerte netto driftsutgifter i Herøy var 19,4 mill. kr høgare enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2018 (i 2017 var talet 21,9 mill. kr og i 2016 var differansen 24,0 mill. kr). Figuren viser også kva tenester som er «dyre og billige» i Herøy, samanlikna med Kommunegruppe 8 og dei andre kommunane. I høve til kommunegruppa brukar Herøy meir pengar på desse tenestene: Pleie- og omsorg (8,9 mill.), Sosiale tenester (4,1 mill.), kommunehelse (0,8 mill.), kultur og idrett (2,3 mill.) og andre tenester 11,3 mill. (brann og ulykkesvern, kommunale bustadar, samferdsle, næringsforvaltning og kyrkje). Utgiftene er lågare innafor grunnskole (1,8 mill.), administrasjon, styring og fellesutgifter (2,2 mill.) og barnevern (4,2 mill.). Når det gjeld barnehagar og plan, kulturminne, natur og nærmiljø er vi om lag på same driftsnivå som kommunegruppa.

Når det gjeld dei kommunane vi har samanlikna oss med er ulikskapane svært store mellom dei ulike tenestene. Vi driv pleie og omsorg betydeleg dyrare enn Ulstein og kostragruppa, men mykje billigare enn Volda og Ørsta.

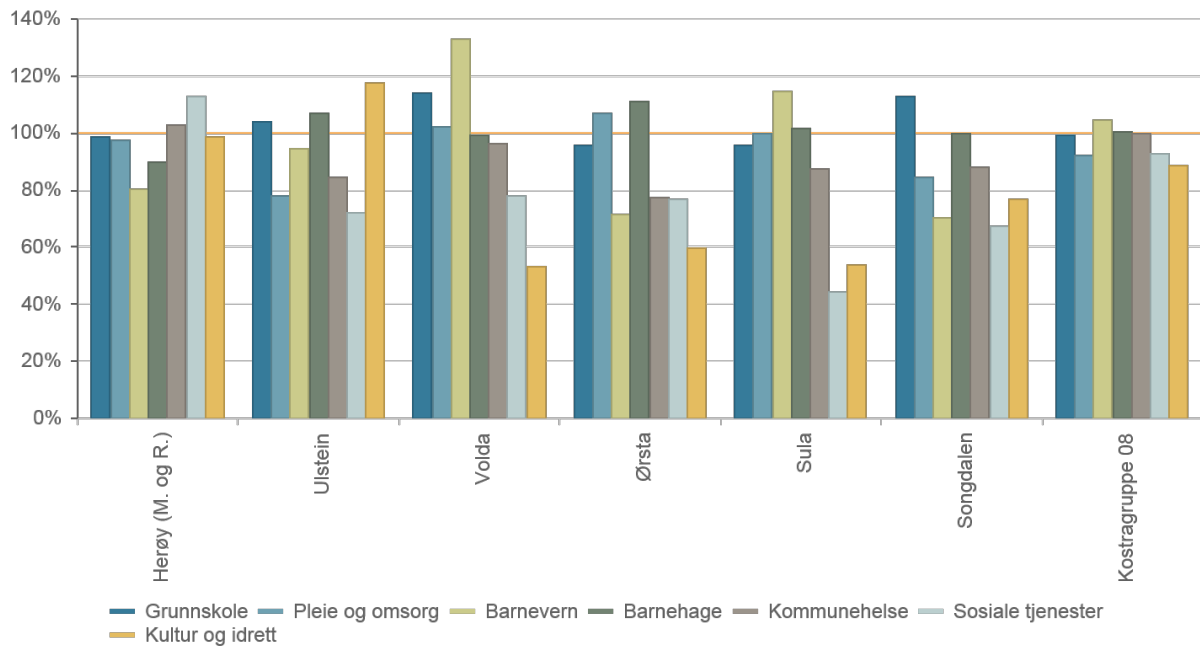
Vi driv dyrast innan Sosiale tenester, kommunehelse og andre områder (brann og ulykkesvern, kommunale bustadar, samferdsle, næringsforvaltning og kyrkje) og det er kanskje her ein må vurdere ei endring av tenestene gitt at funksjonsbruken i rekneskapen er rett i Herøy kommune og i dei andre kommunane.

Utgiftsbehov

Kommunale rekneskap må korrigerast for ulikskap i utgiftsbehov før samanlikning. I denne tabellen utarbeidd av Framsikt analyse brukar ein behovsberekninga i statsbudsjettet (utgiftsutjamninga). Utgiftsbehovet gjeld ulikskapar i demografi, geografi og sosiale forhold. KMD har berekna Herøy sitt behov til 100,07 % av landsgjennomsnittet per innbyggjar. Herøy har fire tenester med behov over 100% (landsgjennomsnittet). Det er grunnskule, PO, helse og administrasjon (sjå figuren over). Ein meiner at behovet er nokon lunde likt i alle kommunar når det gjeld tekniske tenester og kultur/kyrkje. Herøy sitt utgiftsbehov er om lag på same nivå som Ulstein kommune og kommunegruppe 8, men lavare enn dei andre kommunane i samanlikningsgrunnlaget.

Ressursbruk

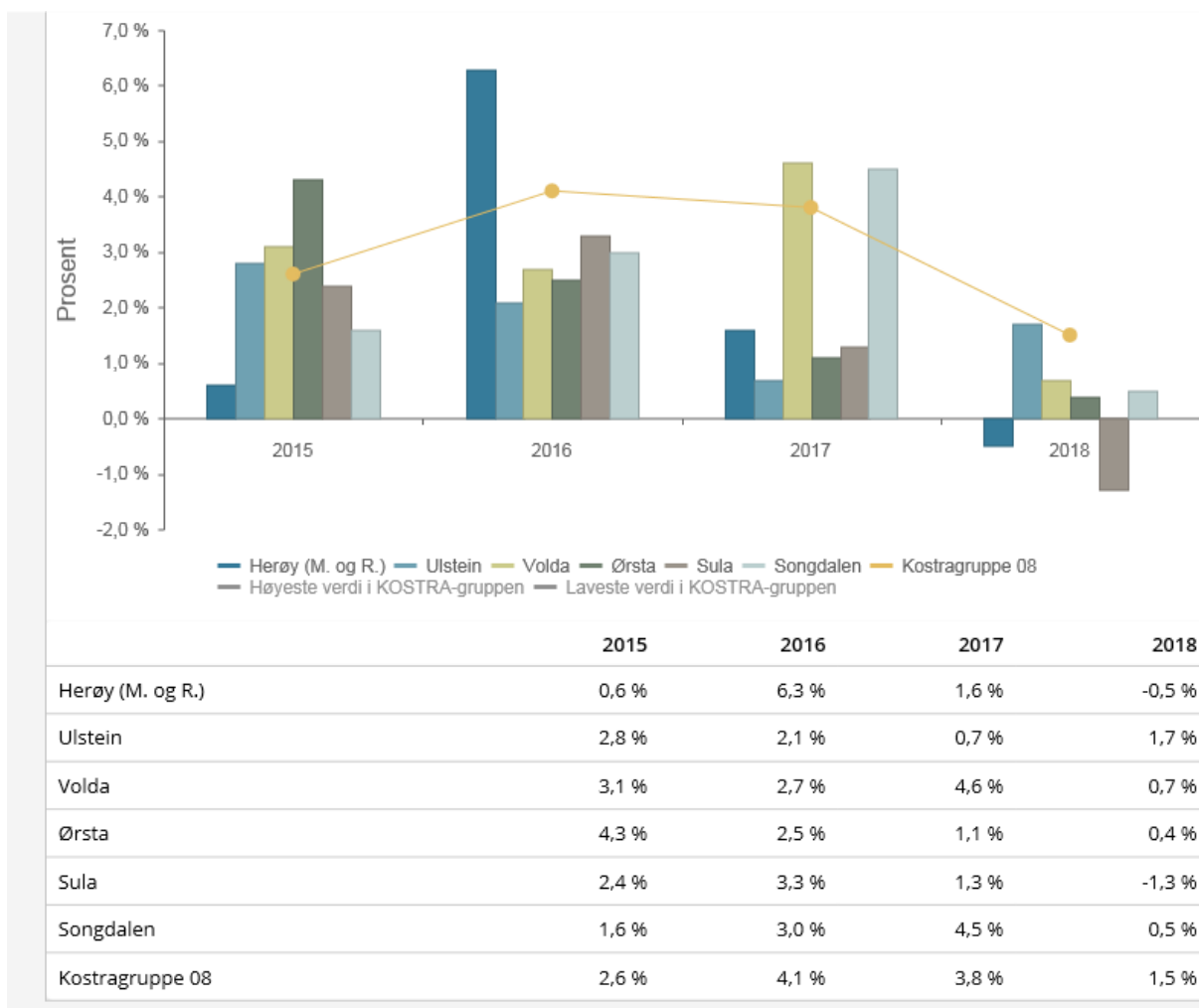

Ressursbruk er høve mellom kommunen sine egne utgifter på tenesteområdet og landsgjennomsnittet korrigert for kommunens egne utgiftsbehov. Er ressursbruken høgare enn 100% så bruker kommunen meir pengar enn landsgjennomsnittet korrigert for kommunen sitt utgiftsbehov. Vi ser at det er tilfelle innan sosiale tenester og kommunehelse. Når det gjeld Barnevern og også Barnehage er ressursbruken lavare enn landsgjennomsnittet. Elles ser ein at vi er ulike samanlikningskommunane på den måten at der vi driv «dyrt» driv dei «billig» og vise versa.

8.2 Hovudtal drift

Godt driftsresultat, mykje driftsreservar og låg netto lånegjeld er viktige teikn på sunne kommunale finansar. Herøy har ikkje spesielt gode finansar. Finansane er dårlegare enn gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 i 2018. Netto driftsresultat er negativt, reservane (disposisjonsfondet) er små og kommunen har ei relativ stor netto lånegjeld.

Økonomi - Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

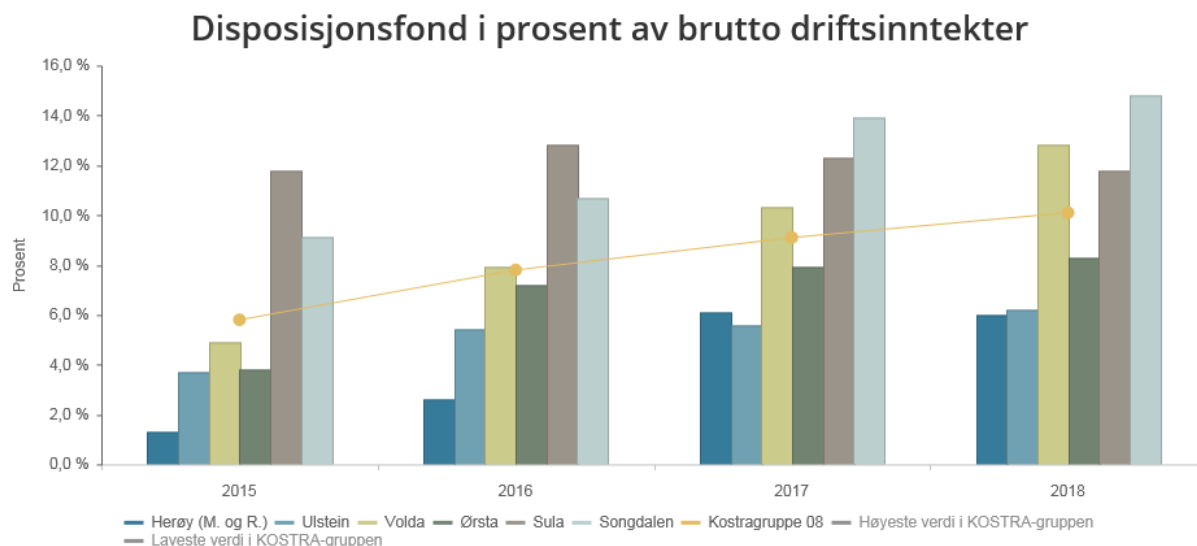

For Herøy sin del et tala inkludert RDA midlane for 2015-2016. I 2017 har vi ført RDA i investeringsrekneskapan slik at den ikkje influerer på økonomiske nøkkeltal. Korrigert for RDA midlane hadde vårt netto driftsresultat i 2015 vore 1,1% og i 2016 omlag 3,8%.

Herøy kommune har ikkje eigedomsskatt, slik samanlikningskommunene (unntatt Sula) har. Det er den største grunnen til at vi har eit driftsresultat som er dårlegare enn Kostragruppe 8.

Det gjennomsnittlege netto driftsresultatet dei siste 4 åra har vore på om lag 2,0 %. Det er litt over bransjenormen på 1,75 prosent. Men det er berre 2016 som har gitt eit betre netto driftsresultat enn 1,75 prosent.

Økonomi - Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

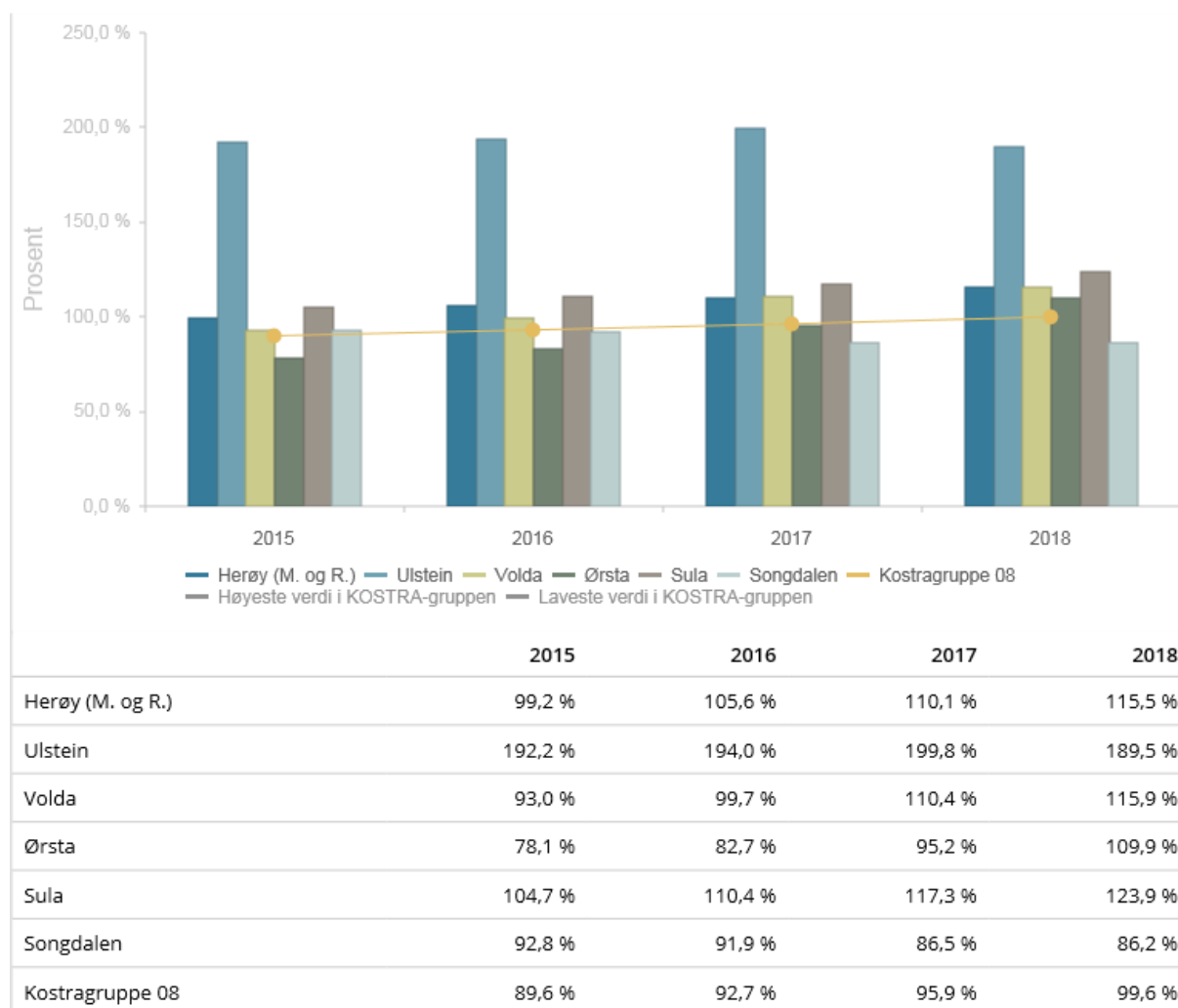
	2015	2016	2017	2018
Herøy (M. og R.)	1,3 %	2,6 %	6,1 %	6,0 %
Ulstein	3,7 %	5,4 %	5,6 %	6,2 %
Volda	4,9 %	7,9 %	10,3 %	12,8 %
Ørsta	3,8 %	7,2 %	7,9 %	8,3 %
Sula	11,8 %	12,8 %	12,3 %	11,8 %
Songdalen	9,1 %	10,7 %	13,9 %	14,8 %
Kostragruppe 08	5,8 %	7,8 %	9,1 %	10,1 %

Disposisjonsfondet er kommunen sine reserver for å dekke uføresette utgifter og sviktande inntekter. Det bør utgjere 10 % av driftsinntektene.

Herøy har ifølge KOSTRA eit disposisjonsfond på 6,0 %. Det er eit lågt resultat på landsbasis og det er svakt i høve til kommunegruppa. Det gledelege er at vi ikkje trengde å bruke av disposisjonsfondet i 2018 slik vi budsjetterte med. No er ikkje KOSTRA tala heilt rette for Herøy sin del. Vi har om lag 49,5 mill. i disp. fond noko som utgjør om lag 7,4% av driftsinntektene. Gjennomsnittet i Kommunegruppe 8 er 10,1 prosent

Nokon meiner at disposisjonsfondet må sjåast i samanheng med premieavviket. Dette utgjør om lag 27,1 mill. kr slik at reelt sett har vi eit disp. fond på 22,4 mill. kr eller 3,36%.

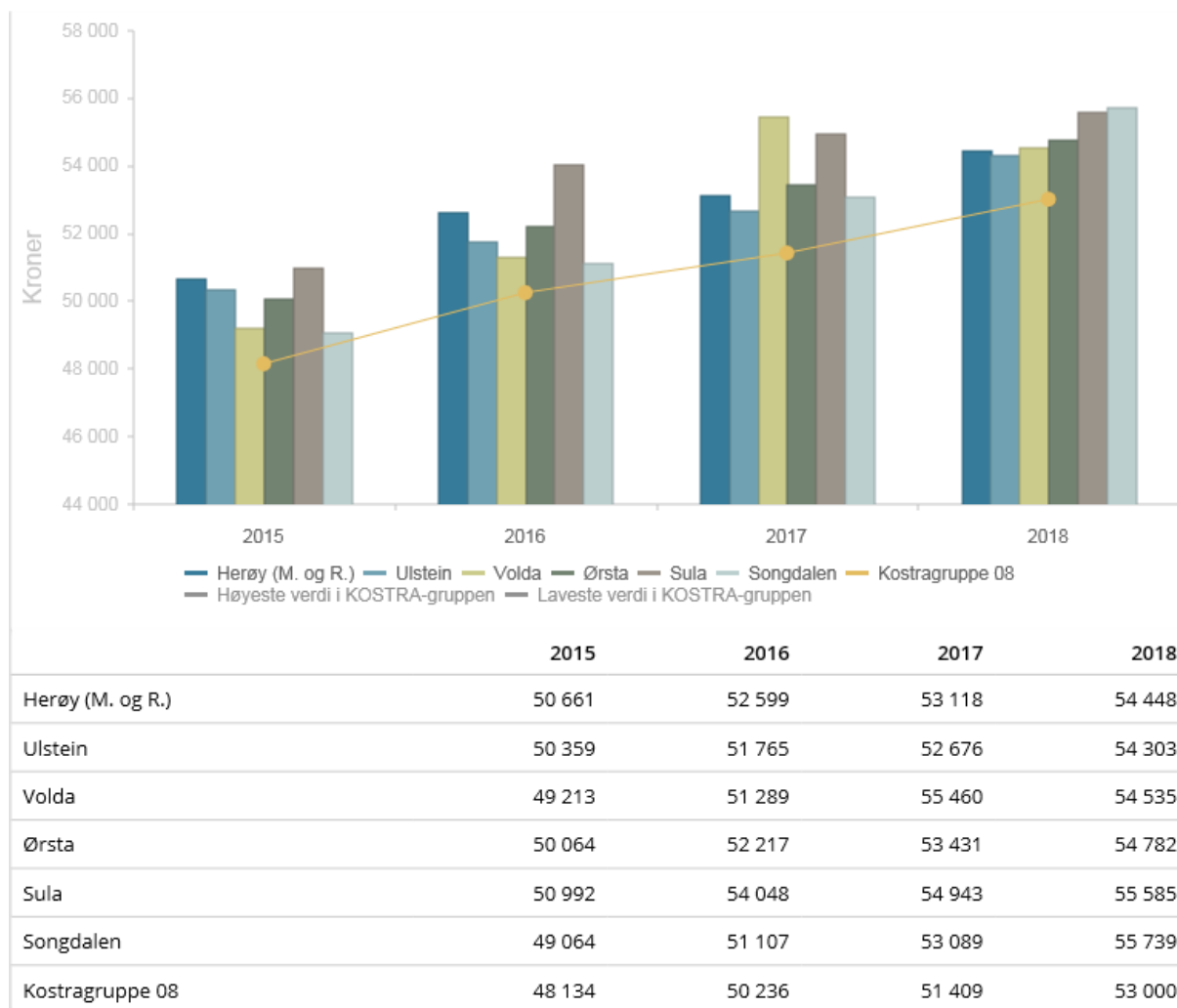
Økonomi - Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

Netto lånegjeld bør holdast under kontroll for å unngå for stor renterisiko, spesielt i tider med låge renter. Netto lånegjeld bør helst vere under 50 % av årlege driftsinntekter.

Herøy har stor lånegjeld. Netto lånegjeld i konsernet er om lag 115,5% av driftsinntektene i 2018. Det er 15,9 prosentpoeng meir enn gjennomsnittet i kommunegruppa og midt på treet blant samanlikningskommunane. Lånegjelda (gjeldsgraden) har auka dei siste fire åra. Frå 2016 til 2017 auka Herøy kommune si gjeld med i underkant av 1,0 mill. kr. Likevel ser vi av tabellen og grafen over at Herøy kommune si lånegjeld har auka med 3,3% i høve brutto driftsinntekter. Grunnen til dette er at RDA inntektene (øyremerka statstilskot) var med i driftsrekneskapan i 2016. desse utgjorde vel 34,0 mill. kr og gjorde at våre brutto driftsinntekter i 2016 var betydeleg høgare enn i 2017. I 2018 auka gjelda med ytterlegare 26 mill. kr og var per 31.12.2018 på om lag 866,9 mill. kr.

Frie inntekter i kr per innbygger

Tidlegare var vi ei skattesterk kommune, men dei siste åra har vi gradvis nærma oss snittet. Frå å ligge på vel 105% av landsgjennomsnittet i 2015 har vi i 2017 og 2018 ei skatteinntekt på 98% av landsgjennomsnittet.

Vi ser vidare av tabellen at det ikkje er så stor skilnad når det gjeld frie inntekter (skatt og rammetilskott) per innbygger mellom Herøy kommune og samanlikningskommunane. Det vi imidlertid ser er at Herøy kommune (saman med Ulstein kommune) har ei svakare utvikling i desse inntektene i 4 års perioden enn Volda, Ørsta og Sula. Vår vekst på om lag 7,5% har på langt nær vore nok til å dekke løns- og prisveksten i denne perioden.

8.3 Rekneskapsprinsipp

Herøy kommune fører rekneskapa sin etter dei kommunale rekneskapsprinsippa nedfelt i Kommunelova § 48 og rekneskapsføreskriftene § 7. Anordningsprinsippet gjeld i kommunal sektor og tilseier at tilgang og bruk av midlar i løpet av året som vedkjem kommunen si verksemd, skal gå fram av driftsrekneskapa eller investeringsrekneskapa. Driftsrekneskapa syner driftsutgifter og driftsinntekter i kommunen og resultat for året. Investeringsrekneskapa syner kommunen sine utgifter i samband med investeringar, utlån med meir, samt korleis desse er finansiert.

Kommunen sin driftsrekneskap syner årlege avskrivningar som er årlege kostnader som følgje av forbruk av driftsmidlar. Avskrivningane har betydning for kommunen sitt brutto driftsresultat, men blir utnulla slik at netto driftsresultat ikkje er påverka av denne kostnaden. Netto driftsresultat i kommunen er derimot belasta med årets avdrag som er den utgifta som skal påverke kommunen sitt driftsresultat etter gjeldande rekneskapsreglar. Grunnen til at avskrivningane blir vist i rekneskapen er blant anna at dei som tek avgjerder, (adm. leiarar og politikarar) og dei som brukar rekneskapen, skal sjå denne kostnaden presentert i rekneskapen og vurdere den i høve til kommunen sitt driftsresultat og avdragsutgifter.

I 2017 vart RDA midlane for første gang ført i investeringsrekneskapen. Det gjer at nøkkeltala for perioden 2014-2016 og 2017 og 2018 ikkje er samanliknbare for Herøy kommune sin del. Fordelen med omlegginga er at vi no er samanliknbare med andre kommunar når det gjeld økonomiske nøkkeltal.

Vidare er rekneskapen ført etter bruttoprinsippet. Det tyder at det ikkje er gjort frådrag i inntekter for tilhøyrande utgifter og heller ikkje frådrag i utgifter for tilhøyrande inntekter. Dette tyder at aktiviteten i kommunen kjem fram med rett sum.

8.4 Rammevilkår/resultat

Både brutto- og netto driftsresultat er negative for Herøy kommune i 2018. I 2018 var brutto driftsresultatet negativt med om lag 9,8 mill. kr (-1,47% av sum driftsinntekter). Netto driftsresultatet var negativt med nær 0,7 mill. kr (nær -0,16% av sum driftsinntekter medan målet er positivt med 1,75% eller 11,65 mill. kr). Netto driftsresultat for 2018 er med det 1,76 % eller nær 12,35 mill. kr lavare enn målsetjinga

Alle tal i 1.000 kr

År	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Brutto driftsres.	(45.577)	(43.265)	(2.161)	31.014	(2.080)	(9.816)
Netto driftsres.	(35.245)	(43.405)	1.150	41.783	9.533	(675)
Brutto driftsres. eks RDA	2.490	(9.132)	3.876	14.282	(2.080)	(9.816)
Netto driftsres. eks RDA	19.249	(6.373)	6.845	24.582	9.533	(675)

Som ein ser av tabellen over har RDA-midlane stor betydning når det gjeld brutto- og netto driftsresultatet for perioden 2013-2016.

I rekneskapen per 31.12.2018 utgjer kommunen sine disposisjonsfond like i overkant av 39,6 mill. kroner. Dette er om lag uendra sett i høve til 2017. I budsjett 2018 vart det budsjettert med bruk av disposisjonsfond på i alt 11,36 mill. kr. Sidan meirforbruket i drifta vart mykje lavare enn budsjettert kan om lag 11,18 mill. kr av dette førast tilbake til disposisjonsfondet gjennom godkjenninga av rekneskapen for 2018 slik at det samla utgjer nær 50,83 mill. kr.

Herøy kommune har dei siste åra hatt bra samsvar mellom budsjett og rekneskap for det som gjeld drifta. I 2018 fekk vi imidlertid ein del større avvik i avdelingane enn det som har vore vanleg tidlegare. Ser ein på kommunen samla så har ein bra budsjettstyring innan lønsområdet, medan avvika i 2018 har vore større innan andre utgifts- og inntektspostar. Kommunen har for mange bundne driftsfond sett i høve til

nabokommunane og sjølv om vi gjorde ein innsats og fekk avvikla nokre av desse i 2018 så er det framleis mange igjen.

Når det gjeld kommunen sitt rekneskapsmessige resultat varierer det mykje frå år til år. Faktorar som har spelt ei avgjerande rolle her dei siste åra (både positive og negative) er finansavkastninga, svingande skatteinntekter og i perioden 2010-2016 også RDA-midlar (sjå ovanfor). Drifta av kommunen er på eit nøkternt nivå, men investeringane har tidvis vore store og det gjer at gjeldsbyrda er stor. Auka finanskostnadar framover vil ha som konsekvens at drifta må reduserast på einiskilde områder.

8.5 Hovudtalsanalyse

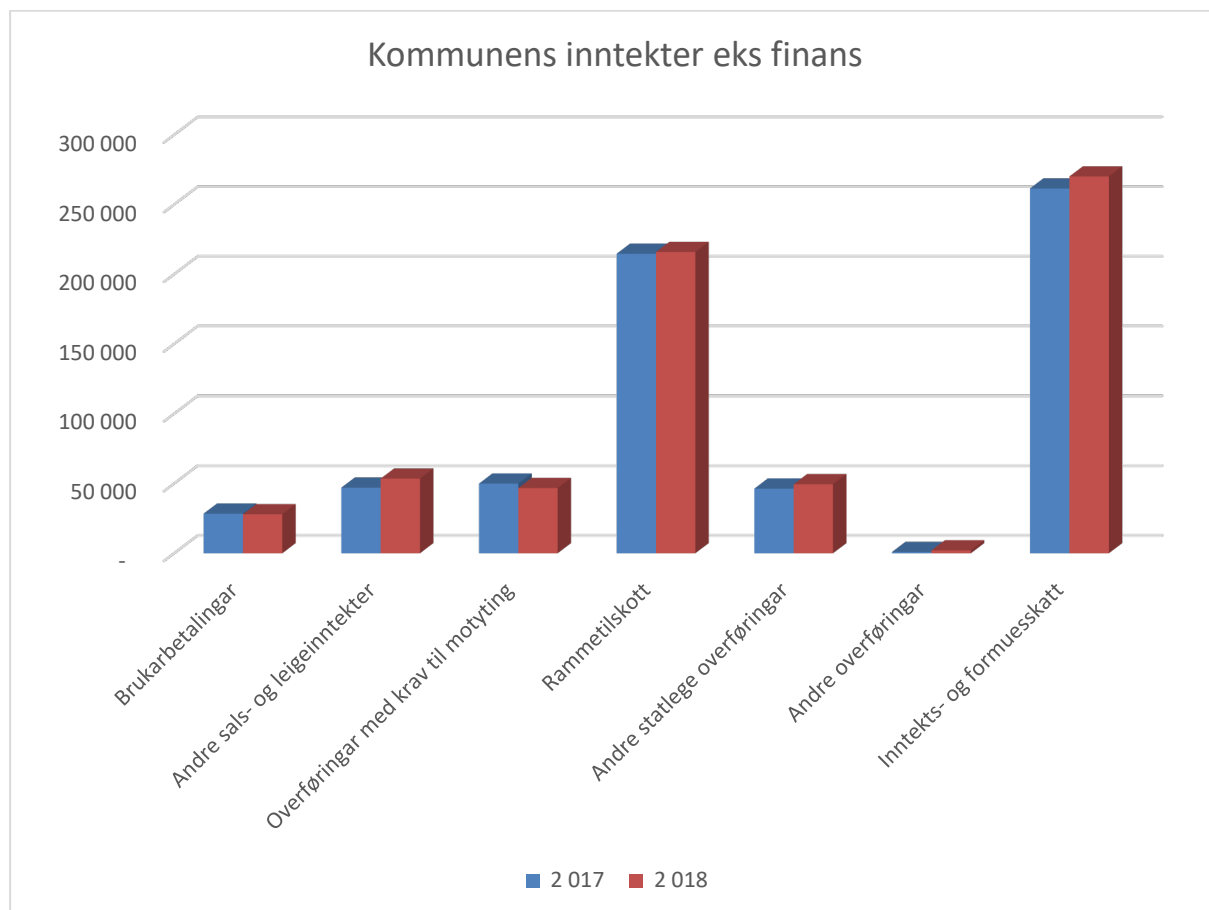
Den kommunale rekneskapen er delt i tre:

1. Driftsrekneskapen
2. Investeringsrekneskapen
3. Balansen

Driftsinntekter

- Skatteinntekter (formues- og inntektsskatt)
- Rammetilskott frå staten
- Andre statstilskott (også øymerka)
- Andre driftsinntekter som bl.a. vert inntektsført direkte på avdelingane som t.d. refusjonar, brukarbetalingar osv.

Fordelinga av inntektene kan ein setje opp slik (mill. kr):

Skatt er den største inntektsposten. I 2018 utgjorde denne inntekta nær 40,6% av dei samla kommunale driftsinntektene eks. finans. I 2016 utgjorde dei nær 39,8 % av inntektene. Skatt og rammetilskott samla utgjorde vel 73,0% av kommunen sine inntekter i 2018.

Skatteinntekter

Skatteoppkrevjaren i Herøy fekk i 2018 kommunale skatteinntekter på om lag 270,1 mill. kr. Det er ein auke i høve til 2017 på om lag 8,6 mill. kr.

Skatteinntektene i Herøy kommune var (i mill. kroner) slik:

	Rekneskap 2018	Justert Budsjett 2018
Inntekt	270,1	265,5
% av landsgjennomsnittet per innbyggjar	98,0	
Inntektsutjamning (netto) i mill. kr	-0,3 mill. kr	

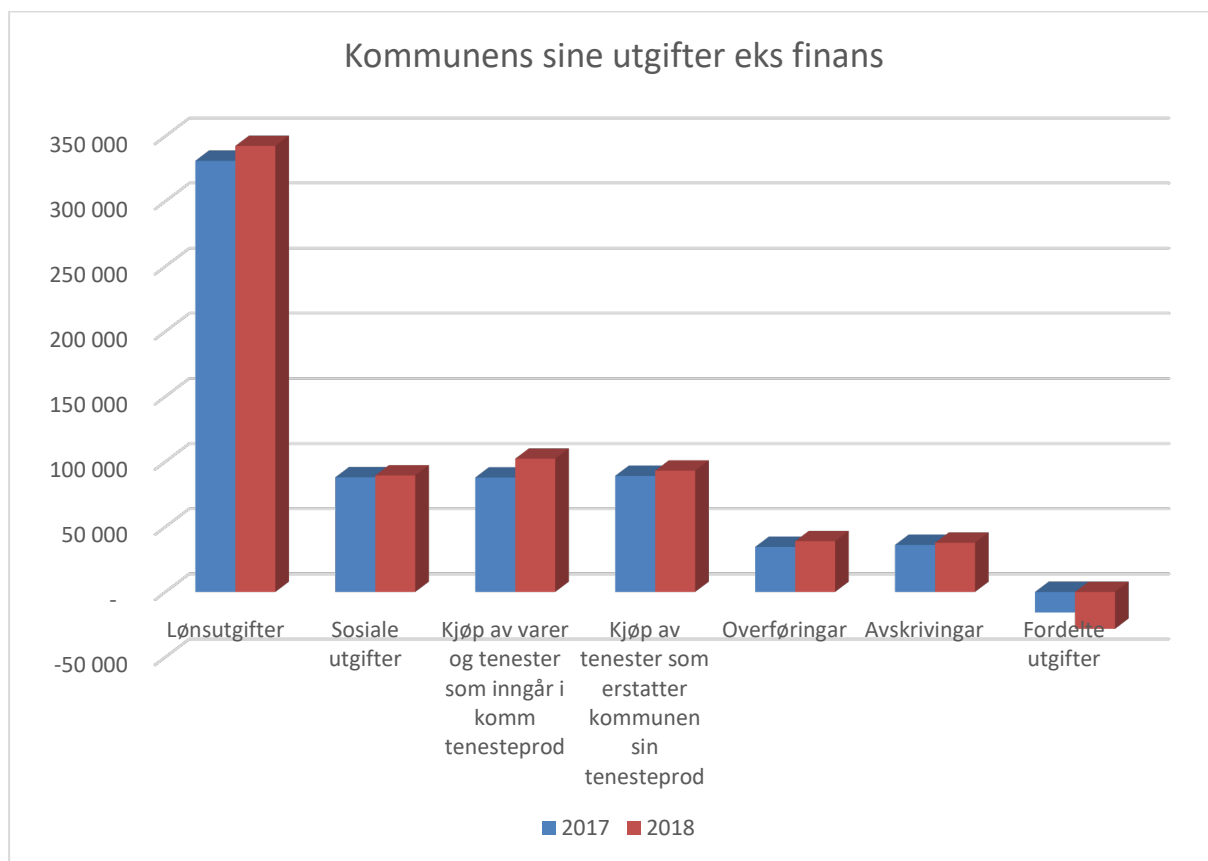
Herøy kommune sine skatteinntekter (forskotspliktige) er vanskelege å budsjettere og har variert mykje få år til år. Tendensen er likevel klar. Vi har gått frå å vere ei skattesterk kommune til å bli ei normalkommune når det gjeld skatteinntektene. 2017 var det første året Herøy har hatt skatteinntekter under landsgjennomsnittet (98%). Det same vart tilfelle for 2018 (98%). Går vi tilbake til 2012 var skatteinntektene våre heile 115,7% og i 2015 om lag 105,4% av landsgjennomsnittet.

Driftsutgifter

Herøy kommune sine driftsutgifter (eksklusive interne overføringar) består av:

- Lønn- og sosiale utgifter
- Kjøp av varer og tenester som inngår i produksjonen
- Kjøp av varer og tenester som erstattar eigenproduksjonen
- Andre utgifter som t.d. tilskott, overføringar, bidrag
- Finans (renter, avdrag, kurstap etc.)

Fordelinga (kr) eks finanskostnadane kan ein setje opp slik:

Driftsutgiftene auka med om lag 24,7 mill. kr frå 2017 til 2018 (3,8 %). Løn og sosiale kostnader auka med nær 22,8 mill. kroner (5,7 %) frå 2016 til 2017. Tek ein omsyn til refusjon sjukeløn var auken på nær 20,8 mill. kr.

Lønn og sosiale utgifter utgjorde om lag 63,9 % av totale driftsutgifter (eks finans) for 2018. Dette er ein reduksjon på om lag 0,4% sett i høve til 2017. Dei siste to åra har lønsrelaterte kostnader auka mykje i kroner sett i høve til andre driftsutgifter. Det kan tyde på at avdelingane har vore flinke til å kutte i andre driftsutgifter desse åra. I 2018 vart Pleie- og omsorgsavdelinga tilgodesett med 9,5 årsverk i nye stillingar noko som kan forklare 5,6 mill. kr av lønsveksten i 2018.

Nøkkeltal	2018	2017	2016
Sum driftsinntekter	-665.758	-648.776	-687.849
Sum driftsutgifter	675.574	650.856	656.835
Brutto driftsresultat	9.816	2.080	-31.014
Finansinntekter	-10.688	-11.672	-12.356
Finansutgifter	39.273	36.180	36.712
Motpost avskrivningar	-37.728	-36.121	-35.126
Netto driftsresultat	674	-9.533	-41.783
Bruk av avsetnader	-26.950	-28.088	-13.966
Avsetnader	15.092	27.652	33.257
Rekneskapsmessig meir-/mindreforbruk	-11.184	-10.060	-22.493
Brutto driftsresultat i % av driftsinntekter	-1,47	-0,32	4,51
Netto driftsresultat i % av sum driftsinntekter	-0,10	1,47	6,07

Netto driftsresultatet i 2018 vart negativt med nær 0,7 mill. kr. Dette vart nær 8,7 mill. kr betre enn justert budsjett. I oversikta over har vi tatt med budsjettert bruk av disp. fond i 2018 og «inntektsførst den» Det medfører eit rekneskapsmessig mindreforbruk på nær 11,2 mill. kr, men om vi tek vekk bruk av disposisjonsfond sit vi att med eit «reelt» rekneskapsmessig meirforbruk på nær 0,2 mill. kr. Vi ser at sidan 2016 har netto driftsresultatet blitt redusert med om lag 42,4 mill. kr.

Brutto driftsresultat i 2018 vart negativt med i overkant av 9,8 mill. kr. Sidan 2003 er det berre 2006 og 2009, 2010, 2011, 2012 og 2016 som har gitt eit positivt brutto driftsresultat.

Kommunen må gjennomføre pliktige avsetnader og bruk av eksterne midlar som til dømes næringsfond, øyremerka statstilskott (bundne fond) og liknande.

Resultatet etter desse transaksjonane vert kalla rekneskapsmessig meir- eller mindreforbruk. I 2018 fekk vi eit rekneskapsmessig mindreforbruk på om lag 11,18 mill. kroner. Det gir oss slike tal:

	2018	2017	2016
Netto driftsresultat (i 1.000 kr)	674	-9.533	-41.783
Pluss			
Bruk av tidlegare års mindreforbruk.	-10.418	-22.493	-7.406
Bruk av disposisjonsfond	-11.362	-715	-579
Bruk av bundne fond	-5.170	-4.880	-5.981
Sum bruk av avsetnader	-26.950	-28.088	-13.966
Minus			
Overført til investeringsrekn.			
Avsett til tidl. års meirforbruk			
Avsetnader til disp. fond	10.418	22.493	10.456
Avsetnader til bundne fond	4.674	5.069	22.801
Sum avsetnader	15.092	27.562	33.257
Rekneskapsmessig mindreforbruk	-11.184	-10.060	-22.493
Rekneskapsmessig meirforbruk			

Det rekneskapsmessige resultatet svingar mykje frå år til år. I 2018 hadde avdelingane eit samla meirforbruk på 3,86 mill. kr. Aktiv forvaltning synte ein inntektssvikt på 3,7 mill. kr og i tillegg hadde kommunen budsjettert med bruk av dispfond på om lag 11,36 mill. kr. Når kommunen til slutt gjekk med eit lite mindreforbruk skuldast det i første rekke at skatteinntektene og rammetilskotet (samla) vart om lag 6,2 mill. kr høgare enn budsjettert. Dette skuldast i det vesentlegaste at den prosentvise skatteveksten på landsbasis var høgare enn i Herøy. Vi fekk utbetalt om lag 4,5 mill. kr frå Havbruksfondet som vi ikkje hadde budsjettert med og i tillegg vart ordinære rente- og avdragskostnadar om lag 0,8 mill. kr lavare enn budsjettert og pensjonskostnadane/pensjonsavviket nær 6,4 mill. betre enn budsjettert.

Arbeidskapital

Dette er differansen mellom omlaupsmidlar (ex premieavvik) og kortsiktig gjeld. Ved utgangen av 2018 var arbeidskapitalen 25,6% av brutto driftsinntekter (171,3 mill. kr). Dette er ein auke i høve til 2017 då arbeidskapitalen utgjorde 18,5% av brutto driftsinntekter (117,7 mill. kr).

Likviditet

Kommunen sin likviditet var god i 2018. Per 31.12.2018 hadde kommunen om lag 217,0 mill. kr plassert i bankinnskott, aksjar notert på Oslo Børs, sertifikatinnskott og obligasjonar. Dette er ein auke i høve til 2017 på om lag 42,5 mill. kr.

- Likviditetsgrad 1 måler tilhøvet mellom omlaupsmidlar (eks. premieavvik) og kortsiktig gjeld. Det vil seie at den måler kommunen si evne til å dekke sine betalingsplikter etter kvart som dei forfell. Likviditetsgrad 1 bør vere over 2 og i Herøy kommune var den på 2,18 i 2018. Dette er om lag på nivå med 2017 tala. I 2016 og 2015 var den på hhv 1,9 og 2,1.
- Likviditetsgrad 3 seier noko om tilhøvet mellom dei mest likvide midlane og kortsiktig gjeld. Dei mest likvide midlane i dette tilfellet er reine bankinnskott. Likviditetsgrad 3 bør vere på minst 0,33 for å vere tilfredsstillande, og i Herøy kommune synte nøkkeltalet 0,92 i 2018. I 2017, 2016 og 2015 var den på hhv 0,96, 1,06 og 0,97. Den har såleis vore stabil dei siste åra.

Vi må tilbake til 2014 for å finne sist kommunen måtte nytte trekkretten i Danske Bank ASA.

Finanspostar i driftsrekneskapen

Ifølgje rekneskapen var netto finanskostnadar i 2018 på nær 28,6 mill. kr. Dette er ein auke i høve til 2017 på om lag 4,1 mill. kr. I 2016 utgjorde netto finanskostnadane 24,4 mill. kr og i 2015, 2014, 2013, 2012 og 2011 var den på hhv 29,8 mill. kr, 29,6 mill. kr, 14,2 mill. kr, 21,6 mill. kr og 28,9 mill. kr. Det syner at finansinntektene og finanskostnadane kan endre seg mykje i løpet av kort tid. Grunnen til dette finn ein i det vesentlege i dei plasseringane kommunen har i aksje- og obligasjonsmarknaden. I 2018 hadde vi eit nettovinst på nær 0,3 mill. kr. I 2017 hadde vi eit netto vinst på 4,7 mill. kr. I 2016 var netto vinst 3,7 mill. kr. I 2015 hadde vi eit netto tap på 1,2 mill. kr, i 2014 var gevinsten på beskjedne 0,65 mill. kr medan den i 2013 var på heile 8,1 mill. kr.

I tillegg til dette kjem aksjeutbyttet frå Tussa AS som i 2018 var på om lag 5,64 mill. kr – opp om lag 1,5 mill. kr sett i høve til 2017.

Rentenivået har synt ein fallande tendens i fleire år. Det har ført til at rentekostnadane har vore nærast uendra trass i ei auka lånegjeld. I 2018 auka avdragskostnadane med 1,7 mill. kr. I perioden 2016-2018 er auken på heile 3,3 mill. kr. Dette skuldast i første rekke auka avskrivingsgrunnlag i balansen. På grunn av ny kommunelov som vil gjelde frå 2020 kan Herøy kommune rekne med ein endå større auke i avdragskostnadane frå og med rekneskapsåret 2020.

Tal i mill. kroner

	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016
Renteinntekter/utbytte	10,7	11,7	12,3
Av dette:			
Aksjeutbytte Tussa AS	5,6	4,1	3,2
Kursvinst/utbytte andre aksjar	1,5	5,5	5,1
Andre renteinntekter	3,6	2,1	4,0

Herøy kommune si lånegjeld auka med om lag 26,1 mill. kr 2018. Dei totale rentekostnadane vart imidlertid redusert med 0,7 mill. kr sett i høve til 2017. Trass i at Norges Bank har sett opp styringsrenta og trass i at gjelda har auka har likevel rentekostnadane blitt redusert. Dette skuldast eit tett og godt samarbeid med Bergen Capital Management. Vi har vi vore aktive i marknaden og fått gode rentevilkår med bankar og finansinstitusjonar. Trass i at gjelda vår har auka monaleg dei siste åra har vi ikkje hatt lavare rentekostnadar på 10 år enn det vi hadde i 2018.

Dei totale finanskostnadane kan ein sette opp i ein slik tabell:

Tal i mill. kroner.

	Rekneskap 2018	Rekneskap 2017	Rekneskap 2016
Renteutgifter	13,2	13,9	14,4
Tap/verdireduksjon aksjar og obligasjonar	2,6	0,5	2,0
Avdragsutgifter	23,5	21,8	20,3

Aktiv forvaltning

Herøy kommune budsjetterte med ei netto avkastning på aktiv forvaltning i 2018 på 3,94 mill. kr. Resultatet vart nær 0,3 mill. kr. Det vil seie ei total mindreakstning på i overkant av 3,6 mill. kr. Ein av grunnane til dette negative budsjettavviket fekk vi desember då aksjemarknaden falt mykje både i Norge og internasjonalt. Totalt sett vart renteinntektene på obligasjonsporteføljen og pengemarknadsfonda om lag 0,3 mill. lavare enn budsjettert. Den resterande delen av budsjettavviket skuldast aksje- og aksjefondsplasseringane.

Langsiktig gjeld og pensjon

Kommunane er pålagde å føre pensjonane etter liknande reglar som det bedrifter som følgjer rekneskapslova gjer. Dette fører til at kommunane må skaffe til veie ei aktuarberekning ved årsskiftet der det etter nærare fastsette reglar vert berekna kva som er kommunen si utgift dersom drifta skulle opphøyre per 31.12. Dette stiller ein opp mot midlane ein finn i fonda (hjá oss KLP og SPK). Tala syner ei teoretisk over- eller underdekning i ordningane.

Ingen av ordningane syner dekning i og med at AFP-krava (forpliktingane) ikkje kan **forsikrast, men i det teoretiske tilfellet vil dei vere eit krav. Litt grovt kan ein seie at** skilnaden mellom berekna krav (forplikting) og pensjonsmidlar syner noverdien av AFP-krava (forpliktingane).

Fordeling av brutto og netto driftsutgifter per sektor

Kommunestyret i Herøy gav gjennom budsjettvedtaket for 2018 ei netto driftsramme til i alt 18 ulike sektorar/avdelingar. Utviklingsavdelinga si netto ramme var ei summering av dei gamle ansvarsområda Utviklingsavdelinga, Anleggs- og driftsavdelinga og Brannvern og feiing. Netto ramme i budsjettvedtaket for desse 3 var samla på 21,93 mill. kr, men dette vart gjennom budsjettendringar korrigert til 24,28 mill. kr (tiltaksapakken). Rekneskapen synte netto brukte midlar på 25,55 mill. kr.

Oversikt over brutto og netto utgifter og inntekter fordelt på ansvarsområde slik det er oppsett i budsjettvedtaket				
Avdeling	Rekneskap	Rev. Budsjett	Avvik i kr	Avvik i %
Sektor STAB				
Utgifter	4 256 967	4 260 755	3 788	
Inntekter	-1 342 093	-1 088 186	253 907	
Serviceforretning	2 914 874	3 172 569	257 695	8,12
Mindreforbruk på kr 257.695,-				
Utgifter	4 045 953	4 338 686	292 733	
Inntekter	-628 214	-412 757	215 457	
Dokumentasjon og politisk sekretariat	3 417 739	3 925 929	508 190	12,94
Mindreforbruk på kr 508.190,-				
Utgifter	5 788 307	6 299 729	511 422	
Inntekter	-1 025 471	-609 596	415 875	
Økonomiavdeling	4 762 836	5 690 133	927 297	16,30
Mindreforbruk på kr 927.297,-				
Utgifter	10 176 469	9 662 965	-513 504	
Inntekter	-3 987 299	-2 236 981	1 750 318	
Personal- og organisasjonsavdelinga	6 189 170	7 425 984	1 236 814	16,66
Mindreforbruk på kr 1.236.814,-				
Utgifter	11 223 855	7 067 445	-4 156 410	
Inntekter	-5 169 385	-455 764	4 713 621	
Informasjonsteknologi	6 054 470	6 611 681	557 211	8,43
Mindreforbruk på kr 557.211,-				
Utgifter	48 083 073	37 056 303	-11 026 770	
Inntekter	-26 225 357	-17 900 522	8 324 835	
Eigedomsavdelinga	21 857 716	19 155 781	-2 701 935	-14,10
Meirforbruk på kr -2.701.936,-				
SUM STAB (netto)	45 196 805	45 982 077	785 272	1,71
Mindreforbruk Stab på kr 785.272,-				
Sektor OPPVEKST				
Utgifter	76 151 068	73 421 545	-2 729 523	
Inntekter	-8 038 797	-5 100 927	2 937 870	
Barnehagar	68 112 271	68 320 618	208 347	0,30
Mindreforbruk på kr 208.347,-				
Utgifter	142 160 240	143 003 730	843 490	
Inntekter	-26 147 591	-27 778 774	-1 631 183	
Grunnskular, PPT, Kulturskolen m.m.	116 012 649	115 224 956	-787 693	-0,69
Meirforbruk på kr -787.693,-				
SUM OPPVEKST (netto)	184 124 920	183 545 574	-579 346	-0,32
Meirforbruk Oppvekst på kr -579.346,-				
Sektor HELSE OMSORG				
Utgifter	1 640 849	1 356 790	-284 059	

Inntekter	-225 984	-52 473	173 511	
Helse og omsorg leing	1 414 865	1 304 317	-110 548	-8,48
	Meirforbruk på kr -110.548,-			
Utgifter	42 371 443	36 760 232	-5 611 211	
Inntekter	-14 352 695	-10 568 236	3 784 459	
Barn, familie og helse	28 018 748	26 191 996	-1 826 752	-6,97
	Meirforbruk på kr-1.826.752,-			
Utgifter	142 110 435	135 276 775	-6 833 660	
Inntekter	-30 843 001	-26 960 818	3 882 183	
Pleie og omsorgsavdelinga	111 267 434	108 315 957	-2 951 477	-2,72
	Meirforbruk på kr -2.951.477,-			
Utgifter	59 279 686	55 589 742	-3 689 944	
Inntekter	-19 441 992	-15 733 760	3 708 232	
Bu- og habiliteringsavdelinga	39 837 694	39 855 982	18 288	0,05
	Mindreforbruk på kr 18.288,-			
Utgifter	14 916 259	14 733 850	-182 409	
Inntekter	-1 949 811	-859 169	1 090 642	
Barnevernsavdelinga	12 966 448	13 874 681	908 233	6,55
	Mindreforbruk på kr 908.233,-			
Utgifter	10 606 517	9 292 351	-1 314 166	
Inntekter	-3 029 185	-712 348	2 316 837	
Tenestekoordinerer	7 577 332	8 580 003	1 002 671	11,69
	Mindreforbruk på kr 1.002.671,-			
Utgifter	25 278 781	20 504 380	-4 774 401	
Inntekter	-13 430 359	-12 913 786	516 573	
Sosial og flyktning	11 848 422	7 590 594	-4 257 828	-56,09
	Meirforbruk på kr -4.257.828,-			
SUM HELSE OG OMSORG (netto)	212 930 943	205 713 530	-7 217 413	3,51
	Meirforbruk Helse og Omsorg kr -7.217.413,-			
Sektor SAMFUNNSUTVIKLING				
Utgifter	21 845 000	19 439 092	-2 405 908	
Inntekter	-12 930 176	-10 863 809	2 066 367	
Kulturavdelinga	8 914 824	8 575 283	-339 541	-3,96
	Meirforbruk på kr -339.541,-			
Utgifter	14 509 823	12 972 801	-1 537 022	
Inntekter	-8 662 147	-5 278 651	3 383 496	
Utviklingsavdelinga	5 847 676	7 694 150	1 846 474	24,00
	Mindreforbruk på kr 1.846.474,-			
Utgifter	33 336 654	29 872 303	-3 464 351	
Inntekter	-25 602 328	-21 665 096	3 937 232	
Anleggs- og driftsavdelinga	7 734 326	8 207 207	472 881	5,76
	Mindreforbruk på kr 472.881,-			
Utgifter	10 656 271	10 080 779	-575 492	
Inntekter	-1 743 409	-1 280 471	462 938	
Brannvern og feiing	8 912 862	8 800 308	-112 554	-1,28

	Meirforbruk på kr -112.554,-			
SUM SAMFUNNSUTVIKLING (netto)	31 409 688	33 276 948	1 867 260	5,61
	Mindreforbruk Samfunnsutvikling på kr 1.867.260,-			
Andre OMRÅDER				
Utgifter	3 227 524	4 126 986	899 462	
Inntekter	-54 979	-45 259	9 720	
Folkevalde	3 172 545	4 081 727	909 182	22,27
	Mindreforbruk på kr 909.182,-			
Utgifter	1 999 528	1 835 982	-163 546	
Inntekter	-284 403	-41 138	243 265	
Administrativ leing	1 715 125	1 794 844	79 719	4,44
	Mindreforbruk på kr 79.720,-			
Utgifter	13 803 548	13 867 573	64 025	
Inntekter	-1 650 443	-1 334 515	315 928	
Overføringer	12 153 105	12 533 058	379 953	3,03
	Mindreforbruk på kr 379.953,-			
Utgifter	87 570	0	-87 570	
Inntekter	-5 529	0	5 529	
Kommunesamarbeid m.m.	82 041	0	-82 041	
	Meirforbruk på kr 82.041,-			
SUM ANDRE OMRÅDER	17 122 816	18 409 629	1 286 813	6,99
	Mindreforbruk andre områder på kr 1.286.813,-			

Utgifter	71 887 225	53 533 274	-18 353 951	
Inntekter	-562 672 398	-540 461 032	22 211 366	
Skatt, ramme, finans, tilskot	-490 785 173	-486 927 758	3 857 415	0,79

Totalt var det 9 avdelingar som hadde meirforbruk i 2018 (7 i 2017) på i alt 13,17 mill. kr, medan 14 (13 i 2017) avdelingar hadde eit mindreforbruk på i alt 9,31 mill. kr. Totalt netto mindreforbruk i høve regulert budsjett var såleis på om lag 3,86 mill. kr noko som seier at avdelingane samla sett har synt god budsjett disiplin.

8.6 Hovudoversikt

Hovudoversikt drift

Økonomisk oversikt - Drift				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinneleg budsjett 2018	Regnskap 2017
DRIFTSINNTEKTER				
Brukarbetalingar	-27 945	-26 743	-26 743	-28 393
Andre sals- og leigeinntekter	-53 477	-48 429	-48 163	-47 014
Overføringar med krav til motyting	-46 733	-46 287	-30 085	-49 908
Rammetilskot	-215 942	-214 300	-214 300	-214 703
Andre statlege overføringar	-49 477	-37 933	-37 933	-46 323
Andre overføringar	-2 066	-65	-65	-931
Inntekts- og formuesskatt	-270 116	-265 500	-265 500	-261 503
Eigedomsskatt verk og bruk	0	0	0	0
Eigedomsskatt annan fast eigendom	0	0	0	0
Andre direkte og indirekte skattar	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	-665 758	-639 257	-622 789	-648 776
DRIFTSUTGIFTER				
Lønnsutgifter	342 512	335 534	323 091	331 119
Sosiale utgifter	89 393	98 345	93 145	87 970
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. Tjen.prod.	102 251	76 991	76 416	87 795
Kjøp av tenester som erstattar komm. tjensteprod.	93 085	91 714	93 036	89 069
Overføringar	38 926	26 312	26 194	34 530
Avskrivningar	37 728	33 812	33 812	36 121
Fordelte utgifter	-28 320	-6 671	-6 126	-15 747
Sum driftsutgifter	675 574	656 037	639 569	650 856
Brutto driftsresultat	9 816	16 867	16 780	2 080
EKSTERNE FINANSINNTEKTER				
Renteinntekter og utbytte	-8 215	-8 553	-8 553	-6 163
Gevinst finansielle instrumenter	-2 472	-4 100	-4 100	-5 483
Mottatte avdrag på lån	-1	-202	-202	-27
Sum eksterne finansinntekter	-10 688	-12 855	-12 855	-11 672
EKSTERNE FINANSUTGIFTER				
Renteutgifter og låneomkostningar	13 192	15 200	15 200	13 856
Tap finansielle instrumenter	2 570	200	200	492
Avdrag på lån	23 528	23 630	23 630	21 832
Utlån	-17	250	250	0
Sum eksterne finansutgifter	39 273	39 280	39 280	36 180
Resultat eksterne finanstransaksjonar	28 586	26 425	26 425	24 508
Motpost avskrivningar	-37 728	-33 830	-33 830	-36 121
Netto driftsresultat	674	9 462	9 375	-9 533
BRUK AV AVSETNINGER				
Bruk av tidlegare års regnskapsmessige mindreforb.	-10 418	-10 418	0	-22 493
Bruk av disposisjonsfond	-11 362	-11 362	-11 275	-715

Bruk av bundne fond	-5 170	-467	-467	-4 880
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum bruk av avsetningar	-26 950	-22 247	-11 742	-28 088
AVSETNINGER				
Overført til investeringsregnskapet	0	0	0	0
Avsett til dekning av tidlegare års r.messige meirforbruk	0	0	0	0
Avsett til disposisjonsfond	10 418	10 629	211	22 493
Avsett til bundne fond	4 674	2 156	2 156	5 069
Avsett til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum avsetningar	15 092	12 785	2 367	27 562
Regnskapsmessig meir-/mindreforbruk	-11 184	0	0	-10 060

Ser ein på hovudpostane (sum inntekter, sum utgifter, sum finansinntekter etc.) er avvika på om lag 4%. Det er eit større avvik enn det vi har hatt tidlegare år. Det ser vi på skatt, rammetilskott og også andre statlege overføringar. For den siste posten sin del skuldast differansen øyremerka tilskott ressurskrevjande brukarar.

På utgiftssida ser ein at lønskostnadane (inkl. sosiale utgifter) har eit positivt avvik på om lag 2,0 mill. kr sett i høve til regulert budsjett. Sjølve lønskostnadane vart imidlertid om lag 7,0 mill. høgare enn budsjettet.

Brutto lønskostnadar i 2018 er nær 3,0% høgare enn i 2017. Dette er noko høgare enn lønsveksten dette året.

Hovudoversikt Investering

I investeringsrekneskapen fører ein kjøp med ein verdi som er høgare enn kr 100.000,- og som har ei levetid på minimum 3 år. Vidare skal ein her føre inntekter ein berre får ein gong og utgifter av spesiell karakter.

Økonomisk oversikt - Investering				
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2018	Regulert budsjett 2018	Opprinneleg budsjett 2018	Regnskap 2017
INNTEKTER				
Salg driftsmidlar og fast eigendom	-638	-5 000	-5 000	-1 651
Andre salsinntekter	0	0	0	0
Overføringar med krav til motyting	-5 865	-25 554	-14 606	-8 036
Moms-kompensasjon	0	0	0	0
Statlege overføringar	-19 330	0	0	-20 645
Andre overføringar	-11 853	-1 038	0	-1 277
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	-389	0	0	-322
Sum inntekter	-38 075	-31 592	-19 606	-31 931
UTGIFTER				
Lønnsutgifter	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0
Kjøp av varer og tjen. som inngår i komm. tjenesteprod.	39 037	134 197	64 625	42 642
Kjøp av tenester som erstattar komm. tjenesteprod.	1 055	2 564	1 800	828
Overføringar	10 608	25 454	14 606	20 198
Renteutgifter og omkostningar	0	0	0	0
Fordelte utgifter	-68	0	0	0
Sum utgifter	50 632	162 215	81 031	63 669
FINANSIERINGSTRANSAKSJONER				
Avdrag på lån	3 363	0	0	3 368
Utlån	7 220	5 000	5 000	17 047
Kjøp av aksjar og andelar	1 959	1 350	1 350	1 788
Dekning av tidlegare års udekka meirforbruk	0	0	0	0
Avsett til ubundne investeringsfond	376	0	0	703
Avsett til bundne fond	760	0	0	7 820
Avsett til likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjonar	13 678	6 350	6 350	30 726
Finansieringsbehov	26 236	136 973	67 775	62 463
FINANSIERING				
Bruk av lån	8 074	-135 041	-66 425	-57 919
Sal av aksjar og andelar	0	0	0	0
Bruk av tidlegare års udisponerte mindreforbruk	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-29 001	0	0	-1 949
Overført frå driftsregnskapet	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	-178
Bruk av ubundne investeringsfond	-246	-1 932	-1 350	-2 418
Bruk av bundne fond	-5 061	0	0	0
Bruk av likviditetsreserven	0	0	0	0
Sum finansiering	-26 236	-136 973	-67 775	-62 463

Udekket / Udisponert	0	0	0	0
----------------------	---	---	---	---

Herøy kommune investerte for om lag 52,5 mill. kr i 2018 inkludert kjøp av aksjar og andelar (eigenkapitalinnskott i KLP) på 1,96 mill. kr. I 2018 vart det oppstarta ei mengd mindre prosjekt. Vi fekk tilbakebetalt forskottingar på i alt om lag 26,2 mill. kr (Frøystad undergang, Sunnmørsbadet og Bergsøy stadion) og i tillegg mottok vi om lag 14,3 mill. kr frå staden form av investeringstilskott Eggesbøtun.

Balanserekneskapan

Balansen syner eigedelar som likvidar, fordringar, anleggsmidlar og korleis desse er finansiert. Finansieringa i balansen vert delt i 3 – kortsiktig gjeld, langsiktig gjeld og eigenkapital.

Balanseregnskapet		
Tall i 1000 kroner	Regnskap 2018	Regnskap 2017
EIENDELER		
ANLEGGSMIDLER		
Faste eigendomar og anlegg	902 031	895 637
Utstyr, maskiner og transportmidlar	36 086	37 314
Utlån	76 301	96 666
Aksjar og andeler	91 188	90 791
Pensjonsmidlar	767 237	718 597
Sum anleggsmidlar	1 872 842	1 839 003
OMLØPSMIDLER		
Kortsiktige fordringar	99 820	35 695
Premieavvik	30 681	27 545
Aksjar og inndeler	82 612	82 587
Sertifikat	0	0
Obligasjonar	0	0
Kasse, postgiro, bankinnskott	134 585	91 879
Sum omløpsmidlar	347 698	237 705
Sum eigedelar	2 220 540	2 076 708
EGENKAPITAL OG GJELD		
EGENKAPITAL		
Disposisjonsfond	-39 648	-39 642
Bundne driftsfond	-41 000	-46 460
Ubundne investeringsfond	-7 155	-7 025
Bundne investeringsfond	-3 037	-2 277
Rekneskapsmessig mindreforbruk	-11 184	-10 060
Rekneskapsmessig meirforbruk	0	0
Udisponert i investeringsregnskapet	0	0
Udekket i investeringsregnskapet	0	0
Likviditetsreserve	0	0
Kapitalkonto	-206 387	-143 356
Endring rekneskapsprinsipp AK (drift)	-8 454	-8 454
Endring rekneskapsprinsipp AK (investering)	0	0
Sum eigenkapital	-316 866	-257 274
GJELD		
LANGSIKTIG GJELD		

Pensjonsforpliktelsar	-888 174	-883 165
Ihendehaverobligasjonslån	0	0
Sertifikatlån	0	0
Andre lån	-866 864	-840 732
Sum langsiktig gjeld	-1 755 038	-1 723 897
KORTSIKTIG GJELD		
Kassekredittlån	0	0
Annan kortsiktig gjeld	-145 070	-92 405
Premieavvik	-3 567	-3 132
Sum kortsiktig gjeld	-148 636	-95 537
Sum egenkapital og gjeld	-2 220 540	-2 076 708
Ubrukte lånemidlar	100 954	40 709
Andre memoriakonti	68	68
Motkonto for memoriakontiene	-101 022	-40 777
Sum memoriakonti	0	0

Omlaupsmidlane auka med om lag 110 mill. kr i 2018. Av dette utgjorde bankinnskotta om lag 42,7 mill. kr. I tillegg auka dei kortsiktige fordringa mykje. Kommunen sine driftsfond har ikkje endra seg vesentleg, men kan auke frå om lag 39,6 til om lag 50,8 mill. kr når rekneskapen vert vedteken i kommunestyret. Dei bundne driftsfonda utgjorde 41,0 mill. kr per 31.12.18. Ein stor del av dette (vel 26,0 mill. kr) gjeld RDA midlane.

Den langsiktige gjelda auka med om lag 26,1 mill. kr i 2018 til i alt 866,9 mill. kr. Per innbyggjar utgjer dette om lag kr 96.800,- per innbyggjar.

Av gjelda på 866,9 mill. kr utgjer vidareutlåna (Husbanken) om lag 70,7 mill. kr, lån finansiert over VAR området om lag 98,6 mill. kr og dei rentekompenserte låna om lag 82,6 mill. kr. Det vil seie at den ordinære kommunale drifta forsvare ei lånegjeld på om lag 615,0 mill. kr eller om lag kr 68.670,- per innbyggjar.

9 Resultatvurdering og endringsbehov

9.1 Endringsbehov

2017 og 2016 er dei beste åra kommunen har hatt sidan 2006 når det gjeld driftsresultat. Kommunen har heller ikkje hatt eit så stort disposisjonsfond som vi har i dag.

Resultatet i Herøy er svakare enn tilrådd i 2018.

I økonomiplanen for 2018-2021 er det lagt til grunn at kommunen skal bruke ca. 28,3 millionar kroner for å balansere budsjettet i tillegg 10,0 mill. kr i innsparing og 7,45 mill. kr i rammeinnsparing.

Kommunestyret gjorde slikt vedtak i K-sak 102/18:

«Kommunestyret meiner at kommunen heller bør ta sikte på å auke disposisjonsfondet i økonomiplanperioden 2019-2022 enn å tappe det for ca. 28,3 mill. kr slik det går fram av økonomiplanen for 2018-2021.

Kommunestyret ber difor om at det i samband med budsjettarbeidet vert gjort innsparingar utover innsparinga i K-sak 57/18, m.a. basert på det som kjem fram i denne saka om forbruket på ulike tenesteområde der kommunen har høgare utgifter enn gjennomsnittet for kommunegruppe 8.»

9.2 Andre forhold

- **Interkommunalt samarbeid**

Vanylven kommune har teke initiativ til interkommunalt samarbeid med Herøy på fleire tenesteområde. Rådmannen legg til grunn at samarbeid med andre kommunar skal gje ei innsparing.

- **Bygningsmessige tiltak**

Kommunen har store utfordringar når det gjeld standard på dei kommunale bygningane.

- **Organisasjonsutvikling**

Kommunekompasset, Innbyggjarundersøkinga, lokaldemokratiundersøkinga, brukarundersøkingane og medarbeidarundersøkinga (10-faktor) har peika på område der kommunen har eit utviklingspotensial. Dette skal fylgjast opp på ein systematisk måte i heile organisasjonen.

9.3 Prioritering

Herøy kommune har ein ambisjon om å vere «ei båt lengd føre» og vere «ein attraktiv kommune å besøkje, bu og arbeide i». Kommunestyret har vidare vedteke

ein strategi for utvikling av lokalsamfunnet og organisasjonsutvikling gjennom Samfunnsdelen av Kommuneplanen og Kommunekompasset.

Det er krevjande å finne ein balanse mellom stramme, men fagleg forsvarlege rammer for tenestetilbodet, og investeringsrammer som legg til rette for utvikling, busetjing, næringsetablering og sikrar ein forsvarleg standard på bygningsmassen. Rådmannen vil difor rå til at det vert gjort ein ny gjennomgang av drifta med sikte på å finne tiltak som kan skape meir permanent balanse mellom inntekter og utgifter. Her må alle tiltak som **driftsreduksjonar, strukturendringar og interkommunale samarbeidsordningar** vurderast. Slike tiltak bør gjennomførast så raskt det er praktisk mogleg.